

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณา
คดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)

วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

อ.พ. ๓๐/๒๕๕๗

จัดทำโดย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา

ความเป็นมาและประเด็นที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ศาลล้มละลายเป็นศาลยุติธรรมที่เป็นศาลชำนาญพิเศษมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย นับแต่ในอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาและพิพากษาคดีล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา และคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าว นับแต่วันใช้บังคับ (วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๒) เป็นต้นมา

ต่อมา สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้น เพื่อให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาในลักษณะดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาคดีพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

โดยหลักการ และสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อกำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ซึ่งได้มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจศาลล้มละลายสามารถดำเนินกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย เช่น ข้อหายักยอก ชุกซ่อน รับ จำหน่ายหรือจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยเจตนาทุจริตตามมาตรา ๑๗๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ และให้กระบวนการพิจารณาในศาลล้มละลายในส่วนเกี่ยวกับคดีอาญาเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงได้บัญญัติให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวไว้ด้วยโดยอนุโลม

นอกจากนั้น ได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญา รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย

ผลกระทบ

เมื่อพิจารณาในด้านเจตนารมณ์แห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จะเห็นได้ว่า มีเจตนาโดยมุ่งหมายที่จะลดุงความยุติธรรม และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้เกี่ยวข้องกับคดี ไม่ว่าจะเป็นผู้เสียหาย ผู้ต้องหา หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับคดี

อย่างไรก็ดี ในด้านผลกระทบต่อศาลล้มละลายนั้น ต้องยอมรับว่า ปัจจุบันจำนวนผู้พิพากษาหรือศาลที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านคดีล้มละลายมีจำนวนน้อย ไม่เพียงพอกับภาระหน้าที่ ตลอดจนคดีที่มีจำนวนมากได้ ทำให้คดีมีความล่าช้า และค้างการพิจารณาอยู่ในศาลเป็นจำนวนมาก

การกำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และหากมีการอุทธรณ์ ก็ต้องอุทธรณ์โดยตรงต่อศาลฎีกานั้น อาจจะทำให้สิทธิของจำเลยได้รับความกระทบกระเทือน เนื่องจากการถ่วงดุลในชั้นศาลอุทธรณ์ได้ถูกตัดไป

อย่างไรก็ดี ในประเด็นนี้ คดีโดยทั่วไปทั้งคดีแพ่งหรืออาญา ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาชี้ขาดตัดสินทั้ง ๓ ศาล บางทีอาจจะสิ้นสุดที่ศาลอุทธรณ์ การที่จะให้คดีขึ้นสู่ศาลฎีกานั้น ควรเป็นกรณีที่เป็นปัญหาที่สำคัญจริง ๆ จึงจะสามารถอุทธรณ์หรือฎีกาต่อศาลฎีกา จึงไม่มีผลกระทบกระเทือนสิทธิของจำเลยแต่อย่างใด หากพิจารณาในอีกแง่หนึ่ง ผลดีที่จะเกิดขึ้นทั้งต่อจำเลยและผู้เสียหาย คือ ทำให้การดำเนินคดีเกิดความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อจำเลยมากกว่า

บทสรุป

กล่าวโดยสรุปแล้ว หากร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ การดำเนินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลายอาจจะมีปัญหาอยู่บ้างในด้านบุคลากร และด้านปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการควบคุมผู้ต้องหา หรือการพิจารณาคดี แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องยอมรับว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ย่อมจะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวมทุกฝ่ายอย่างแน่นอน

* บันทึกลำดับที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้รวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ ในกระบวนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้ว ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๕ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งมีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ กับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒

: พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

: ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒

: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

: รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณาฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสาระประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในโอกาสต่อไป

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๒๗ ตุลาคม ๒๕๕๗

“เอกสารประกอบการพิจารณา”

จัดทำโดย

นายนิท ผาสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวสุภางศ์จิตต์ ไตรเพทพิสัย	ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๑
นายบุญสงค์ ลาค่า	นิติกร ๕
นายทศวิณห์ เกียรติศักดิ์	วิทยากร ๕
นางสาวภควดี เกษตระกูล	เจ้าพนักงานธุรการ ๕
นางสาวพวงผกา น้อยช้อย	เจ้าพนักงานธุรการ ๕
นางสาววีรนุช หมั่นทอง	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑
นางสาวธารินี ดวงสุวรรณ	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๑

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร ๐ ๒๒๕๕ ๑๗๕๑-๒

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกวุฒิสภา	ก
ส่วนที่ ๑ ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ จากการอภิปรายของสมาชิก สภาผู้แทนราษฎร และผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	๑
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	๗
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	๑๕
- ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกี่ยวกับ ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	๒๑
๑. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๒๑
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่หนึ่ง	๒๓
๒. สรุปประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง.....	๒๓
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา.....	๒๔
- ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สาม.....	๓๐
ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ กับร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว.....	๓๑
ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.	
- ความผิดทางอาญาในคดีล้มละลาย.....	๓๙
- กฎหมายล้มละลายและศาลล้มละลาย	๕๓

ภาคผนวก : พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒	(๑)
: พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓.....	(๗)
: ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒	(๘๗)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว.....	(๙๕)
: รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร.....	(๑๐๕)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ	(๑๒๑)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นายวิฑิต ปลั่งศรีสกุล เป็นผู้เสนอ.....	(๑๒๙)

ส่วนที่ ๑

**ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่..) พ.ศ.**

ส่วนที่ ๑

**ความเป็นมา สาระสำคัญ ประเด็นสำคัญ
จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และผลการพิจารณาเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่..) พ.ศ.**

ความเป็นมา

ของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มีผู้เสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา จำนวน ๒ ฉบับ คือ **เสนอโดย คณะรัฐมนตรี** ชุดที่มี พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และได้รับการบรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ และเสนอโดย นายวิจิต ปลั่งศรีสกุล กับคณะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๔๗ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๖

ร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ มีหลักการทำนองเดียวกัน โดยฉบับที่ คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ มีหลักการในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓)

โดยมีเหตุผลอันเนื่องมาจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีไซ้คดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอยู่

ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้นสมควรกำหนดให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ อนุมัติหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาในรายละเอียดต่อไป โดยรับความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณา

โดยในการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ นั้น สำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาเห็นว่า ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาของศาลธรรมดา ดังนั้น เพื่อให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องแก้ไขกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

ทั้งนี้ หลักการในการเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อกำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าว โดยอนุโลม นอกจากนั้นได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา และการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญา รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย กรณีต้องห้ามอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา และการพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายในศาลฎีกา

และต่อมาได้ส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาแล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาก่อนนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่งชั้นรับหลักการ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗ โดยลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์ และมีมติให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการ กำหนดการแปรญัตติภายใน ๗ วัน โดยถือเอาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

คณะกรรมการวิสามัญ ประกอบด้วย

๑. นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
๒. นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
*๓. นายไกรสร บารมีอวยชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
*๕. นายชาญณรงค์ ปรากฏจิตต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๖. นายวรรณชัย บุญบำรุง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
*๗. นายนพคุณ รัฐมไท	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๘. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๙. นายเจริญ จรรย์โกมล	๑๐. นายชัย ชิดชอบ
๑๑. นายเทิดภูมิ ใจดี	๑๒. นายชนน วรรณวิมลรักษ์
๑๓. ว่าที่ร้อยตรี ธนู จงเพิ่มดำรงชัย	๑๔. นายประชาธิปไตย คำสิงห์นอก
๑๕. นายประสงค์ บุรณ์พงศ์	๑๖. นายปัญญา จินาคำ
๑๗. นายพรชัย อัครวัฒน์นาพร	๑๘. นายพร้อม พรหมพันธุ์
๑๙. นายพิชัย นิลทองคำ	๒๐. นายพินิจ จันท์สมบูรณ์
๒๑. นายพินิจ จันทรสุรินทร์	๒๓. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค
๒๒. นางสาวเพชร ศิริวัฒน์โก	๒๔. นายรุ่งเรือง พิทยศิริ
๒๕. นายเรวัต แสงวิจิตร	๒๖. นางลาวัณย์ ดันติกุลพงศ์
*๒๗. นายวิชาญ มีนชัยนันท์	๒๘. นายวินัย เสนเนียม
*๒๙. นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ	๓๐. นายสัมพันธ์ แป้นพัฒน์
๓๑. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๓๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๓๓. นายสุวิช บุรณ์เจริญ	๓๔. นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง
๓๕. นายอานนท์ สิงห์สมบูรณ์	

เมื่อคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติ พร้อมด้วยรายงานการพิจารณาต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) ในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๗ ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๗ โดยพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง โดยไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรขอแก้ไขถ้อยคำ

* หมายถึง กรรมการในสัดส่วนของรัฐบาล

แต่อย่างใด เป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สามโดยลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง **เอกฉันท์** และส่งให้วุฒิสภาพิจารณาต่อไป

อนึ่ง เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้ว ประธานวุฒิสภาได้พิจารณาและมีดำริให้คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาพิจารณาว่าจะเห็นสมควรมอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใด หรือจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ และในคราวประชุม **คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๕ วันอังคารที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๗** ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายให้คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน **วุฒิสภา เป็นผู้พิจารณาแล้วรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน** ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาต่อไป

คณะกรรมการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน วุฒิสภา ได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ต่อประธานวุฒิสภา เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๗ โดยรายงานผลการพิจารณาศึกษาสรุปโดยสังเขป ดังนี้

๑. เกี่ยวกับหลักการและเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรมการฯ ได้ข้อสังเกตว่า ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายฉบับที่ได้ผ่านการพิจารณาของรัฐสภาแล้ว และอยู่ระหว่างการนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ได้แก้ไขเพิ่มเติมให้คดีล้มละลายอุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาโดยตรง ไม่ต้องผ่านศาลอุทธรณ์เช่นคดีตามปกติ สำหรับการแก้ไขเพิ่มเติมครั้งนี้ เป็นการเพิ่มเติมให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาคดีอาญาได้ด้วย

๒. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๓ กำหนดนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓ ให้ครอบคลุมถึงคดีอาญา เพื่อให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลาย

๓. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๕ กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคดีอาญากรณีกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทและคดีอาญากรณีความผิดหลายกรรมต่างกันโดยเพิ่มเป็นวรรค ๒ ของ มาตรา ๗

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๐๙ กำหนดว่า “เมื่อสภาผู้แทนราษฎรมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใดในวาระที่หนึ่งแล้ว ประธานวุฒิสภาอาจพิจารณา มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญประจำวุฒิสภาคณะใดคณะหนึ่งที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่มีความจำเป็น วุฒิสภาอาจตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งมีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นเฉพาะกรณีไปก็ได้ และเมื่อสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบในวาระที่สามแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวรายงานต่อประธานวุฒิสภาเป็นการด่วน ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต่อไป”

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลเป็นการลดภาระแก่จำเลยไม่ต้องเดินทางไปต่อสู้คดีในศาลหลายแห่ง และทำให้การดำเนินคดีรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องจำนวนรองอธิบดีศาลล้มละลาย ตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามบทบัญญัติมาตรา ๘ ววรรคหนึ่งตอนท้าย แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งได้กำหนดเรื่องการกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

๕. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๗ เพิ่มเติม พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ โดยให้นักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาบังคับด้วย คณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ที่กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

๖. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๘ กำหนดเพิ่มเติมให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในสวนคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย เพื่อเป็นการควบคุมการออกข้อกำหนดและเป็นการคุ้มครองสิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลย โดยแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

๗. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาไปยังศาลฎีกาโดยในสวนคดีแพ่งนั้น ได้เพิ่มกรณีห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในคดีล้มละลายเพื่อรวมวิธีการอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์ทั้งคดีล้มละลายและคดีพื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้ในที่เดียวกันคณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า

(๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ นี้ได้มีร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติมอีกฉบับหนึ่งก่อนหน้านั้นกำหนดให้การอุทธรณ์คดีล้มละลายทั่วไปใช้เกณฑ์เดียวกันกับคดีพื้นฟูกิจการลูกหนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งใหม่นี้เพื่อนำคดีอาญาเข้ามาใช้เกณฑ์เดียวกันด้วย

(๒) คดีอาญาตามปกติแล้วจะอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา มีโอกาสได้รับการพิจารณาคดีสามศาล ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาโดยตรง เป็นการลดขั้นตอนไปหนึ่งชั้น จะถือว่าเป็นการทำให้จำเลยในคดีอาญาเสียสิทธิในการต่อสู้คดีหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการเอาการกระทำหลายกรรมต่างกันมารวมพิจารณาที่ศาลล้มละลาย การกระทำผิดส่วนที่ไม่ใช่เป็นความผิดตามกฎหมายล้มละลายจะต้องถูกลดขั้นตอนในการพิจารณาให้เหลือเพียงสองศาลคือศาลล้มละลาย และไปศาลฎีกาโดยตรง แทนที่จะมีโอกาสได้รับการพิจารณาทั้งสามศาลคือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาเช่นคดีอาญาตามปกติ

๗. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓ ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดหลักการห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีล้มละลายในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาและช้อยกเว้นและกำหนดหลักเกณฑ์ห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาและช้อยกเว้น คณะกรรมาธิการฯ มีข้อสังเกตว่า

“มาตรา ๒๔/๒ คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑)
- (๒)
- (๓) ”

ในส่วนที่เกี่ยวกับโทษปรับ กฎหมายที่ออกมาในแต่ละสมัยที่ค่าของเงินไม่เท่ากัน เช่นประมวลกฎหมายอาญา จะกำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ กำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท ดังนั้น ความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้จะสามารถอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้เสมอ เพราะอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี แต่โทษปรับเกินกว่าหกหมื่นบาท

๘. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่ศาลฎีกาจะพิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา แต่กรณีดังกล่าวนี้ไม่นำมาใช้บังคับกับคดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคู่กรณีในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลาย

๙. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๒๘ โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลายและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในศาลฎีกาโดยอนุโลม แก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น (เพิ่มส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญา)

กล่าวโดยสรุป

๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีตัดสินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องล้มละลาย

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามอุทธรณ์ข้อเท็จจริงการกำหนดโดยใช้โทษปรับเป็นเกณฑ์ด้วยอาจจะมียุทธาเนื่องจากกฎหมายเก่าจะกำหนดโทษปรับน้อยกว่ากฎหมายรุ่นหลัง ในขณะที่โทษจำคุกมีอัตราเดียวกัน

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า การเปลี่ยนแปลงนี้มีผลเป็นการลดภาระแก่จำเลยไม่ต้องเดินทางไปต่อสูคดีในศาลหลายแห่ง และทำให้การดำเนินคดีรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องจำนวนรองอธิบดีศาลล้มละลาย ตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และตามบทบัญญัติมาตรา ๘ วรคหนึ่งตอนท้ายแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งได้กำหนดเรื่องการกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

๕. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๗ เพิ่มเติม พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๔ โดยให้นำกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาบังคับด้วย คณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการใหม่ที่กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญา

๖. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๘ กำหนดเพิ่มเติมให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย เพื่อเป็นการควบคุมการออกข้อกำหนดและเป็นการคุ้มครองสิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลย โดยแก้ไขเพิ่มเติมข้อความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

๗. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาไปยังศาลฎีกาโดยในส่วนคดีแพ่งนั้น ได้เพิ่มกรณีห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในคดีล้มละลายเพื่อรวมวิธีการอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์ทั้งคดีล้มละลายและคดีพื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้ในที่เดียวกันคณะกรรมการมาธิการ มีข้อสังเกตว่า

(๑) พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๔ นี้ได้มีร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติมอีกฉบับหนึ่งก่อนหน้านี้นี้กำหนดให้การอุทธรณ์คดีล้มละลายทั่วไปใช้เกณฑ์เดียวกันกับคดีพื้นฟูกิจการลูกหนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมในครั้งใหม่นี้เพื่อนำคดีอาญาเข้ามาใช้เกณฑ์เดียวกันด้วย

(๒) คดีอาญาตามปกติแล้วจะอุทธรณ์ไปยังศาลอุทธรณ์และศาลฎีกา มีโอกาสได้รับการพิจารณาคดีสามศาล ร่างพระราชบัญญัติฯ กำหนดให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาโดยตรง เป็นการลดขั้นตอนไปหนึ่งชั้น จะถือว่าเป็นการทำให้จำเลยในคดีอาญาเสียสิทธิในการต่อสู้คดีหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่เป็นการเอาการกระทำหลายกรรมต่างกันมารวมพิจารณาที่ศาลล้มละลาย การกระทำผิดส่วนที่ไม่ใช่เป็นความผิดตามกฎหมายล้มละลายจะต้องถูกลดขั้นตอนในการพิจารณาให้เหลือเพียงสองศาลคือศาลล้มละลาย และไปศาลฎีกาโดยตรง แทนที่จะมีโอกาสได้รับการพิจารณาทั้งสามศาลคือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกาเช่นคดีอาญาตามปกติ

๗. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓ ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดหลักการห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีล้มละลายในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญาและข้อยกเว้นและกำหนดหลักเกณฑ์ห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาและข้อยกเว้น คณะกรรมาธิการฯ มีข้อสังเกตว่า

“มาตรา ๒๔/๒ คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑)
- (๒)
- (๓)

ในส่วนที่เกี่ยวกับโทษปรับ กฎหมายที่ออกมาในแต่ละสมัยที่ค่าของเงินไม่เท่ากัน เช่นประมวลกฎหมายอาญา จะกำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ กำหนดโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท ดังนั้น ความผิดในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการลูกหนี้จะสามารถอุทธรณ์ในข้อเท็จจริงได้เสมอเพราะอัตราโทษจำคุกไม่เกินสามปี แต่โทษปรับเกินกว่าหกหมื่นบาท

๘. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ที่ศาลฎีกาจะพิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา แต่กรณีดังกล่าวนี้ไม่นำมาใช้บังคับกับคดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณาเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อกรณีในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลาย

๙. เกี่ยวกับร่างมาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๘ โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลายและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในศาลฎีกาโดยอนุโลม แก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการดังกล่าวข้างต้น (เพิ่มส่วนที่เกี่ยวกับวิธีพิจารณาความอาญา)

กล่าวโดยสรุป

๑) ร่างพระราชบัญญัติฯ นี้กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคัดสินคดีอาญาที่เกี่ยวข้องล้มละลาย

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับการห้ามอุทธรณ์ข้อเท็จจริงการกำหนดโดยใช้โทษปรับเป็นเกณฑ์ด้วยอาจจะมึปัญหาเนื่องจากกฎหมายเก่าจะกำหนดโทษปรับน้อยกว่ากฎหมายรุ่นหลัง ในขณะที่โทษจำคุกมีอัตราเดียวกัน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๑๒๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๖ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้ความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ผู้แทนศาลล้มละลายกลาง ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด และผู้แทนกระทรวงยุติธรรม (สำนักงานกิจการยุติธรรมและกรมบังคับคดี) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการแก้ไขบทบัญญัติเพื่อให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย รวมทั้งแก้ไขให้มีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลายซึ่งเป็นคดีที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยกำหนดเรื่องการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานและเรื่องหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายที่ให้มีการอุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลฎีกา อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น

๒. ข้อสังเกตในชั้นต้นของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ ๑ กระทรวงยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีความเห็นในประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. ที่ประชุมเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติที่กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายล้มละลาย รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดี อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอาจจะทำให้สิทธิของจำเลยได้รับผลกระทบ เนื่องจากกระบวนการกฤษฎีกาคดีในชั้นอุทธรณ์จะขาดหายไป

๒. การกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเป็นแนวความคิดที่จะมอบหมายให้ผู้ที่รับผิดชอบในการปฏิบัติสามารถรักษาการตามกฎหมายที่ตนเป็นผู้ปฏิบัติเพื่อ

ความคล่องตัวในการทำงาน เช่นเดียวกับการกำหนดผู้รักษาการตามกฎหมายขององค์กรอิสระที่จัดตั้งตามรัฐธรรมนูญ แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีแนวความคิดที่ไม่เห็นด้วยกับการให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้กฎหมายเป็นผู้รักษาการเสียเองเพราะอาจขัดกับหลักการการถ่วงดุล กรณีนี้ที่ประชุมเห็นควรให้นำประเด็นดังกล่าวเข้าพิจารณาความเหมาะสมในชั้นการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาอีกครั้งหนึ่ง

๓. การให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายจะมีความเหมาะสมหรือไม่ หรือจะยึดประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นหลักเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาให้รอบคอบเพราะมีรายละเอียดในการดำเนินกระบวนการอยู่มาก

๓. สาระสำคัญของร่างกฎหมายที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้ตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอแล้วเห็นว่าควรนำร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่กำหนดเรื่องการจัดระบบอุทธรณ์คำสั่งศาลและผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการฯ โดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอคณะรัฐมนตรีไปแล้ว^๑ มาพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมไปพร้อมกับร่างฯ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอมา รวมทั้งได้นำข้อสังเกตของหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นมาพิจารณาด้วยแล้ว ซึ่งสรุปสาระสำคัญของร่างฯ และการแก้ไขได้ดังนี้

๑. แก้ไขวันใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ จากเดิมที่กำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เป็นเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องมีเวลาเตรียมการในการดำเนินการตามหลักการใหม่ (ร่างมาตรา ๒)

๒. กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำในนิยาม “คดีล้มละลาย” จากคำว่า “คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา” เป็น “คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย” โดยตัดคำว่า “ที่มีใช้คดีอาญา” ออก เพื่อให้ครอบคลุมถึงคดีอาญา (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมนิยาม “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓)

๒.๒ เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการรับฟ้องคดีอาญาของศาลล้มละลายกรณีกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๗ วรรคสอง) สำหรับการ

^๑ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๔๐๑/๐๑๓๔ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี (เรื่องเสร็จที่ ๙๖ / ๒๕๔๖)

รับฟ้องคดีอาญากรณีความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลายนั้น คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขหลักการจากเดิมที่กำหนดให้ศาลล้มละลายมีดุลพินิจที่จะไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย และให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ต่อศาลซึ่งมีอำนาจ เป็นให้ศาลล้มละลายมีดุลพินิจที่จะรับฟ้องทุกกรรมหรือกำหนดให้ฟ้องทุกกรรมในศาลที่มีเขตอำนาจได้ เมื่อคำนึงถึงความสะดวกและประโยชน์แห่งความยุติธรรม ทั้งนี้ เพื่อลดภาระแก่จำเลยที่ต้องเดินทางไปต่อสู้คดีในศาลหลายแห่ง (ร่างมาตรา ๕ เพิ่มมาตรา ๗ วรรคสาม)

๒.๓ กำหนดให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับกับกระบวนการพิจารณาในศาลล้มละลายโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

๒.๔ กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕) เพื่อเป็นการควบคุมการออกข้อกำหนดและเป็นการคุ้มครองสิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลย

สำหรับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเรื่องความเหมาะสมของการให้อำนาจในการออกข้อกำหนดดังกล่าวว่าควรจะมีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นหลักหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า คดีของศาลชั้นอุทธรณ์คดีต่าง ๆ เป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องมีการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานที่แตกต่างไปจากคดีทั่วไป และตามร่างของสำนักงานศาลยุติธรรมก็ได้กำหนดกรอบในการออกข้อกำหนดเพื่อคุ้มครองสิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยด้วย ดังนั้น หลักการดังกล่าวจึงมีความเหมาะสมแล้ว

๓. กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕) โดยคณะกรรมการฯ ได้ตัดสินใจในส่วนที่กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ตามร่างฯ ของสำนักงานศาลยุติธรรม ออก เนื่องจากเห็นว่า การออกระเบียบในเรื่องใด ๆ ต้องเป็นไปตามบทบัญญัติที่กำหนดเฉพาะเรื่องนั้น ๆ ไม่ใช่อาศัยอำนาจตามบทรักษาการ

สำหรับความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการกำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ว่า ควรพิจารณาความเหมาะสมว่าการให้ผู้ปฏิบัติหรือผู้ใช้กฎหมายเป็นผู้รักษาการเสียเองจะขัดกับหลักการถ่วงดุลหรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นเช่นเดียวกับในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีไปก่อนหน้านั้นว่า การรักษาการตามกฎหมายเป็นเรื่องเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสภา ซึ่งประธานศาลฎีกาไม่สามารถรับผิดชอบต่อสภาได้ จึงควรกำหนด

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งเป็นผู้แทนของฝ่ายบริหารเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ แต่อย่างไรก็ตาม กรรมการที่เป็นผู้พิพากษามีความเห็น ว่า ตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยธุรการอิสระโดยมีประธานศาลฎีกาเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดตั้งศาลและวิธีพิจารณาคดีในศาลที่ผ่านมา นับแต่เมื่อหน่วยธุรการของศาลยุติธรรมและกระทรวงยุติธรรมได้แยกเป็นอิสระออกจากกัน ได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าว ซึ่งแม้คณะกรรมการกฤษฎีกาจะเห็นว่า ผู้รักษาการจะต้องสามารถรับผิดชอบต่อฝ่ายนิติบัญญัติได้โดยตรง แต่เมื่อในปัจจุบันนี้ ฝ่ายนิติบัญญัติได้กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามกฎหมายทำนองเดียวกันนี้มาโดยตลอด ดังนั้น คณะกรรมการฯ จึงได้กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามร่างกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางที่รัฐสภาได้เคยกำหนดไว้

๔. กำหนดให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกามีอำนาจกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับการที่ศาลยุติธรรมได้แยกออกจากกระทรวงยุติธรรม (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒) โดยคณะกรรมการฯ ได้แก้ไขร่างของสำนักงานศาลยุติธรรมจากเดิมที่กำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาตามจำนวนที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม แต่ไม่เกินสามคน เป็นว่า กำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคน แต่ไม่เกินสามคนก็ได้ แต่ต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๘ วรรคหนึ่งตอนท้าย แห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ซึ่งได้กำหนดเรื่องการกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

๕. แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย โดยคณะกรรมการฯ ได้นำหลักการเรื่องวิธีการอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์สำหรับคดีล้มละลายและคดีฟื้นฟูกิจการตามร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔) ของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานฯ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีไปก่อน และหลักการเรื่องวิธีการอุทธรณ์และกรณีต้องห้ามอุทธรณ์สำหรับคดีอาญาของร่างสำนักงานศาลยุติธรรม (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ และร่างมาตรา ๑๐ เพิ่มมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒) มาจัดเรียงลำดับมาตราเสียใหม่และแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ ในร่างมาตรา ๙ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔) กำหนดให้มีการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา) ไปยังศาลฎีกา อันเป็นหลักการตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (ร่างมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อน) และตามมาตรา ๒๔ (ร่างมาตรา ๙ ของร่างสำนักงานศาลยุติธรรม)

สำหรับข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่า การกำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย อาจจะทำให้สิทธิของจำเลยได้รับผลกระทบ เนื่องจากระบบการกลั่นกรองคดีในชั้นอุทธรณ์จะขาดหายไปนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นว่า คดีโดยทั่วไปทั้งคดีแพ่งและคดีอาญาไม่จำเป็นที่จะต้องมีการพิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีกันถึง ๓ ศาล โดยหลักแล้วคดีควรยุติกันที่ศาลอุทธรณ์ และให้ฎีกาได้เฉพาะคดีที่สำคัญจริง ๆ เท่านั้น ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็ไม่ได้กำหนดบังคับว่าการพิจารณาชี้ขาดตัดสินคดีอาญาจะต้องพิจารณากันทั้ง ๓ ศาล แต่การแก้ไขหลักการดังกล่าวจำเป็นที่จะต้องไปแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น การกำหนดให้มีการอุทธรณ์ตรงไปยังศาลฎีกา โดยไม่ได้ผ่านศาลอุทธรณ์ จึงไม่ได้มีผลเป็นการกระทบสิทธิของจำเลยแต่ประการใด แต่จะยังช่วยให้คดีเสร็จสิ้นไปได้รวดเร็วขึ้น อันจะเป็นผลดีต่อจำเลยมากกว่า

๕.๒ ในร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๑) กำหนดกรณีต้องห้ามอุทธรณ์สำหรับคดีล้มละลายในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา อันเป็นหลักการตามมาตรา ๒๔ วรรคสอง (ร่างมาตรา ๓ ของร่างพระราชบัญญัติฉบับก่อน)

๕.๓ ในร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๒) กำหนดกรณีต้องห้ามอุทธรณ์สำหรับคดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญา อันเป็นหลักการตามมาตรา ๒๔/๑ (ร่างมาตรา ๑๐ ของร่างสำนักงานศาลยุติธรรม)

๕.๔ ในร่างมาตรา ๑๐ (เพิ่มมาตรา ๒๔/๓) ซึ่งกำหนดข้อยกเว้นสำหรับคดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ อันเป็นหลักการตามมาตรา ๒๔/๒ (ร่างมาตรา ๑๐ ของร่างสำนักงานศาลยุติธรรม) นั้น คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขหลักการ โดยตัดกรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งทำความเห็นแย้งเป็นผู้รับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ ออก เนื่องจากเห็นว่าผู้พิพากษาที่สามารถรับรองคดีว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ควรเป็นผู้พิพากษาที่ได้พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาเท่านั้น ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ผ่านมาไม่มีกรณีที่ผู้พิพากษาซึ่งไม่ได้พิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาได้ทำความเห็นแย้งแต่อย่างใด

๕.๕ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ที่ศาลฎีกาจะพิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา (ร่างมาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖) โดยคณะกรรมการฯ ได้นำร่างมาตรา ๔ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖) ของร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ที่ได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีไปก่อนนั้น มาแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การอุทธรณ์ฎีกาตามข้อ ๕.๑-๕.๓ ข้างต้น โดยสรุปหลักการได้ ดังนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีหน้าที่สั่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย เพื่อลดภาระที่ศาลฎีกาจะต้องเป็นผู้พิจารณาคดีที่มีการอุทธรณ์ซึ่งเป็นหลักการตามกฎหมายปัจจุบัน แต่คู่ความอาจยื่นคำขอต่อศาลฎีกาเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ได้

นอกจากนั้น ได้กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับกรณีการยื่นคำขอต่อศาลฎีกาเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย

(๒) กำหนดกรณีที่ศาลฎีกาจะไม่รับอุทธรณ์คดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ ตามกฎหมาย หากเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกา ซึ่งเป็นไปตามหลักการ ที่สำนักงานศาลยุติธรรมได้เสนอแก้ไขมาตรา ๒๖ แต่คณะกรรมการฯ ได้กำหนดให้ที่ประชุมใหญ่ของ ศาลฎีกาวางหลักเกณฑ์กรณีดังกล่าวเอาไว้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกำหนดขอบเขตการใช้ดุลพินิจของ ศาลฎีกา เพราะเป็นคดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม กรณีนี้จะไม่นำมาใช้บังคับกับ คดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณา เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อคู่กรณีในคดีอาญาที่เกี่ยวข้อง กับคดีล้มละลาย นอกจากนี้ ได้แก้ไขถ้อยคำในมาตรา ๒๘ (ร่างมาตรา ๑๒) เรื่อง การนำบทบัญญัติอื่น มาใช้บังคับกับศาลฎีกาโดยอนุโลม เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขหลักการดังกล่าวข้างต้น

๖. บทเฉพาะกาล คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาบทเฉพาะกาลสำหรับ คดีล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นอื่นนอกจากศาลล้มละลายหรือศาลอุทธรณ์ในวันที่ พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งตามร่างมาตรา ๑๓ ของสำนักงานศาลยุติธรรมได้กำหนดให้ศาลดังกล่าว พิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ และให้คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาต่อไปได้ตามกฎหมายว่าด้วย ล้มละลายหรือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี ส่วนในกรณีคดีที่ยังอยู่ใน ระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกาก็ให้คู่ความมีสิทธิอุทธรณ์และฎีกาต่อไปได้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย หรือตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แล้วแต่กรณี แล้ว เห็นว่าควรกำหนดบทเฉพาะกาล เสียใหม่ ดังนี้

๖.๑ กำหนดบทเฉพาะกาลเป็นร่างมาตรา ๑๓ สำหรับคดีอาญาที่อยู่ ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายและค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นในวันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ศาลชั้นต้นนั้นพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ ส่วนการอุทธรณ์คดีดังกล่าว ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาซึ่งเป็นไปตามหลักการใหม่ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๖.๒ กำหนดบทเฉพาะกาลเป็นร่างมาตรา ๑๔ สำหรับคดีล้มละลาย ที่ศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยนำร่างมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ สำนักงานฯ ได้เสนอคณะรัฐมนตรีไปก่อนหน้านั้น มาปรับปรุงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งจำแนกเป็น ๓ กรณี ดังนี้

(๑) คดีล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลอุทธรณ์ในวันที่พระราช บัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ และให้คู่ความมีสิทธิฎีกาต่อไปยัง ศาลฎีกาตามกฎหมายปัจจุบัน

(๒) ในกรณีที่คู่ความยื่นอุทธรณ์แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ แต่ศาลยังมิได้สั่งรับอุทธรณ์ ให้ถือว่าอุทธรณ์นั้นเป็นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามหลักการใหม่

(๓) คดีล้มละลายที่ยังอยู่ในระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกา และ คู่ความยังมิได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ก็ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามหลักการใหม่ภายในหนึ่งเดือนนับ แต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๗. กำหนดให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัติฉบับนี้
(ร่างมาตรา ๑๕) โดยคณะกรรมการฯ ได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการกำหนดให้ประธานศาลฎีกา
เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ไว้ด้วย ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓. ข้างต้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
พฤศจิกายน ๒๕๕๖

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๔)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓)

๑.๒ เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้น สมควรกำหนดให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

๔. บทจำกัดสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑^{*} มาตรา ๓๔^{**} มาตรา ๓๕^{***} มาตรา ๓๖^{****}

* รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙ บัญญัติไว้ว่า

“การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม”

** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๑ บัญญัติไว้ว่า

“บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน การลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรม จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารชีวิตตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้ายหรือไร้มนุษยธรรมตามความในวรรคนี้ การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิ และเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

*** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๔ บัญญัติไว้ว่า

“สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหาหรือใส่ร้ายผู้อื่นซึ่งข้อความหรือภาพไม่จริงด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชน อันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว จะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน”

**** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๕ บัญญัติไว้ว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองในการที่จะอยู่อาศัยและครอบครองเคหสถานโดยปกติสุข การเข้าไปในเคหสถานโดยปราศจากความยินยอมของผู้ครอบครอง หรือการตรวจค้นเคหสถาน จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

***** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๖ บัญญัติไว้ว่า

บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการเดินทางและมีเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่ภายในราชอาณาจักร การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน การผังเมือง หรือเพื่อสวัสดิภาพของผู้เยาว์ การเนรเทศบุคคลผู้มีสัญชาติไทยออกนอกราชอาณาจักร หรือห้ามมิให้บุคคลผู้มีสัญชาติไทยเข้ามาในราชอาณาจักร จะกระทำมิได้”

มาตรา ๓๗^{*****} มาตรา ๔๘^{*****} มาตรา ๒๓๗^{*****} และมาตรา ๒๓๘^{*****} ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๖. บทรักษาการตามพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๗. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๗.๑ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๓)

***** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๓๗ บัญญัติไว้ว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางที่ชอบด้วยกฎหมาย การตรวจ การกัก หรือการเปิดเผยสิ่งสื่อสารที่บุคคลมีติดต่อกันรวมทั้งการกระทำด้วยประการอื่นใดเพื่อให้ล่วงรู้ถึงข้อความในสิ่งสื่อสารทั้งหลายที่บุคคลมีติดต่อกันจะกระทำได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน”

***** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๔๘ บัญญัติไว้ว่า

“สิทธิของบุคคลในทรัพย์สินย่อมได้รับความคุ้มครองขอบเขตแห่งสิทธิและการจำกัดสิทธิเช่นว่านี้ ย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

การสืบมรดกย่อมได้รับความคุ้มครอง สิทธิของบุคคลในการสืบมรดกย่อมเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ”

***** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๗ บัญญัติไว้ว่า

“ในคดีอาญา การจับและคุมขังบุคคลใด จะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดแห่งการจับ โดยไม่ชักช้า กับจะต้องได้รับโอกาสแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับไว้วางใจทราบในโอกาสแรก และผู้ถูกจับซึ่งยังถูกควบคุมอยู่ต้องถูกนำตัวไปศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับถูกนำตัวไปถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน เพื่อศาลพิจารณาว่ามีเหตุที่จะขังผู้ถูกจับไว้ตามกฎหมายหรือไม่ เว้นแต่มีเหตุสุดวิสัยหรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

หมายจับหรือหมายขังบุคคลจะออกได้ต่อเมื่อ

(๑) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นจะได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรงที่มีอัตราโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือ

(๒) มีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นจะได้กระทำความผิดอาญา และมีเหตุอันควรเชื่อว่าผู้นั้นจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น ด้วย”

***** รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒๓๘ บัญญัติไว้ว่า

“ในคดีอาญา การค้นในที่โรฐานจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือมีเหตุให้ค้นได้โดยไม่ต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาล ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

• มาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า

“ในพระราชบัญญัตินี้

“ศาลล้มละลาย” หมายความว่า ศาลล้มละลายกลาง หรือศาลล้มละลายภาค

“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญา และให้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย”

“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวกับพันกันคดีดังกล่าวด้วย”

๗.๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๔)

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

๗.๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๗^๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๕)

“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ศาลล้มละลายจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่า การพิจารณาคดีอาญาตามวรรคสามต่อไปในศาลล้มละลายจะไม่สะดวกหรือไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลหรือพยานหลักฐานต่อศาลล้มละลายขอให้แยกฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจเมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้”

๗.๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒^๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๖)

“มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษา กับรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม โดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

^๒ มาตรา ๔ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้”

^๓ มาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า “ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย”

^๔ มาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า “ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน แต่ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามี ความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาในแต่ละศาลมากกว่าหนึ่งคนก็ได้”

๗.๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔^๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๗)

“มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๗.๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๘)

“มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

๗.๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๙)

“มาตรา ๒๔/๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก
- (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอการลงโทษไว้
- (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอการกำหนดโทษไว้”

^๕ มาตรา ๑๔ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า “นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

^๖ มาตรา ๑๙ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า “เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ ข้อกำหนดนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

๗.๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ร่างมาตรา ๑๐)

“มาตรา ๒๖/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖” วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก” มาใช้บังคับแก่คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ โดยอนุโลม”

๗.๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน (ร่างมาตรา ๑๑)

“มาตรา ๒๘/๑ ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ ในศาลฎีกาโดยอนุโลม”

๘. บทเฉพาะกาล (ร่างมาตรา ๑๒)

“มาตรา ๑๒ บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรืออยู่ระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดำเนินคดีดังกล่าวต่อไปโดยถือว่าคดีนั้นมิใช่คดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

“มาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติไว้ว่า

“คดีตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่ศาลล้มละลายรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกานั้น หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวต้องห้ามตามกฎหมายให้พิพากษายกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดจะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็ได้”

“ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว และอยู่ในระหว่างนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย) มาตรา ๕ บัญญัติไว้ว่า

“ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“มาตรา ๒๖ คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาไปพร้อมกับอุทธรณ์ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อศาลล้มละลายตรวจอุทธรณ์แล้วเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามก็ให้ส่งอุทธรณ์และคำขอดังกล่าวไปยังศาลฎีกาเพื่อพิจารณา แต่ถ้าศาลล้มละลายเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ต้องห้ามก็ให้มีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้ดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่ศาลล้มละลายสั่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลล้มละลายมีคำสั่งก็ได้ ถ้าคู่ความยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้

การยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอของศาลฎีกาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา

คดีที่ศาลล้มละลายมีคำสั่งรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกา หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์นั้นต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ ให้ยกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาด จะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็ได้

คดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกาจากหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาจะยกอุทธรณ์ดังกล่าวเสียก็ได้

ระเบียบตามวรรคสามและวรรคห้า เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ประเด็นสำคัญ

จากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

๑. สรุปประเด็นสำคัญและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

๑.๑ ประเด็นสำคัญในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้แถลงต่อที่ประชุมว่า เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีโชคดีอาญาทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอื่น ดังนั้น เพื่อให้ศาลล้มละลาย ซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมยิ่งขึ้น

จากนั้น นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย ได้แถลงว่า แต่เดิมจำเลยในคดีล้มละลาย ซึ่งกระทำผิดคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลาย ต้องนำจำเลยแยกไปฟ้องศาลอาญาในเขตพื้นที่ที่กระทำความผิด เช่น หากกระทำความผิดที่กรุงเทพมหานคร ก็จะต้องนำจำเลยไปขึ้นศาลอาญาหรือศาลอาญาธนบุรี ทำให้จำเลยต้องมีภาระและค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปขึ้นศาล ดังนั้น ถ้าร่างพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ก็จะเป็นการสะดวกแก่จำเลยในคดีล้มละลายที่กระทำความผิดในคดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับคดีล้มละลาย เช่น คดีฉ้อโกง เป็นต้น และทำให้จำเลย สามารถต่อสู้คดีอาญาที่ศาลล้มละลายได้ และที่สำคัญอย่างยิ่งอีกประการ ก็คือ เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปด้วยความต่อเนื่องและรวดเร็ว ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อจำเลยและคู่ความเป็นอย่างมาก จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ที่ประชุมได้พิจารณา

จากนั้น ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายกันอย่างกว้างขวาง โดยมีประเด็นการอภิปราย ดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เกี่ยวกับเรื่องการจัดตั้งศาลล้มละลายภาค เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว จะต้องจัดตั้งศาลล้มละลายขึ้นมาใหม่อีกหรือไม่

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับจำนวนผู้พิพากษาปัจจุบันที่มีจำนวนน้อย รัฐบาลจะดำเนินการและแก้ปัญหาอย่างไร

ประเด็นที่สาม เกี่ยวกับการกำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญา ตามร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น เหตุใดจึงให้เป็นอำนาจของอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางที่จะออกข้อกำหนดดังกล่าว ซึ่งเห็นว่า

น่าจะเป็นการขัดหรือแย้งกับมาตรา ๕^๕ ของพระธรรมนูญศาลยุติธรรม ที่บัญญัติให้เป็นอำนาจของประธานศาลฎีกา

ประเด็นที่สี่ กรณีคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงตามร่างมาตรา ๑๐ ที่ให้เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น ได้บัญญัติในลักษณะเดียวกันกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งตามมาตรา ๑๙๓ ทวิ (๔)^{๑๐} ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติให้จำเลยที่ต้องคำพิพากษาให้ลงโทษปรับเกินหนึ่งพันบาทก็สามารถอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นได้ แต่เหตุใดในร่างพระราชบัญญัตินี้ จึงไม่ได้บัญญัติไว้

ประเด็นที่ห้า เกี่ยวกับการยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลชั้นต้นจะยื่นได้ที่ศาลใด

นายพงษ์เทพ เทพกาญจนา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้ตอบชี้แจงว่าการจะจัดตั้งศาลล้มละลายเพิ่มหรือไม่นั้น ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้กำหนดให้ตั้งศาลล้มละลายเพิ่มขึ้นใหม่แต่อย่างใด ส่วนประเด็นเกี่ยวกับจำนวนผู้พิพากษาจะเพียงพอหรือไม่เป็นหน้าที่ของสำนักงานศาลยุติธรรม ที่จะต้องดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการให้อำนาจอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางสามารถออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาตามร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น เป็นการบัญญัติเพื่อให้การดำเนินกระบวนการเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม จึงกำหนดให้อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย แต่อย่างไรก็ตาม ข้อกำหนดนั้นก็จะต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว จึงใช้บังคับได้

^๕ **มาตรา ๕ ของพระธรรมนูญศาลยุติธรรม บัญญัติว่า**

“ให้ประธานศาลฎีกามีหน้าที่วางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม เพื่อให้กิจการของศาลยุติธรรมดำเนินไปโดยเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน และให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจดูแลให้ผู้พิพากษาปฏิบัติตามระเบียบวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่นให้เป็นไปโดยถูกต้อง”

^{๑๐} **มาตรา ๑๙๓ ทวิ^๑ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า**

“ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาศาลชั้นต้นคดีซึ่งอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือให้ลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก
- (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้
- (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่รอกการกำหนดโทษไว้
- (๔) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท

“[มาตรา ๑๙๓ ทวิ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๓๒]

สำหรับการยกเว้นไม่ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง กรณีจำเลยกระทำความผิด และศาลลงโทษปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท นั้น เนื่องจากเกรงว่า หากยอมให้จำเลยอุทธรณ์ได้จะไม่คุ้มค่ากับการที่จะต้องจ้างทนายความมาดำเนินการยื่นอุทธรณ์ให้ ส่วนการอุทธรณ์คำพิพากษาคดีล้มละลาย นั้น เป็นการอุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาต่างกับการยื่นอุทธรณ์ในคดีอาญาทั่วไปที่กำหนดให้การยื่นอุทธรณ์ต้องยื่นไปยังศาลอุทธรณ์ จึงไม่ได้กำหนดไว้ในกรณีนี้

๑.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง

มติที่ประชุม ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรมิตรีบหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. **ด้วยคะแนนเสียงเอกฉันท์** โดยถือเอาร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา

๒. สรุปประเด็นและผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สอง

๒.๑ ประเด็นที่มีการอภิปรายและได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ประเด็นที่หนึ่ง เกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคณะกรรมการฯ ใช้ถ้อยคำว่า “ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และ**บทใดบทหนึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย**ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย” นั้น ซึ่งความตามร่างเดิมใช้ถ้อยคำว่า “ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท **และบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย** ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย” ในประเด็นนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้อภิปรายได้ซักถามเหตุผลที่ใช้ถ้อยดังกล่าว ว่า เหตุใดจึงแก้ไขความดังกล่าว หากพิจารณาแล้ว ความเดิมย่อมสมบูรณ์และกว้างกว่าถ้อยคำที่คณะกรรมการฯ แก้ไขเพิ่มเติม

ซึ่งในประเด็นนี้ คณะกรรมการฯ ได้ให้เหตุผลว่า เหตุที่ต้องใช้ถ้อยคำตามที่แก้ไขนั้น เนื่องจากต้องการที่จะระบุให้ชัดเจนว่า การฟ้องคดีอาญานั้น หากการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และ**บทใดบทหนึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย** ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ศาลล้มละลายมีอำนาจชัดเจน และครอบคลุมถึงคดีที่ผิดต่อกฎหมายหลายบท เช่น ลูกหนี้กระทำการสมคบกับเจ้าหนี้คนใดคนหนึ่ง ตกลงกันเพื่อให้ประโยชน์อย่างใด ๆ เพื่อการประนอมหนี้หรือคัดค้านการล้มละลาย ตามมาตรา ๑๗๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ลูกหนี้แจ้งเท็จเกี่ยวกับกิจการของลูกหนี้ ตามมาตรา ๑๖๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ เป็นต้น

ประเด็นที่สอง เกี่ยวกับบทเฉพาะกาล ตามร่างมาตรา ๑๓ นั้น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีประเด็นข้อซักถามว่า เหตุใดจึงต้องแก้ไขให้อำนาจศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ที่มีคดีต่างพิจารณาอยู่ในศาล สามารถดำเนินคดีดังกล่าวต่อไปได้อีก ทั้งที่เจตนารมณ์ของกฎหมายประสงคืให้กฎหมายมีผลใช้บังคับทันทีกับคดีที่อยู่ในระหว่างอุทธรณ์

คณะกรรมการฯ ชี้แจงว่า เหตุที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๓ นั้น เพื่อต้องการให้บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรืออยู่ระหว่างอายุความอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดำเนินคดีดังกล่าวต่อไปโดยถือว่าคดีนั้นมีไซคดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งประสงคืให้คดีค้างการพิจารณาได้ดำเนินไปตามกฎหมายเดิม ส่วนคดีใหม่ก็ให้ดำเนินการตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

๒.๒ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สองชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑ ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒ มีการแก้ไข

คณะกรรมการฯแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการฯ

มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยาม คำว่า

มีการแก้ไข

“คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองแต่วรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดอกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่ในข้อหาที่ซ้ำซ้อน ศาลเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในข้อหาที่ซ้ำซ้อน ศาลเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้ศาลล้มละลายจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม แต่ในกรณีที่ศาลล้มละลายเห็นว่าข้อหาที่ซ้ำซ้อนหรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมแล้ว ศาลล้มละลายขอให้ฟ้องทุกกรรมในศาลที่มีเขตอำนาจที่ได้ในกรณีเช่นนั้น ให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิพากษาพิพากษาคดีอาญาต่อผู้ต้องหาที่ศาลล้มละลายได้พิพากษาแล้ว เป็นสำคัญ

ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่า การพิจารณาคดีอาญาตามวรรคสามต่อไปในศาลล้มละลายจะไม่สะดวกหรือไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลหรือพยานหลักฐานต่อศาลล้มละลายขอให้แยกฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจเมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๒
มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข
มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายหนึ่งคน กับให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม โดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๔
มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข
ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๑๙
มาตรา ๑๙

ไม่มีการแก้ไข
ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๒๔
มาตรา ๒๔

คณะกรรมการการตัดออก
คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้ยกเลิกข้อความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ราชบัณฑิตยสถานมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายให้ชั่วคราวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ออกในคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๔/๑

มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓

มาตรา ๒๔/๑

มาตรา ๒๔/๒

มาตรา ๒๔/๓

มีการแก้ไข

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการตัดออก

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔/๑ ศดีล้มละลายในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ให้ผู้มีให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย เว้นแต่

(๑) คำพิพากษาที่ฟ้อง

(๒) คำสั่งชดเชยหรือขอให้ฟื้นฟูนิติบุคคล หรือคำสั่งหรือคำสั่งชดเชยให้ล้มละลาย

(๓) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่ได้รับชำระหนี้ในส่วนทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๔) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

(๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก

(๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้

(๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

มาตรา ๒๔/๒ ศดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ให้ผู้มีให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้ยื่นอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

(๑) ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก

(๒) ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้

(๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

มาตรา ๒๔/๓ ในคดีที่ฟ้องให้จำคุกหรือลงโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หรือในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์อุทธรณ์และอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายหรือในอุทธรณ์ว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการแก้ไขและการตัดออกของ คณะกรรมาธิการ

มาตรา ๑๑ แก้ไขมาตรา ๒๖
มาตรา ๒๖

คณะกรรมาธิการตัดออก
คณะกรรมาธิการตัดออก

คณะกรรมาธิการตัดออก ดังนี้

“มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกข้อความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ข้อความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาลล้มละลายซึ่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตาม กฎหมายอื่น คู่ความขอขึ้นคำขอต่อศาลฎีกาเพื่อขอชดเชยค่าอุทธรณ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีพิจารณา และเงื่อนไข ที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาที่ได้ ถ้าคู่ความได้ยื่นคำขอต่อศาลแล้วขออุทธรณ์คำสั่ง ไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้

ในกรณีที่ศาลล้มละลายซึ่งรับอุทธรณ์ไว้โดยชอบ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้น ไม่สมควรได้รับพิจารณินิจฉัยขอศาลฎีกาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา ขอชดเชยค่าอุทธรณ์ดังกล่าวเสียไม่ได้

“ข้อความวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับกับคดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณาคดี”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการตัดออกของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๑๑/๑ เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๖/๑
มาตรา ๒๖/๑

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาล ล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๒๖/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และ วรรคหกมาใช้บังคับแก่คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ โดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมาธิการ

มาตรา ๑๒ แก้ไขมาตรา ๒๘
มาตรา ๒๘

คณะกรรมการการคัดออก
คณะกรรมการการคัดออก

คณะกรรมการการคัดออก ดังนี้

“มาตรา ๑๒ ให้ชื่อที่เสด็จสวรรคตในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ชื่อนี้ต่อไปนี้เป็นบท

“มาตรา ๒๘ ให้มีบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น ในหมวด ๑ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาของวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย หรือคดีพิพาทคดีล้มละลายที่เกี่ยวเนื่องกับคดีล้มละลายในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาของวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย หรือคดีพิพาทคดีล้มละลายที่เกี่ยวเนื่องกับคดีล้มละลายในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกาของวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการคัดออกของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๒/๑ เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๘/๑
มาตรา ๒๘/๑

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่
คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ ดังนี้

“มาตรา ๑๒/๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒

“มาตรา ๒๘/๑ ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๘/๑ ในศาลฎีกาโดยอนุโลม”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับการเพิ่มขึ้นใหม่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๓
คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

มีการแก้ไข

“มาตรา ๑๓ บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรืออยู่ระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นนั้นคงมีอำนาจพิจารณาคดีพิพาทคดีต่อไปจนเสร็จคดีของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีล้มละลายหรือคดีพิพาทคดีล้มละลายที่เกี่ยวเนื่องกับคดีล้มละลายในศาลชั้นต้น และให้คดีหรือ

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ

วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

กับ

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ

วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ.

ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้</p> <p>“ศาลล้มละลาย” หมายความว่า ศาลล้มละลายกลาง หรือศาลล้มละลายภาค</p> <p>“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีโชคตีอาญาและให้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพันกันกับคดีดังกล่าวด้วย</p>	<p>พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพันกันกับคดีดังกล่าวด้วย”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๗ ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย</p>	<p style="text-align: center;">มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”</p> <p style="text-align: center;">มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p style="text-align: center;">“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดอกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย</p> <p style="text-align: center;">ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ศาลล้มละลายจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ</p> <p style="text-align: center;">ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่าการพิจารณาคดีอาญาตามวรรคสามต่อไปในศาลล้มละลายจะไม่สะดวกหรือไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลหรือพยานหลักฐานต่อศาลล้มละลายขอให้แยกฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจ เมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควร จะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน แต่ถ้ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาในแต่ละศาลมากกว่าหนึ่งคนก็ได้</p> <p>มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม</p>	<p>มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษากับรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกา จะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้"</p> <p>มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม"</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้</p> <p style="text-align: center;">ข้อกำหนดนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้</p> <p>มาตรา ๒๔ ภายใต้อำนาจแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น</p> <p style="text-align: center;">การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีล้มละลายอื่นให้บังคับไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย</p>	<p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p style="text-align: center;">"มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย</p> <p style="text-align: center;">ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้"</p> <p>มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p style="text-align: center;">"มาตรา ๒๔/๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๖ คดีตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่ศาลล้มละลายรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกานั้น หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวต้องห้ามตามกฎหมายให้พิพากษายกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดจะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็ไต่</p> <p>* มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>มาตรา ๒๖ คดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ อนุความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาไปพร้อมกับอุทธรณ์ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ เมื่อศาลล้มละลายตรวจอุทธรณ์แล้วเห็นว่าเป็นอุทธรณ์ที่ต้องห้ามก็ให้ส่งอุทธรณ์และคำขอดังกล่าวไปยังศาลฎีกาเพื่อพิจารณา แต่ถ้าศาลล้มละลายเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ต้องห้ามก็ให้มีคำสั่งรับอุทธรณ์นั้นไว้ดำเนินการต่อไป</p>	<p>คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้</p> <ol style="list-style-type: none"> (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้ (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้ <p>มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒</p>

* ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว และอยู่ในระหว่างนายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๖ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>ในกรณีที่ศาลล้มละลายยังไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ คู่ความอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาภายในกำหนดสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลล้มละลายมีคำสั่งก็ได้ ถ้าคู่ความยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว จะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้</p> <p>การยื่นคำขอและการพิจารณาคำขอของศาลฎีกาตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา</p> <p>คดีที่ศาลล้มละลายมีคำสั่งรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกา หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์นั้นต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ ให้ยกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาด จะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็</p> <p>คดีที่ไม่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา จะยกอุทธรณ์ดังกล่าวเสียก็ได้</p> <p>ระเบียบตามวรรคสามและวรรคห้า เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้</p>	<p style="text-align: center;">“มาตรา ๒๖/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก มาใช้บังคับแก่คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ โดยอนุโลม”</p>

<p style="text-align: center;">พระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (เฉพาะส่วนเกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)</p>	<p style="text-align: center;">ร่างพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)</p>
<p>มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง ในศาลฎีกาโดยอนุโลม</p> <p style="text-align: right;">ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ ชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี</p>	<p>มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒</p> <p style="text-align: center;">“มาตรา ๒๘/๑ ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๕/๑ ในศาลฎีกาโดยอนุโลม”</p> <p>มาตรา ๑๒ บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรืออยู่ระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดำเนินคดีดังกล่าวต่อไปโดยถือว่าคดีนั้นมิใช่คดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: right;">มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p style="text-align: center;">.....</p>

ส่วนที่ ๓

**ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ
วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่..) พ.ศ.**

ความผิดทางอาญาในคดีล้มละลาย

โดยที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มีบทบัญญัติบางประการกำหนดโทษในทางอาญาไว้ เพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการมิชอบในกระบวนการอันเกี่ยวแก่การดำเนินการทางด้านคดีล้มละลาย หรือกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ มีบทบัญญัติส่วนที่เกี่ยวกับความผิดอาญาในพระราชบัญญัติล้มละลายฯ ไว้ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง บัญญัติไว้ในหมวด ๓/๑ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ส่วนที่ ๑๓ **บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้**

ส่วนที่สอง บัญญัติไว้ในหมวด ๗ **การสอบสวนและบทกำหนดโทษ**

ส่วนที่หนึ่ง **บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้**

(๑) ความผิดเกี่ยวด้วยการยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการตาม มาตรา ๙๐/๓^๑ แบบแสดงความประสงค์เข้าประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนตามมาตรา ๙๐/๒๒^๒ คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๙๐/๒๖^๓ หรือหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของ

* **นายบุญสงค์ ลาค่า นิติกร ๕ สำนักกฎหมาย เรียบเรียง**

^๑ **มาตรา ๙๐/๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินส่วนตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียว หรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าจะหนี้สินนั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตาม มาตรา ๙๐/๔ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้

^๒ **มาตรา ๙๐/๒๒ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณา เลือกผู้ทำแผนต้องเป็นเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ และลูกหนี้ได้ก่อนนัดสัมพันธวงศ์กล่าวนั้นขึ้นก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้สินยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม โดยเจ้าหนี้ได้แสดงความประสงค์จะเข้าประชุมตามแบบพิมพ์ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด และแสดงหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้จนเป็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุมเจ้าหนี้และลูกหนี้จะขอตรวจหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้ต่อเจ้าพนักงาน พินักทรัพย์ก็ได้

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเองหรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียง แทนก็ได้”

^๓ **มาตรา ๙๐/๒๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีฟ้องไว้แล้วแต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่ง สำเนาคำขอรับชำระหนี้ให้ผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า

บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตาม มาตรา ๙๐/๔๑ หรือเพราะผู้บริหารแผนไม่ยอมรับทรัพย์สิน หรือสิทธิตามสัญญาตาม มาตรา ๙๐/๔๑ ทวิ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับหนี้เดิม หรือค่าเสียหายได้ แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดีให้นับจากวันคดีถึงที่สุด”

ตามมาตรา ๙๐/๒๗^๕ วรรคสาม อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๙๐^๕

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการให้ถ้อยคำหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือวัตถุพยาน อันเป็นเท็จในสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๙๑^๖

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนบทบัญญัติอันเป็นข้อห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือ กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้

มาตรา ๙๐/๒๗ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ตาม มาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการ ฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไล่เบี้ยในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

หนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้บริหารชั่วคราวก่อกำขึ้น หนี้ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตาม มาตรา ๙๐/๑๒ (๘) หรือ (๑๑) และหนี้ภาษีอากรหรือหนี้อื่นอันมีลักษณะเดียวกันซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน เจ้าหนีที่ย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าผู้ทำแผนจะปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้จะต้องปฏิเสธเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของเจ้าหนี้ มิฉะนั้นให้ถือว่ายอมรับสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่ขอมา ถ้าเจ้าหนี้มิได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนหรือผู้ทำแผนมีหนังสือปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น เจ้าหนี้ที่นั้นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนหรือวันที่เจ้าหนี้ได้รับคำปฏิเสธนั้นแล้วแต่กรณี”

มาตรา ๙๐/๙๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดยื่นคำร้องขอตาม มาตรา ๙๐/๓ หรือแบบแสดงความประสงค์จะเข้าประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนตาม มาตรา ๙๐/๒๒ หรือคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตาม มาตรา ๙๐/๒๖ หรือหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนตาม มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้อื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๙๐/๙๑ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดให้ถ้อยคำหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือวัตถุพยาน อันเป็นเท็จในสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุก ไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่นแห่งมาตรา ๙๐/๑๒(๙)^๗ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๘๒^๘

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ออกตามความในมาตรา ๙๐/๒๐^๙ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๙^{๑๐}

^๗ มาตรา ๙๐/๑๒ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับ มาตรา ๙๐/๑๓ และ มาตรา ๙๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

๙๑๙

๙๑๙

(๙) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือ กระทบการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาวะในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๙๑๙

๙๑๙”

^๘ มาตรา ๙๐/๘๒ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๙๐/๑๒(๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

^๙ มาตรา ๙๐/๒๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผนให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของผู้บริหารของลูกหนี้สิ้นสุดลง ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้บริหารของลูกหนี้ เป็นผู้บริหารชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป ภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวได้ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว

ในการกำกับดูแลนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกำหนดอำนาจหน้าที่รวมทั้งสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวทำคำสั่งแจ้งในเรื่องบัญชี เรื่องการเงินหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สิน หรือจะสั่งให้กระทำหรือมิให้กระทำใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ขึ้นทำหน้าที่ก็ได้ ถ้าศาลไม่มีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวไปตามวรรคหนึ่ง

ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและคำสั่งตั้งหรือให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนและแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตาม มาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย”

^{๑๐} มาตรา ๙๐/๑๙ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้ง ให้ลูกหนี้ไปศาล ไปประชุมและตอบคำถามของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าหนี้ คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกิจการและทรัพย์สินของตน ในกรณีเช่นนี้ ลูกหนี้จะเสนอความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดต่อศาลหรือที่ประชุมก็ได้

เมื่อลูกหนี้ร้องขอ ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตให้ลูกหนี้ ไม่ต้องไปศาลหรือไม่ไปประชุมเจ้าหนี้ในนัดใดก็ได้ แล้วแต่กรณี

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ในระหว่างที่บุคคลเหล่านี้ยังคงมีหน้าที่ตามตำแหน่งดังกล่าวด้วย โดยอนุโลม”

มาตรา ๙๐/๒๑^{๑๑} วรรคสาม มาตรา ๙๐/๒๔^{๑๒} วรรคสอง มาตรา ๙๐/๓๔^{๑๓} มาตรา ๙๐/๓๖^{๑๔}
 มาตรา ๙๐/๕๓^{๑๕} วรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๙^{๑๖} วรรคสอง

๑๑ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

ขลย

ขลย

เมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ผู้บริหารของลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณีโดยเร็วที่สุด เพื่อการนี้ให้ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณีโดยเร็วที่สุด เพื่อการนี้ให้ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจเรียกให้ผู้ครอบครองส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสาร ข้างต้นแก่ตนได้ด้วย

ขลย

ขลย

๑๒ มาตรา ๙๐/๒๔ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ถ้าศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้ทำแผนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ และผู้บริหารชั่วคราวโดยไม่ชักช้า อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนให้เริ่มแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ หรือผู้บริหาร ชั่วคราวสิ้นสุดลง

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้วให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม กับให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้ยื่นเท่าที่ทราบ

ในคำโฆษณาและหนังสือแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามแบบพิมพ์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย”

๑๓ มาตรา ๙๐/๓๔ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ผู้บริหารของลูกหนี้ยื่นคำชี้แจงตาม มาตรา ๙๐/๓๔ เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตนรับรองแล้วตามแบบพิมพ์ต่อผู้ทำแผน

เมื่อผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอขยายระยะเวลาก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นโดยมีเหตุอันควร ผู้ทำแผนอาจขยายระยะเวลาให้อีกได้ตามที่เห็นสมควร แต่ไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ไม่ทำหรือไม่สามารถทำคำชี้แจงได้ ให้ผู้ทำแผนเป็นผู้ทำแทนและเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็นโดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้”

๑๔ มาตรา ๙๐/๓๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องทำ คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อผู้ทำแผนตาม มาตรา ๙๐/๓๔ ในช่วงเวลาที่ตนมีอำนาจบริหารกิจการชั่วคราว และให้นำ มาตรา ๙๐/๓๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

๑๕ มาตรา ๙๐/๕๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“เมื่อศาลตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนคนใหม่และผู้ทำแผนคนเดิมเริ่มและสิ้นสุดในวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผนคนเดิมและผู้ทำแผนคนใหม่โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งศาล ให้ผู้ทำแผนคนเดิมส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้ทำแผนคนใหม่ โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับแจ้งคำสั่งดังกล่าว ไปยังบรรดาเจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงและนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือ นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้แจ้งไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้เพื่อทราบด้วย”

๑๖ มาตรา ๙๐/๕๙ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับ มาตรา ๙๐/๔๒ และ มาตรา ๙๐/๖๔ เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผน และผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า ให้บรรดาสหสิทธิและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผน ตกเป็นของผู้บริหารแผนตั้งแต่ผู้บริหารแผนได้ทราบคำสั่งศาล

ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๖๘^{๑๗} วรรคสี่ มาตรา ๙๐/๗๐^{๑๘} วรรคสอง หรือ มาตรา ๙๐/๗๓^{๑๙} วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๘๓^{๒๐}

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นลูกหนี้ตาม **มาตรา ๙๐/๔ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖)** ให้ศาลแจ้งคำสั่งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงาน ของรัฐตาม **มาตรา ๙๐/๔ (๖)** แล้วแต่กรณีด้วย และห้ามมิให้ผู้มีอำนาจ หน้าที่นั้นมีคำสั่งใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับแผนที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

^{๑๗} **มาตรา ๙๐/๖๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เรียกประชุมเจ้าหนี้ เพื่อลงมติตาม มาตรา ๙๐/๔๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้สองครั้งแล้ว แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติ ตาม มาตรา ๙๐/๔๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการด่วน และต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และลูกหนี้แล้ว ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผน หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐/๕๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๙๐/๕๒ วรรคหนึ่ง และ มาตรา ๙๐/๕๓ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

*หมายเหตุ แก้ไขครั้งสุดท้ายโดย พ.ร.บ.ล้มละลาย (ฉ.๕) พ.ศ.๒๕๕๒

^{๑๘} **มาตรา ๙๐/๗๐ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

ขลย

ขลย

เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผนให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบภายในสิบสี่วันนับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วน และแจ้งวันเวลานัดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวน และฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควร ให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

ขลย

ขลย

^{๑๙} **มาตรา ๙๐/๗๓ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

ขลย

ขลย

เมื่อได้ทราบคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน และกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ขลย

ขลย

^{๒๐} **มาตรา ๙๐/๘๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ออกตามความใน มาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติ แห่งมาตรา ๙๐/๑๓ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๒๔ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๓๔ มาตรา ๙๐/๓๖ มาตรา ๙๐/๕๓ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๕ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๖๘ วรรคสี่ มาตรา ๙๐/๗๐ วรรคสอง หรือ มาตรา ๙๐/๗๓ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการกระทำของผู้บริหารของลูกหนี้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) ไม่ชี้แจงข้อความอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือ ที่ประชุมเจ้าหนี้วันแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

๒) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมากล่าวอ้างเพื่อเลือกผู้ทำแผนหรือขอรับชำระหนี้ตามแผน

๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอให้ชำระหนี้ตาม มาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม หรือ มาตรา ๙๐/๖๒

๔) ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อ และที่อยู่ของเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ตาม มาตรา ๙๐/๖ วรรคสี่ หรือ มาตรา ๙๐/๙ วรรคสอง หรือยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓๕ อันเป็นเท็จในสาระสำคัญ ซึ่งอาจทำให้เจ้าหนี้เสียหาย

(๖) ความผิดเกี่ยวกับการให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหนี้หรือผู้อื่น โดยมุ่งหมายที่จะได้รับการสนับสนุนหรือการยอมรับของเจ้าหนี้ในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผน หรือการแก้ไขแผน ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๘๕^{๒๑}

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะให้ตนเองหรือเจ้าหนี้อื่นสนับสนุน หรือไม่คัดค้านในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๘๖^{๒๒}

(๘) ความผิดเกี่ยวกับการเปิดเผยด้วยประการใด ๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการตามหมวด ๓/๑ ซึ่งข้อมูลกิจการหรือข้อมูลใด ๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวด ๓/๑ นี้ อันเป็น

^{๒๑} มาตรา ๙๐/๘๕ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหนี้หรือผู้อื่น โดยมุ่งหมายที่จะได้รับการสนับสนุน หรือการยอมรับของเจ้าหนี้ในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผน หรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

^{๒๒} มาตรา ๙๐/๘๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะให้ตนเองหรือเจ้าหนี้อื่นสนับสนุน หรือไม่คัดค้านในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือ จำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

กิจการหรือข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ดังบัญญัติไว้มาตรา ๙๐/๘๗^{๒๓}

(๙) ความผิดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้เป็นผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว ซึ่งปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๘๘^{๒๔}

อนึ่ง ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามความในหมวด ๓/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือไม่สั่งการหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๙๐/๘๙^{๒๕})

ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความในหมวด ๓/๑ ด้วย (มาตรา ๙๐/๙๐^{๒๖})

ส่วนที่สอง บัญญัติไว้ในหมวด ๗ การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

ส่วนที่ ๑ การสอบสวน

ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลายให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

^{๒๓} มาตรา ๙๐/๘๗ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดล่วงรู้กิจการหรือข้อมูลใด ๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวด ๓/๑ นี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยด้วยประการใด ๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการตามหมวด ๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปีหรือทั้งปรับทั้งจำ”

^{๒๔} มาตรา ๙๐/๘๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ผู้ใดเป็นผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปีหรือทั้งปรับทั้งจำ”

^{๒๕} มาตรา ๙๐/๘๙ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามความในหมวด ๓/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือไม่สั่งการหรือกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย”

^{๒๖} มาตรา ๙๐/๙๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า

“ให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความ ในหมวด ๓/๑ ด้วย”

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าไม่ควรฟ้องซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อส่งตามมาตรา ๑๖๐^{๒๗}

ส่วนที่ ๒ บทกำหนดโทษ

(๑) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้ฝ่าฝืนกรณีออกนอกราชอาณาจักรเมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว และยังไม่ส่งปลดจากล้มละลายตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๗^{๒๘}

(๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๑^{๒๙}

(๒) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้ซึ่งฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๖๔^{๓๐}

^{๒๗} มาตรา ๑๖๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลายให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าไม่ควรฟ้องซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อส่ง”

^{๒๘} มาตรา ๖๗ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ หรือพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว และยังไม่ส่งปลดจากล้มละลาย

(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดจำนวนเงิน เพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะรูปโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาในระหว่างล้มละลาย และลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใด ลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใดลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือ และถ้าจะย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งตำบลที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร”

^{๒๙} มาตรา ๑๖๑ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๖๗ (๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือ จำคุกไม่เกินสองเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

^{๓๐} มาตรา ๖๔ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ลูกหนี้ซึ่งถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้วต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งและตอบคำถามของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรรมการเจ้าหนี้หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินผู้ถือหุ้นส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลายตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้จัดการทรัพย์สินจะสั่งโดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้กระทำ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖๕^{๑๑} มาตรา ๗๙^{๑๒} หรือมาตรา ๘๐^{๑๓} โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรหรือขัดขึ้น
เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖^{๑๔} (๑) ตามบทบัญญัติ
มาตรา ๑๖๒^{๑๔}

^{๑๑} **มาตรา ๖๕ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้จะต้องเป็นธุระช่วยโดยเต็มความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สินและการแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการให้ทำสัญญาประกันชีวิต ลูกหนี้ต้องให้แพทย์ตรวจและต้องตอบข้อซักถาม และกระทำการ ต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น”

^{๑๒} **มาตรา ๗๙ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“บุคคลล้มละลายซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลายนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตน ซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายละเลยไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น”

^{๑๓} **มาตรา ๘๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“ในคำสั่งปลดจากล้มละลายโดยให้บุคคลล้มละลายใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินสำหรับเลี้ยงชีพบุคคลล้มละลายและครอบครัวในปีหนึ่ง ๆ ที่ให้หักออกจากทรัพย์สินซึ่งได้มาภายหลังมีคำสั่งนั้น และกำหนดให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลายและกำหนดวันให้ยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างปีทุก ๆ ปีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บุคคลล้มละลายซึ่งถูกปลดจากล้มละลาย โดยให้ใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น มีหน้าที่ไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลสอบสวน หรือไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มาตามแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือ ศาลต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายนั้นไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในสองวรรคแรก เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลจะเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น”

^{๑๔} **มาตรา ๑๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และโจทก์นำสืบได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

ก. ออกไปหรือกำลังออกไปนอกเขตอำนาจศาล หรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตอำนาจศาล โดยเจตนาที่จะป้องกันหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

ข. ปกปิด ซุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สินดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสาร ซึ่งเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายในการดำเนินคดีล้มละลายให้พ้นอำนาจศาล หรือกำลังจะกระทำการดังกล่าวนั้น

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าไปในเคหสถาน หรือที่ทำการ ของลูกหนี้ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบทรัพย์สินดวงตรา สมุดบัญชีหรือเอกสารของลูกหนี้ และให้มีอำนาจสอบสวน ลูกหนี้หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่าลูกหนี้จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาลและจะมาศาลทุกคราวที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่สามารถให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่งขังลูกหนี้ได้มีกำหนดไม่เกินครั้งละหนึ่งเดือน แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหกเดือน

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือจนกว่าศาลจะยกฟ้อง หรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกัน จนพอใจศาล”

^{๑๕} **มาตรา ๑๖๒ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ บัญญัติว่า**

“ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๙ หรือ มาตรา ๘๐ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควรหรือขัดขึ้นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม มาตรา ๑๖ (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสี่เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ”

(๓) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือ มาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเจตนาฉ้อฉล

๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนเมื่อได้ทราบ หรือมีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่ามีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอรับชำระ ในคดีล้มละลาย ตามบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๓^{๓๖}

(๔) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้กระทำของอย่างหนึ่งอย่างใดในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ดังต่อไปนี้

๑) ยักยอก ซุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงดวงตรา สมุดบัญชีหรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจ ด้วยการกระทำนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาปกปิดสภาพแห่งกิจการของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหาย ชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชีหรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจ ในการนั้น

๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อ และยังมีได้ชำระราคาไปจำหน่าย จำนอง หรือจำหน่าย เว้นแต่กรณีเป็นปกติธุระของลูกหนี้ และพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

^{๓๖} มาตรา ๑๖๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติว่า

“ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับ ทั้งจำ

(๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่ง มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือ มาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามีเจตนาฉ้อฉล

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนเมื่อได้ทราบ หรือมีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่ามีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอรับชำระในคดีล้มละลาย”

๔) รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยใช้อุบายหลอกหลวงหรือซุกซ่อนโอน หรือ ส่งมอบทรัพย์สินของตนโดยทุจริต หรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ทรัพย์สินของตน ต้องมีภาวะผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอมกับบุคคลอื่นให้ตนต้องชำระหนี้ซึ่งตนสมควร ต้องชำระ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๔^{๓๗}

(๕) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดในระหว่าง เวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากการล้มละลาย ดังต่อไปนี้

๑) รับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ ผู้นั้นทราบว่าจะตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตน ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในการนั้นรับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้น ทราบว่าจะตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามสมญาของผู้อื่นบังหน้า

๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมิได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวัน อย่างน้อยสองฉบับ

ก. นามตัวและนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์

ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๕^{๓๘}

^{๓๗} **มาตรา ๑๖๔ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือ ภายหลังจากนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้คนใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้ง จำ

๑) ยักย้าย ซุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงดวงตรา สมุดบัญชีหรือเอกสารอันเกี่ยวกับ กิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจ ด้วยการกระทำนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาปิดสภาพแห่งกิจการ ของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหาย ชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชีหรือเอกสารอันเกี่ยวกับ กิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจในการนั้น

๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อ และยังมีได้ชำระราคาไปจำนวนา จำนวนหรือจำหน่าย เว้นแต่กรณีเป็นปกติ ฐานะของลูกหนี้ และพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

๔) รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยใช้อุบายหลอกหลวงหรือซุกซ่อนโอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนโดย ทุจริต หรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำให้ทรัพย์สินของตนต้องมีภาวะผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอมกับบุคคลอื่น ให้ตนต้องชำระหนี้ซึ่งตนสมควรต้องชำระ”

^{๓๘} **มาตรา ๑๖๕ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังจากนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้คนใด กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินมาตรา ๑๖๔ ในระหว่างเวลาตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่ง

(๖) ความผิดเกี่ยวกับการที่ลูกหนี้ซึ่งมีหนี้สินเนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวนลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมาก ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้หนี้ได้ ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๖^{๓๘}

(๗) ความผิดเกี่ยวกับการที่บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์ ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปีนับแต่วันที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชี ซึ่งอยู่ในเวลานั้น ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๗^{๔๐}

(๘) ความผิดเกี่ยวกับลูกหนี้ออกไปหรือพยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายต้องเอาไว้แบ่งใช้หนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วย ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้น

พิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากการล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

๑) รับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าได้ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมมุติจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในการนั้นรับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามสมมุติของผู้อื่นบังหน้า

๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมมุติผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมีได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

ก. นามตัวและนามสมมุติที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์

ค. นามตัวและนามสมมุติซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ"

^{๓๘} **มาตรา ๑๖๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"ลูกหนี้คนใดมีหนี้สินเนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวนลูกหนี้ ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมาก ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลาย โดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้หนี้ได้"

^{๔๐} **มาตรา ๑๖๗ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"ลูกหนี้คนใดมีหนี้สินเนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวนลูกหนี้ ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมาก ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

(๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลายโดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้หนี้ได้"

แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๘^{๕๑}

(๙) ความผิดเกี่ยวกับกรณีลูกหนี้ซ่อนตัวหรือ หลบไปเสียจากที่ที่เคยอยู่ หรือที่ทำการค้าหรือประกอบธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเจตนา หลีกเลียงหมายเรียกหรือหมายนัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลียงการที่จะถูกสอบสวน หรือไต่สวนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือทำให้เกิดความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๙^{๕๒}

(๑๐) ความผิดเกี่ยวกับกรณีลูกหนี้กระทำการฉ้อฉล หรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลงว่าจะให้ประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความยินยอมของเจ้าหนี้นั้น ในการขอประนอมหนี้ หรือตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพื่อมิให้มีการคัดค้านขอปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๐^{๕๓}

(๑๑) ความผิดเกี่ยวกับกรณีเจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้กล่าวอ้างหรือขอรับชำระหนี้ ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอมหนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ โดยไม่เป็นการจริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๑^{๕๔}

(๑๒) ความผิดเกี่ยวกับกรณีเจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้เรียกหรือรับหรือยินยอมที่จะรับทรัพย์สินหลักประกันหรือผลประโยชน์ใด ๆ ไว้เป็นประโยชน์แก่ตนเอง หรือผู้อื่น

^{๕๑} **มาตรา ๑๖๗ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์คนใด ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปีนับแต่วันที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยบัญชีซึ่งอยู่ในเวลานั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ทั้งปรับทั้งจำ"

^{๕๒} **มาตรา ๑๖๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดออกไปหรือ พยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายต้องเอาไว้แบ่งใช้หนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ"

^{๕๓} **มาตรา ๑๖๙ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใดซ่อนตัวหรือ หลบไปเสียจากที่ที่เคยอยู่ หรือที่ทำการค้าหรือประกอบธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือ ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเจตนาหลีกเลียงหมายเรียกหรือหมายนัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลียงการที่จะถูกสอบสวน หรือไต่สวนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือทำให้เกิดความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ"

^{๕๔} **มาตรา ๑๗๐ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

"เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใดกระทำการ ฉ้อฉล หรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลงว่าจะให้ประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความยินยอมของเจ้าหนี้นั้นในการขอประนอมหนี้ หรือ ตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพื่อมิให้มีการคัดค้านขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ"

เพื่อที่จะยินยอมหรือไม่คัดค้านในการขอประนอมหนี้ หรือการขอปลดจากล้มละลายตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๒^{๔๔}

(๑๓) ความผิดเกี่ยวกับกรณีบุคคลซึ่งรู้ว่ามีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วยกย้าย ชุกซ่อน รับ จำหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริตมีความผิดตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๓^{๔๕}

อนึ่ง เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น

(๑๔) ความผิดเกี่ยวกับการกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าของหนี้โดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายตั้งบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๗๔^{๔๖}

อนึ่ง บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางอาญาเช่นเดียวกับลูกหนี้สำหรับกิจการที่ตนได้กระทำในขณะที่เป็นผู้ประกอบการงานของลูกหนี้

๑) ถ้าลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งสอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงาน หรือผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนั้น

๒) ถ้าลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัดผู้เริ่มก่อการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทนั้น

๓) ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ (๒) ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น

๔) ถ้าลูกหนี้มีตัวแทนหรือลูกจ้างเป็นผู้ประกอบการงาน ตัวแทนหรือลูกจ้างของลูกหนี้นั้น

๕) ถ้าลูกหนี้ตาย ทายาท ผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้นั้น

^{๔๔} **มาตรา ๑๗๑ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใดกล่าวอ้างหรือขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอมหนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่เป็นความจริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุก ไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

^{๔๕} **มาตรา ๑๗๓ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“ผู้รู้ว่ามีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แล้วยกย้าย ชุกซ่อน รับ จำหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริตมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าของราคาทรัพย์สินนั้น หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษา และหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น”

^{๔๖} **มาตรา ๑๗๔ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ บัญญัติว่า**

“ผู้ใดกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าของหนี้โดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท”

กฎหมายล้มละลายและศาลล้มละลาย

นิยาม คำว่า “ล้มละลาย”

กฎหมายล้มละลายเป็นหนึ่งในบทกฎหมายที่รัฐบัญญัติขึ้น คำว่า “ล้มละลาย” ความหมายดั้งเดิมหมายถึง สิ้นเนื้อประดาตัว หมดทรัพย์สมบัติของตัว มีหนี้สินล้นพ้นตัว ทรัพย์สมบัติ ตกอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ที่มาของคำว่า “ล้มละลาย” สืบเนื่องจากกฎหมายลักษณะกู้หนี้ ศักราช ๑๒๖๘ ซึ่งตรงกับ พ.ศ. ๒๑๙๒ ในแผ่นดินสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง บทที่ ๕๐, ๕๑ และ ๕๒ ซึ่งกล่าวถึงผู้กู้หนี้เป็นหนี้หลายต่อหลายแห่ง สินล้นพ้นตัว หาเงินจะใช้มิได้ “อันหมายถึงการที่มีหนี้มากเกินไปค่าตัวของคน ๆ นั้น จนไม่อาจจะหาทรัพย์สินมาชำระหนี้ได้” การมีหนี้สินล้นพ้นตัว ก็คือล้มละลาย แต่ยังไม่ถูกเรียกว่าล้มละลายจนกระทั่งต่อมาเมื่อมีการปฏิรูปกฎหมายล้มละลายเสียใหม่ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ โดยได้ตราพระราชบัญญัติล้มละลาย รศ. ๑๒๗ (พ.ศ. ๒๔๕๑) คำว่า “ล้มละลาย” จึงเกิดขึ้นและมีที่ใช้ต่อเนื่องมาจนกระทั่งถึงปัจจุบัน

แต่ทว่า “ล้มละลาย” ในปัจจุบันจึงมิได้หมายความว่า มีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน ด้วยเหตุที่ว่า การลงทุนธุรกิจปัจจุบันความสามารถในการหาเงินก็เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ซึ่งภาคธุรกิจเอกชนพึงให้ความสำคัญ การก่อหนี้สร้างสินเพื่อนำเงินมาลงทุนแม้หนี้สินนั้นจะมากกว่าทรัพย์สิน หากตราบใดที่ผู้ลงทุนยังมีความสามารถบริหารจัดการธุรกิจให้กระแสเงินหมุนเวียน และทำกำไรได้ ตราบเช่นนั้นก็ยังไม่สมควรเข้าข่ายล้มละลาย ถ้าหากว่าสภาพคล่องทางการเงินยังคงมีอยู่ ณ ระดับที่สมควร (พิชัย นิลทองคำ และนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ๒๕๕๒ : ๑๑)

ที่มาของกฎหมาย

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นหนึ่งในโครงการของกระทรวงยุติธรรม ที่ถูกบรรจุไว้ในแผนงานพัฒนาศาลยุติธรรม ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงยุติธรรมได้ทำการวิเคราะห์และติดตามประเมินผลคดีความล้มละลายมาโดยตลอดพบว่าแนวโน้มสถิติคดี มีอัตราเร่งซึ่งรวดเร็วมากทำให้ปริมาณคดีความล้มละลายเพิ่มสูงขึ้น เพื่อให้งานการพิจารณาคดีมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิภาพผลสมบูรณ์โดยที่ความรวดเร็วและความเป็นธรรมอย่างทั่วถึงเต็มศักยภาพของการพิจารณาคดียังคงดำรงอยู่การตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกระทำให้ เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมต่อสภาวการณ์เศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน (๒๕๔๒ : ๑๑๔)

วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

เป็นที่ชัดเจนว่า เหตุผลในการจัดตั้งศาลล้มละลายก็เพราะเหตุที่คดีล้มละลายมีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งโดยทั่วไป การมีผู้พิพากษา ผู้ซึ่งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายโดยเฉพาะ เป็นผู้พิจารณาคดีแล้ว ย่อมทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาสมาารถดำเนินไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น นอกจากนี้กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ อันสืบเนื่องมาจากสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่วิกฤติจนกระทั่งสถาบันการเงินอันเป็นแหล่งกลางทางการเงินต้องถูกปิดไปนั้น ทำให้ลูกหนี้ผู้ประกอบการต่าง ๆ ต้องชะงักงันและต้องนำกิจการของตนเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการรวมทั้งมีการฟ้องคดีล้มละลายเพิ่มขึ้น ดังนั้นการจัดตั้งศาลล้มละลายจึงเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีของศาลให้เกิดความรวดเร็ว และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้น ที่เห็นผลก็คือจำนวนคดีที่ค้างค้างอยู่ในศาลลดลงกับทั้งคดีเสร็จสิ้นโดยง่าย ผลจากการที่คดีลดลงและเสร็จสิ้นกระบวนการง่ายยิ่งขึ้น ทำให้เจ้าหนี้ทั้งหลายได้รับส่วนเฉลี่ยในทรัพย์สินชำระหนี้เงินที่ได้คืนเหล่านั้นเจ้าหนี้ทั้งหลายชอบที่จะได้นำไปลงทุนประกอบการธุรกิจส่งผลให้ธุรกิจใหม่เกิดสภาพคล่องทั้งทางการค้าและการเงิน ในแง่ลูกหนี้ผู้ล้มละลายก็จะได้รับโอกาสประนอมหนี้ ปลดล้มละลายยกเลิกการล้มละลายหรือหลุดพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย ถือว่าเป็นการชำระบัญชีสะอาดหนี้สินทั้งหมดเพื่อกลับไปเริ่มต้นชีวิตใหม่ และประกอบกิจการต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องวิตกกังวล ซึ่งที่สุุดผลลัพท์สุดท้ายย่อมตกแก่ประชาชนและประเทศชาติ ส่งผลให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจซึ่งยังยืนประชาชนทุกคนจะได้มีโอกาส อยู่ดี กินดี และมีสุข (๒๕๔๒ : ๑๑๕)

โครงสร้างของกฎหมาย

การศึกษาโครงสร้างจะทำให้เกิดแนวคิดและมองเห็นกรอบของกฎหมายว่าครอบคลุมในเรื่องใด ๆ บ้าง สำหรับโครงสร้างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายนั้นได้มีจัดแบ่งโครงสร้างหลักออกเป็น ๕ ลักษณะสำคัญคือ

๑. ลักษณะแรก ว่าด้วย ลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ประกอบด้วย ๔ มาตรา คือ

มาตรา ๑ ชื่อพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒ วันใช้บังคับพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ บทนิยาม

มาตรา ๔ รักษาการตามพระราชบัญญัติ

๒. ลักษณะสอง ว่าด้วย หมวด ๑ ศาลล้มละลาย ประกอบไปด้วย ๗ มาตรา คือ

มาตรา ๕ วันเปิดทำการศาลล้มละลายและเขตอำนาจศาลล้มละลายกลาง

มาตรา ๖ การจัดตั้งศาลล้มละลายภาค

มาตรา ๗ อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลาย

มาตรา ๘ บทห้ามศาลอื่นพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๙ กรณีมีปัญหาขัดแย้งในเรื่องอำนาจของศาลล้มละลาย

มาตรา ๑๐ การโอนคดีจากศาลล้มละลายภาคมาพิจารณาในศาลล้มละลายกลาง

มาตรา ๑๑ ลำดับชั้นของศาลล้มละลาย

๓. ลักษณะสาม ว่าด้วย หมวด ๒ ผู้พิพากษาในศาลล้มละลาย ประกอบไปด้วย ๒ มาตรา คือ

มาตรา ๑๒ ตำแหน่งผู้บริหารในศาลล้มละลาย

มาตรา ๑๓ ผู้พิพากษาในศาลล้มละลาย

๔. ลักษณะที่สี่ ว่าด้วย หมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย ประกอบด้วย ๑๕ มาตรา โดยแยกออกได้เป็น ๒ ส่วนย่อย คือ ส่วนย่อยแรกเป็นเรื่องวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นประกอบไปด้วยมาตรา ๑๔ ถึง มาตรา ๒๓ และส่วนย่อยสองเป็นเรื่องอุทธรณ์ ประกอบไปด้วย มาตรา ๒๖ ถึงมาตรา ๓๐

มาตรา ๑๔ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายและการนำบทบัญญัติวิธีพิจารณาความแพ่ง มาใช้กับกระบวนพิจารณาในศาลล้มละลาย

มาตรา ๑๕ การนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันและการเลื่อนคดี

มาตรา ๑๖ การสืบพยานหลักฐานล่วงหน้า

มาตรา ๑๗ การยึดอายัด เอกสาร หรือวัตถุที่ใช้เป็นพยานล่วงหน้ากรณีมีเหตุฉุกเฉิน

มาตรา ๑๘ การให้ศาลอื่นหรือเจ้าพนักงานศาลสืบพยานหลักฐานแทน

มาตรา ๑๙ ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการสืบพยานหลักฐาน

มาตรา ๒๐ ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา ๒๑ ค่าป่วยการ ค่าพาหนะผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา ๒๒ การส่งคำคู่ความและการแต่งตั้งผู้รับคำคู่ความหรือเอกสารแทนคู่ความ

มาตรา ๒๓ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

มาตรา ๒๔ การอุทธรณ์คำพิพากษาในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง

มาตรา ๒๕ แผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกา

มาตรา ๒๖ อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลฎีกา

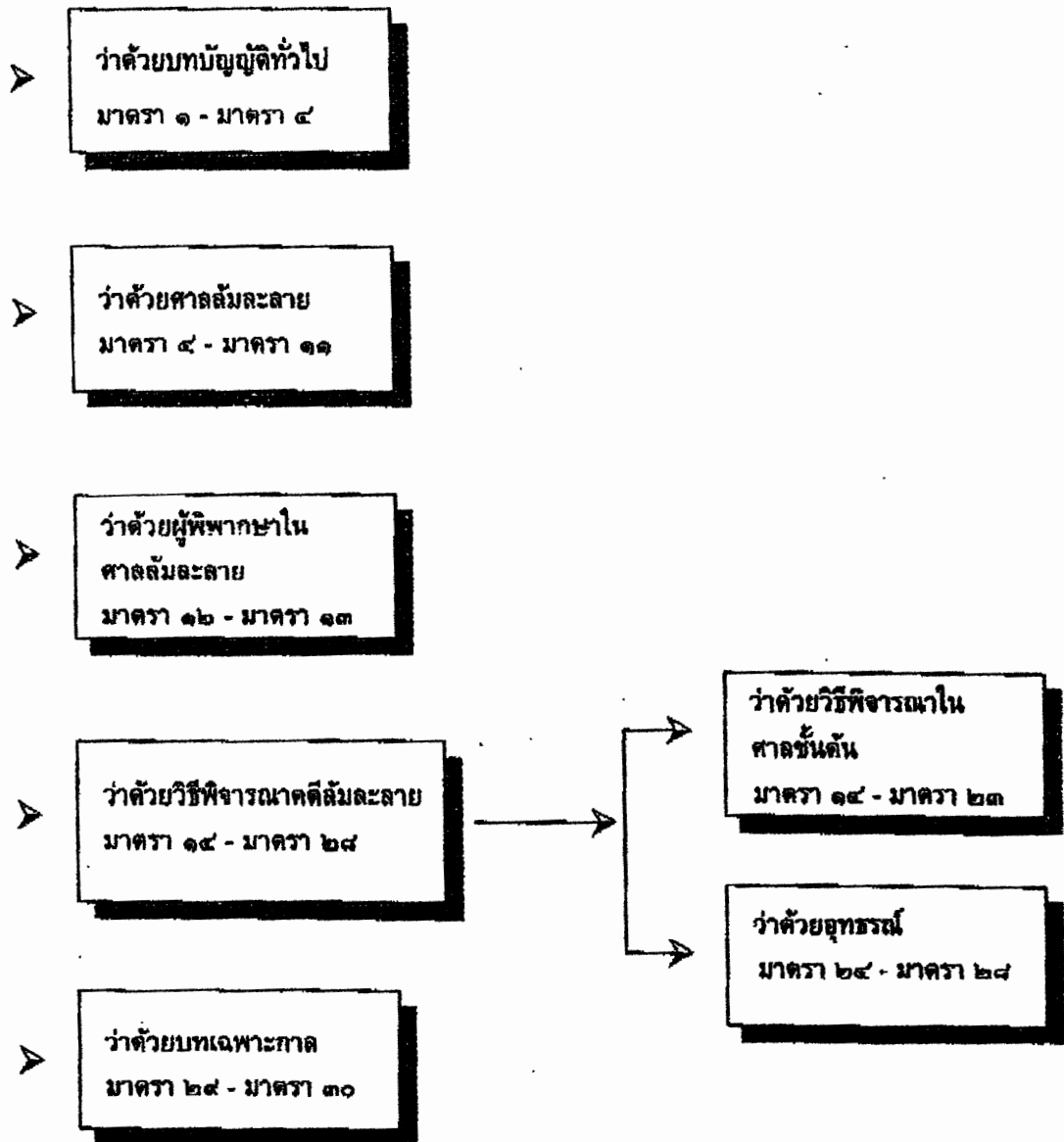
มาตรา ๒๗ การนำบทบัญญัติวิธีพิจารณาในศาลชั้นต้นมาใช้แก่การพิจารณาและชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และฎีกา

๕. ลักษณะห้า ว่าด้วย บทเฉพาะกาล ประกอบไปด้วย ๒ มาตรา คือ

มาตรา ๒๘ การโอนคดีที่ค้างพิจารณามาพิจารณาในศาลล้มละลายกลาง

มาตรา ๓๐ บทเฉพาะกรณีที่ศาลล้มละลายภาคยังไม่ได้เปิดทำการ (๒๕๔๒ : ๑๑๕)

โครงสร้างหลัก ในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

รูปแบบของศาลล้มละลาย

โครงสร้างศาลล้มละลาย

ลักษณะโครงสร้างของศาลล้มละลายนั้นมีรูปแบบและลักษณะที่คล้ายคลึงกันกับศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลภาษีอากรกลางและศาลแรงงานกลาง กล่าวคือ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลายกำหนดให้มีศาลล้มละลายอีก ๒ ประเภท คือ

๑. ศาลล้มละลายกลาง
๒. ศาลล้มละลายภาค

ศาลล้มละลายกลาง

เขตศาลล้มละลายกลาง

ศาลล้มละลายกลางมีเขตอำนาจศาลตลอดพื้นที่กรุงเทพมหานครแต่อำนาจของศาลล้มละลายกลางในการพิจารณาคดีพิพาทคดีล้มละลายนั้น มาตรา ๕ วรรคสอง ให้อำนาจกว้างไกลโดยให้เป็นดุลยพินิจของศาลล้มละลายกลางที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับพิจารณาคดีพิพาทคดีใด ๆ ที่เกิดขึ้นนอกเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครได้ถ้าหากผู้พิพาทศาลล้มละลายเห็นว่าเป็นความจำเป็นหรือเพื่อความเป็นธรรม หรือมีเหตุสมควรประการอื่นใด เช่นคดีนั้นเป็นคดีสำคัญหรือมีข้อปัญหาที่สลับซับซ้อน เป็นต้น

ลักษณะอำนาจของศาลล้มละลายกลางเช่นนี้มีลักษณะเช่นเดียวกันกับอำนาจของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ อำนาจของศาลภาษีอากรกลาง อำนาจของศาลแรงงานกลาง กับคล้ายคลึงอำนาจของศาลแพ่งและศาลอาญา ซึ่งเคยพบเห็นกันเป็นประจำ ดังนั้นแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้จึงถือปฏิบัติทำนองเดียวกัน

ให้พึงสังเกตว่า อำนาจที่มาตรา ๕ วรรคสอง กำหนดให้แก่ผู้พิพาทศาลล้มละลายกลางนั้น คือการมอบดุลยพินิจที่จะพิจารณารับ หรือไม่รับคดีใด ๆ ซึ่งเกิดแห่งอื่นนอกเขตกรุงเทพมหานครไว้พิจารณา การใช้ดุลยพินิจเช่นนี้ในทางกฎหมายถือเป็นปัญหาข้อเท็จจริงซึ่งเมื่อผู้พิพาทใช้อำนาจไปในทางหนึ่งทางใดแล้วให้ถือเป็นที่สุด คู่ความจะอุทธรณ์ฎีกาเปลี่ยนแปลงดุลยพินิจที่สั่งไปดังกล่าวแล้วไม่ได้ เหตุผลสำคัญที่กฎหมายให้ดุลยพินิจมีในลักษณะเช่นนี้ก็ด้วยเจตนารมณ์ที่เล็งเห็นว่าศาลล้มละลายกลางเป็นศาลใหญ่ มีผู้พิพาทผู้มีอาวุโสและมีประสบการณ์สูงประจำการทำหน้าที่พิจารณาคดีพิพาทคดีตัดสินคดีประการหนึ่งกับอีกประการหนึ่งนั้นคือ การเคารพหลักความเสมอภาค ความเท่าเทียม ความสะดวก โดยให้โอกาสและทางเลือกแก่คู่ความในการนำคดีใด ๆ เสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาตามความต้องการเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมอย่างแท้จริง แต่ทว่าความเป็นธรรมต่อโอกาสและทางเลือกเหล่านั้นมิใช่คำนึงถึงความต้องการหรือความสะดวกของคู่ความฝ่ายใดเพียงฝ่ายเดียวคงคำนึงถึงหลักความสะดวกและความเป็นธรรมของคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งรวมทั้งความสะดวกของศาลในการพิจารณาคดีนั้น ๆ ประกอบด้วย

การใช้ดุลยพินิจของศาลในการรับหรือไม่รับคดีใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นนอกเขตกรุงเทพมหานครนั้น แนวทางหลักคงอ้างอิงแนวทางซึ่งปฏิบัติกันมาในศาลแพ่งและศาลอาญาแต่ดั้งเดิมเพราะเป็นหลักการที่ยังคงทันสมัยอยู่ กล่าวคือ ศาลจะต้องเลือกใช้ดุลยพินิจสั่งในขณะแรกเริ่มรับคดีนั้นว่าจะรับหรือไม่รับคดีไว้พิจารณา หากเป็นกรณีใช้ดุลยพินิจรับคดีไว้พิจารณาแล้วภายหลังต่อมาจะปฏิเสธไม่ยอมรับคดีนั้นพิจารณาต่อไปย่อมกระทำไม่ได้ และทางกลับกันเมื่อไม่รับคดีใด ๆ เหล่านี้ไว้พิจารณาจนกระทั่งคู่ความนำคดีนั้นไปฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจ (กรณีศาลล้มละลายภาคเปิดทำการแล้ว) เช่นนี้ จะย้อนกลับมาใช้ดุลยพินิจรับคดีนั้นมาพิจารณาใหม่อีกก็ไม่ได้เช่นกัน เพราะนอกจากจะเป็นกรณีของการฟ้องซ้อนแล้วยังเป็นการใช้ดุลยพินิจไม่ถูกต้องกับช่วงเวลาอีกด้วย หากทว่า จะรับคดีที่ฟ้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจมาพิจารณากระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมายก็อาจจะกระทำได้อีกแต่โดยการขอโอนการพิจารณาคดี ตามหลักการมาตรา ๑๐

ศาลล้มละลายภาค

ศาลล้มละลายภาคในขณะที่ยังไม่เกิดขึ้นเพราะต้องประเมินผลว่ามีจำนวนคดีมากเพียงพอหรือไม่และคำนึงถึงงบประมาณที่มีอยู่จำนวนจำกัดแต่โดยที่พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ ได้บัญญัติกำหนดก็เพื่อเหตุการณ์ในอนาคตข้างหน้า หลักการดังกล่าวให้การจัดตั้งศาลล้มละลายภาค กระทำได้โดยพระราชบัญญัติ ซึ่งจะต้องระบุเขตศาลและกำหนดที่ตั้งศาลนั้น ๆ ไว้ด้วย

ลำดับชั้นศาลล้มละลาย

ศักดิ์และลำดับชั้นของศาลล้มละลายทั้งศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาคนั้นเท่ากับศาลชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมอื่น ๆ เช่น ศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลจังหวัด แต่ทว่าแนวคิดในเรื่องการจัดตั้งศาลล้มละลายนั้นเน้นให้ความสำคัญในระดับที่สูง กล่าวคือ การจัดบุคคลเข้าไปทำหน้าที่ผู้พิพากษาประจำศาลนั้นนอกจากจะคำนึงถึงความรู้ความสามารถ และความชำนาญด้านคดีล้มละลายแล้วยังคำนึงถึงลำดับความอาวุโสของผู้พิพากษาอีกด้วย แต่ทว่า แนวคิดและหลักการในกฎหมายดูเหมือนว่าจะไม่สอดคล้องต่อความเป็นจริงในทางปฏิบัติ เพราะจิตสำนึกและข้อตระหนักต่อความสำคัญดังกล่าว ยังไม่อาจหยั่งรากฝังลึกไปได้อย่างท่องแท้และทั่วถึง ในระบบการสรรหาและคัดสรรบุคลากรภายใต้กระบวนการบริหารงานบุคคลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แนวทางปฏิบัติต่อการคัดสรรคัดเลือกบุคลากรทำหน้าที่เท่าที่เป็นในปัจจุบันที่จะยอมรับได้ในระดับหนึ่งเท่านั้นยังคงต้องพัฒนาอีกมาก และเชื่อว่าในอนาคตเมื่อมีการจัดตั้งศาลล้มละลายภาคขึ้นรวมทั้งเมื่อศักยภาพและความพร้อมตลอดจนจิตสำนึกสาธารณะมีมากแล้วผลลัพธ์สุดท้ายย่อมตกได้แก่ประชาชนและทำให้ระบบบริหารงานบุคคลมีคุณธรรมเพิ่มมากขึ้น การเตรียมความพร้อมและการปลูกรากฝังลึกให้เกิดจิตสำนึกต่อประชาชนอย่างแท้จริง จิตดังกล่าวจึงเป็นข้อกังวลที่หน่วยงานผู้ทำหน้าที่เกี่ยวข้องควรจะได้ตระหนักและให้ความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์กลางความยุติธรรมด้านกฎหมายและมีความสำคัญอันเกี่ยวโยงโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจและวิถีความเป็นอยู่ของประชาชน (๒๕๔๒ : ๑๒๐-๑๒๒)

ประเภทของคดีที่ขึ้นสู่ศาล

ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย ซึ่งคดีล้มละลาย หมายความว่า คดีที่เกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ แต่มิใช่คดีอาญา นอกจากนั้น คดีล้มละลายยังหมายรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย ดังนี้

๑. คดีฟ้องขอให้ล้มละลาย
๒. คดีฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้
๓. คดีร้องขอให้ล้มละลาย
๔. คดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้
๕. คดีสาขา

๕.๑. ส่วนนวนเพิกถอนการฉ้อฉลตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๙๐/๔๐, ๑๑๓

๕.๒. ส่วนนวนเพิกถอนการกระทำอันทำให้เจ้าหนี้รายใดได้เปรียบตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๙๐/๔๑, ๑๑๕

๕.๓. ส่วนนวนทวงหนี้ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๙๐/๓๙, ๑๑๙

๕.๔. ส่วนนวนคัดค้านคำสั่งหรือการกระทำของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๑๔๖

๕.๕. ส่วนนวนร้องขั้ดทรัพย์ตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๑๕๘

๕.๖. ส่วนนวนคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีล้มละลาย

๕.๗. ส่วนนวนร้องคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคำขอรับชำระหนี้ในคดีฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลายฯ มาตรา ๙๐/๓๒

ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าคดีใดจะเป็นคดีล้มละลายซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายหรือไม่ ศาลชั้นต้นอาจเสนอปัญหาให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัยก็ได้ แต่ถ้าศาลชั้นต้นศาลใด ไม่ว่าจะเป็นศาลล้มละลายหรือศาลที่รับคดี มีคำวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่มีข้อสงสัยเช่นนั้นแล้ว คู่ความหรือศาลจะเสนอปัญหาว่าด้วยอำนาจศาลให้ประธานศาลฎีกาวินิจฉัยอีกไม่ได้.

กระบวนการพิจารณาในศาลล้มละลาย

กระบวนการพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ (ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙) ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในคดีพื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องขอติดต่อกันไป โดยไม่ต้องเลื่อนจนกว่าจะเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย คดีอื่น ๆ ให้ศาลล้มละลายดำเนินการนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปโดยไม่เลื่อนคดีจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่นำสืบมีคำขอว่าไม่อาจนำพยานหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีมาศาลในนัดใด เพราะมีความจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้เกี่ยวกับพยานหลักฐานนั้น ถ้าศาลเห็นสมควร ศาลจะเลื่อนการสืบพยานหลักฐานนั้นไปก็ได้ แต่ให้สั่งเลื่อนได้เพียงครั้งเดียว

ในกรณีที่คู่ความไม่มาศาลในนัดใด ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากศาลหรือไม่ ให้ถือว่าคู่ความนั้นได้ทราบกระบวนการพิจารณาของศาลในนัดนั้นแล้ว

การใช้บันทึกถ้อยคำในการสืบพยานบุคคล

เมื่อคู่ความยื่นคำร้องก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น และศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้คู่ความเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของผู้ที่ตนประสงค์จะอ้างเป็นพยานแทนการซักถามผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อหน้าศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ ให้ศาลพิจารณากำหนดระยะเวลาที่คู่ความจะต้องยื่นบันทึกถ้อยคำดังกล่าวต่อศาลและส่งสำเนาทันทีถ้อยคำนั้นให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีการยื่นบันทึกถ้อยคำต่อศาลแล้ว คู่ความที่ยื่นไม่อาจขอถอนบันทึกถ้อยคำนั้น และให้ถือว่าบันทึกถ้อยคำนั้นเป็นพยานหลักฐานในคดีแล้ว ให้ผู้ให้ถ้อยคำมาศาลเพื่อเบิกความตอบคำถามค้านและคำถามตั้งของคู่ความ ห้ามมิให้แก้ไขเพิ่มเติมบันทึกที่ได้ยื่นไว้แล้วต่อศาล เว้นแต่เป็นการแก้ไขข้อผิดพลาด หรือผิดหลงเล็กน้อย

ศาลล้มละลายกลางได้นำระบบบันทึกคำเบิกความของพยานโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกภาพและเสียง และจะไม่มีกรถอดความบันทึกคำเบิกความของพยาน เว้นแต่คู่ความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา หรือคำสั่งของศาลในประเด็นที่เกี่ยวกับพยานนั้น ศาลจะทำการถอดความเป็นหนังสือส่งไปยังศาลสูงเท่านั้น

การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่ง

เมื่อศาลล้มละลายมีคำพิพากษาหรือคำสั่งอย่างใด คู่ความอาจอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งดังกล่าว โดยแยกเป็นสองกรณี ดังนี้

๑. ในคดีพื้นฟูกิจการของลูกหนี้และคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพันกันกับคดีดังกล่าว ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกา ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

๒. ในคดีล้มละลายและคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพันกันกับคดีดังกล่าว ให้บังคับไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งเมื่อพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มิได้บัญญัติในเรื่องการอุทธรณ์ไว้โดยเฉพาะก็จะต้องนำเอาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งในกรณีดังกล่าวจะต้องอุทธรณ์

ไปยังศาลอุทธรณ์และศาลฎีกาตามลำดับ ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

แนวทางในการพิจารณาให้เลื่อนคดีและการส่งประเด็นในศาลล้มละลายกลาง

เพื่อให้การใช้ดุลพินิจเลื่อนคดีในศาลล้มละลายกลางเป็นไปในแนวทางเดียวกันที่ประชุมผู้พิพากษาครั้งที่ ๓/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ จึงได้มีมติร่วมกันในแนวทางการเลื่อนคดีในศาลล้มละลายกลาง และเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ อนุวัตตามแนวทางการพิจารณาคดีต่อเนื่องเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันและคู่ความจะได้ปฏิบัติตามถูกต้องศาลล้มละลายกลางจึงได้ประกาศแนวทางการนัดคดี ดังนี้

๑. ในวันนัดพร้อม ศาลจะไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ก็ตาม หากคู่ความฝ่ายใดขัดข้องไม่อาจดำเนินกระบวนการพิจารณาในนัดนั้นได้ ศาลจะกำหนดนัดพิจารณาคดีล้มละลายไปตามที่เห็นสมควร

๒. ในวันนัดใด ๆ ที่ศาลออกนั่งพิจารณาคดีเป็นครั้งแรก ศาลจะใช้ดุลพินิจในการเลื่อนคดีไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๓ และข้อ ๔ โดยจะไม่นำเหตุที่ว่านัดนั้นเป็นนัดแรกมาเป็นเงื่อนไขในการอนุญาตให้เลื่อนคดีเป็นกรณีพิเศษ

๓. ศาลจะไม่อนุญาตให้เลื่อนคดีเพราะเหตุต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- คดีอยู่ระหว่างเจรจาตกลงกัน
- พยานติดธุระไม่อาจมาศาลได้
- ทนายความติดว่าความคดีอื่น
- ยังรวบรวมเอกสารที่จะนำเสนอต่อศาลไม่ครบถ้วน
- ตัวความขอถอนทนายความ และยังไม่หาทนายความมาแทนไม่ได้
- ทนายความเพิ่งได้รับแต่งตั้ง ยังไม่ทราบข้อเท็จจริงในคดี
- ทนายความเจ็บป่วย
- มีข้อเท็จจริงบางประการเพิ่มเติมในคดี ซึ่งเพิ่งทราบในวันนี้
- รอกการตัดสินใจของคู่ความ หรือของบุคคลอื่นอยู่
- จะมีการกระทำใดในอนาคตที่อาจทำให้คดีเสร็จไปได้ แต่การกระทำนั้นยังไม่แน่นอน

ไม่แน่นอน

- พยานป่วยเจ็บ เว้นแต่จะปรากฏว่าคู่ความนั้นเหลือพยานปากนั้นเพียงปากเดียว และเป็นพยานสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดี อีกทั้งพยานป่วยเจ็บจนไม่อาจมาเบิกความที่ศาลได้อย่างแท้จริง

๔. การขออนุญาตเลื่อนคดีในกรณีอื่น ๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓ ศาลจะใช้ดุลพินิจเลื่อนคดีไปตามที่ปรากฏในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยในคดีล้มละลายศาลจะอนุญาตให้เลื่อนคดีต่อเมื่อมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้และในคดีฟื้นฟูกิจการศาลจะให้เลื่อนคดีต่อเมื่อเหตุสุดวิสัย

๕. การนัดฟังคำพิพากษาหรือคำสั่ง ศาลจะกำหนดนัดโดยเร็ว

๖. ศาลจะไม่พิจารณาให้มีการส่งประเด็นไปสืบยังศาลอื่น เว้นแต่พยานเช่นว่านั้น จะเกี่ยวข้องกับประเด็นแห่งคดี อีกทั้งเป็นบุคคลที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับคู่ความและคู่ความ ไม่สามารถนำพยานนั้นมายังศาลได้ เช่น พยานเป็นเจ้าของที่ของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น เป็นต้น

แบบพิมพ์ของศาลล้มละลายกลาง
สำหรับประชาชนใช้

ลำดับ	รายการ	ชื่อ
๑	คำฟ้อง	ล. ๑.๑ ถึง ล. ๑.๓
๒	คำให้การ	ล. ๒.๑ ถึง ล. ๒.๕
๓	หมายเรียกคดีล้มละลาย (นัดพร้อม)	ล. ๓๘
๔	คำร้องขอฟื้นฟูกิจการ	ล. ๔.๑ ถึง ล. ๔.๕
๕	บัญชีภูมิสำเนา	ล. ๕
๖	ใบมอบฉันทะ	ล. ๖
๗	ใบแต่งตั้งนาย	ล. ๗
๘	คำร้อง	ล. ๘
๙	บัญชีพยาน	ล. ๙
๑๐	ใบต่อ	ล. ๑๐ ก
๑๑	หมายเรียกพยานบุคคล	ล. ๑๔
๑๒	คำสั่งเรียกพยานเอกสาร	ล. ๑๕
๑๓	อุทธรณ์	ล. ๒๐.๑ ถึง ล. ๒๐.๒
๑๔	คำแก้อุทธรณ์	ล. ๒๑.๑ ถึง ล. ๒๑.๒
๑๕	ฎีกา	ล. ๒๒.๑ ถึง ล. ๒๒.๒
๑๖	คำแก้ฎีกา	ล. ๒๓.๑ ถึง ล. ๒๓.๒
๑๗	บันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็น	ล. ๒๕
๑๘	คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย (คดีสาขา)	ล. ๒๗
๑๙	คำร้องคัดค้านคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่ง ตาม พ.ร.บ. ล้มละลาย (คดีสาขา)	ล. ๒๘
๒๐	คำฟ้อง (คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีล้มละลาย)	ล. ๒๙.๑ ถึง ล. ๒๙.๒
๒๑	คำให้การ (คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีล้มละลาย)	ล. ๓๐.๑ ถึง ล. ๓๐.๒

ภาคผนวก

	หน้า
: พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒.....	(๑)
: พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓	(๗)
: ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒.....	(๘๗)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว.....	(๙๕)
: รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร(พร้อมใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติมรายงานของคณะกรรมการฯ)	(๑๐๕)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ.....	(๑๒๑)
: ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. นายวิจิต ปลั่งศรีสกุลเป็นผู้เสนอ.....	(๑๒๙)

:

**พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ
วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒**

(๑)

พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

พ.ศ. ๒๕๔๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๒
เป็นปีที่ ๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรด
เกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งศาลล้มละลายและให้มีวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและ
ยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธี
พิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา
นุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ศาลล้มละลาย” หมายความว่า ศาลล้มละลายกลาง หรือศาลล้มละลายภาค

“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีโชคดีอาญา
และให้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

ศาลล้มละลาย

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งศาลล้มละลายกลางขึ้น และจะเปิดทำการเมื่อใดให้กระทำโดย
พระราชกฤษฎีกา

ให้ศาลล้มละลายกลางมีเขตตลอดกรุงเทพมหานคร แต่บรรดาคดีล้มละลายที่
เกิดขึ้นนอกเขตของศาลล้มละลายกลางจะยื่นฟ้องต่อศาลล้มละลายกลางก็ได้ ทั้งนี้ ให้อยู่ใน
ดุลพินิจของศาลล้มละลายกลางที่จะไม่ยอมรับพิจารณาพิพากษาคดีใดคดีหนึ่งที่ยื่นฟ้องเช่นนั้น
ได้

มาตรา ๖ การจัดตั้งศาลล้มละลายภาค ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติซึ่งจะต้องระบุเขตศาลและกำหนดที่ตั้งศาลนั้นไว้ด้วย

มาตรา ๗ ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลาย

มาตรา ๘ เมื่อศาลล้มละลายเปิดทำการแล้ว ห้ามมิให้ศาลชั้นต้นอื่นรับคดีที่อยู่ในอำนาจศาลล้มละลายไว้พิจารณาพิพากษา

มาตรา ๙ ในกรณีมีปัญหาว่าคดีใดจะอยู่ในอำนาจของศาลล้มละลายหรือไม่ ไม่ว่าปัญหาดังกล่าวจะเกิดขึ้นในศาลล้มละลายหรือศาลยุติธรรมอื่น ให้ศาลนั้นรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว แล้วเสนอปัญหานั้นให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของประธานศาลฎีกาให้เป็นที่สุด

ห้ามมิให้เสนอปัญหาเช่นว่านี้เมื่อศาลชั้นต้นไม่ว่าศาลใดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีแล้ว

มาตรา ๑๐ คดีที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลล้มละลายภาค คู่ความทุกฝ่ายอาจตกลงกันร้องขอต่อศาลนั้น ให้โอนคดีมาพิจารณาพิพากษาในศาลล้มละลายกลางได้ แต่ห้ามมิให้อนุญาตตามคำขอเช่นนั้น เว้นแต่ศาลล้มละลายกลางจะได้ยินยอมก่อน

มาตรา ๑๑ ให้ศาลล้มละลายเป็นศาลชั้นต้นตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรมและให้นำบทบัญญัติแห่งพระธรรมนูญศาลยุติธรรมมาใช้บังคับแก่ศาลล้มละลายโดยอนุโลม

หมวด ๒

ผู้พิพากษาในศาลล้มละลาย

มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน แต่ถ้าวรฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาในแต่ละศาลมากกว่าหนึ่งคนก็ได้

มาตรา ๑๓ ผู้พิพากษาในศาลล้มละลายจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการซึ่งมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

(๓)

หมวด ๓
วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

ส่วนที่ ๑
วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น

มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และข้อกำหนดตามมาตรา ๑๔ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๑๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ให้ศาลล้มละลายดำเนินการนั่งพิจารณาคดีติดต่อกันไปโดยไม่เลื่อนคดีจนกว่าจะเสร็จการพิจารณา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงเสียได้ และเมื่อเสร็จการพิจารณาคดีให้ศาลล้มละลายรีบทำคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว

ในกรณีที่คู่ความไม่มาศาลในนัดใดไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากศาลหรือไม่ให้ถือว่าคู่ความนั้นได้ทราบกระบวนพิจารณาของศาลในนัดนั้นแล้ว

มาตรา ๑๖ ถ้าบุคคลใดเกรงว่าพยานหลักฐานที่ตนอาจต้องอ้างอิงในภายหน้าจะสูญหายหรือยากแก่การนำมาเมื่อมีคดีล้มละลายเกิดขึ้น หรือถ้าคู่ความฝ่ายใดในคดีเกรงว่าพยานหลักฐานที่ตนจำนองจะอ้างอิงจะสูญหายเสียก่อนที่จะนำมาสืบ หรือเป็นการยากที่จะนำมาสืบในภายหลัง บุคคลนั้นหรือคู่ความฝ่ายนั้นอาจยื่นคำขอต่อศาลล้มละลายโดยทำเป็นคำร้องขอหรือคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้สืบพยานหลักฐานนั้นไว้ทันที

เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นนั้น ให้ศาลหมายเรียกผู้ขอและคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องมาศาล และเมื่อได้ฟังบุคคลเหล่านั้นแล้ว ให้ศาลสั่งคำขอตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลสั่งอนุญาตตามคำขอแล้วให้สืบพยานหลักฐานไปตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายส่วนรายงานและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนั้นให้ศาลเก็บรักษาไว้

มาตรา ๑๗ ในกรณีมีเหตุฉุกเฉิน เมื่อมีการยื่นคำขอตามมาตรา ๑๖ ผู้ยื่นคำขอจะยื่นคำร้องรวมไปด้วยเพื่อให้ศาลล้มละลายมีคำสั่งหรือออกหมายตามข้อขอโดยไม่ชักช้า และถ้าจำเป็นจะขอให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยึดหรืออายัดเอกสารหรือวัตถุที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานที่ขอสืบไว้ก่อน โดยมีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ให้นำมาตรา ๒๖๑ ถึงมาตรา ๒๖๓ และมาตรา ๒๖๗ ถึงมาตรา ๒๖๙ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้แก่กรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ เมื่อศาลล้มละลายเห็นเป็นการสมควร จะให้ศาลอื่นหรือเจ้าพนักงานศาลทำการสืบพยานหลักฐานส่วนใดส่วนหนึ่งแทนก็ได้ การสืบพยานหลักฐานดังกล่าวจะกระทำในศาลหรือนอกศาลก็ได้

มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติประธานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้

ข้อกำหนดนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๒๐ ศาลล้มละลายอาจขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญมาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาพิพากษาคดีได้ แต่ต้องให้คู่ความทุกฝ่ายทราบและไม่ตัดสิทธิคู่ความในอันที่จะขอให้เรียกผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญฝ่ายตนมาให้ความเห็นโต้แย้งหรือเพิ่มเติมความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว

มาตรา ๒๑ ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญที่ศาลล้มละลายขอให้มาให้ความเห็นมีสิทธิได้รับค่าป่วยการ ค่าพาหนะเดินทาง และค่าเช่าที่พัก ตามระเบียบที่กระทรวงยุติธรรมกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๒ คู่ความหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีจะแต่งตั้งบุคคลใดซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตศาลล้มละลายเป็นผู้รับคำคู่ความหรือเอกสารแทนตนก็ได้โดยให้ยื่นคำขอต่อศาลที่พิจารณาคดีนั้น เมื่อศาลอนุญาตแล้ว จะส่งคำคู่ความหรือเอกสารแก่บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งนั้นก็ได้

ถ้าคู่ความหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีไม่มีภูมิลำเนาหรือสำนักทำการงานในเขตศาลล้มละลายที่พิจารณาคดี เพื่อความสะดวกในการส่งคำคู่ความหรือเอกสาร ศาลนั้นจะสั่งให้คู่ความหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตศาลนั้นเป็นผู้รับคำคู่ความหรือเอกสารแทนภายในเวลาที่ศาลกำหนดก็ได้

ถ้าคู่ความหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลในวรรคสอง การส่งคำคู่ความหรือเอกสารจะกระทำโดยวิธีปิดประกาศไว้ ณ ศาลที่พิจารณาคดีแจ้งให้คู่ความหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีมารับคำคู่ความหรือเอกสารนั้นแทนการส่งโดยวิธีอื่นก็ได้ การส่งคำคู่ความหรือเอกสารโดยวิธีนี้ให้มีผลใช้ได้เมื่อพ้นสิบห้าวันนับแต่วันปิดประกาศ

การส่งคำคู่ความหรือเอกสารแก่บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้ง ให้กระทำได้เช่นเดียวกันกับการส่งคำคู่ความหรือเอกสารแก่คู่ความ หรือการส่งโดยวิธีอื่นแทนดังที่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง การส่งคำคู่ความหรือเอกสารแก่บุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งตามความในวรรคนี้ ให้มีผลใช้ได้เมื่อพ้นเจ็ดวันนับแต่วันส่ง หรือสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการส่งโดยวิธีอื่นแทน

(๕)

มาตรา ๒๓ เมื่อศาลเห็นสมควร ศาลอาจสั่งให้ส่งคำคู่ความหรือเอกสารอื่นใดให้แก่คู่ความหรือบุคคลใดโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับก็ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าคู่ความหรือบุคคลนั้นจะมีภูมิลำเนาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร กรณีเช่นนี้ให้ถือว่าคำคู่ความหรือเอกสารที่ส่งโดยเจ้าพนักงานไปรษณีย์มีผลเสมือนเจ้าพนักงานศาลเป็นผู้ส่ง

ส่วนที่ ๒

อุทธรณ์

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้รวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องพันกันกับคดีดังกล่าวให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในคดีล้มละลายอื่นให้บังคับไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๒๕ ให้ประธานศาลฎีกาจัดตั้งแผนกคดีล้มละลายขึ้นในศาลฎีกาเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายที่อุทธรณ์ขึ้นมา และให้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยเร็ว

มาตรา ๒๖ คดีตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ที่ศาลล้มละลายรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกานั้น หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวต้องห้ามตามกฎหมายให้พิพากษายกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดจะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็ได้อีก

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่ประธานศาลฎีกาเห็นสมควร จะให้มีการพิจารณาวินิจฉัยมาตรา ๗ ในกรณีที่ประธานศาลฎีกาเห็นสมควร จะให้มีการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมายใดในคดีล้มละลายใดโดยที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาก็ได้

มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง ในศาลฎีกาโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ บรรดาคดีล้มละลายที่ยังไม่ถึงที่สุดในวันเปิดทำการของศาลล้มละลายกลางที่ได้จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๕ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นมาใช้บังคับ เว้นแต่คดีนั้นจะได้มีการโอนมาพิจารณาพิพากษาในศาลล้มละลายกลางสำหรับคดีล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้น ถ้าคู่ความทุกฝ่ายตกลงกันร้องขอให้โอนคดีนั้น

(๖)

มาพิจารณาพิพากษาในศาลล้มละลายกลางภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ศาลล้มละลายกลางเปิดทำการ ก็ให้ศาลล้มละลายกลางรับคดีไว้พิจารณาพิพากษาต่อไป

มาตรา ๓๐ ในระหว่างที่ศาลล้มละลายภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใด ให้ศาลล้มละลายกลางมีเขตในท้องที่นั้นด้วย การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอจะยื่นต่อศาลจังหวัดซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาลหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขต ไม่ว่าจะด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้นก็ให้ศาลจังหวัดแจ้งไปยังศาลล้มละลายกลาง เมื่อศาลล้มละลายกลางรับคดีนั้นไว้แล้วจะออกไปทำการไต่สวนนั่งพิจารณาและพิพากษาคดี ณ ศาลจังหวัดแห่งท้องที่นั้น หรือจะกำหนดให้ทำการไต่สวนนั่งพิจารณาและพิพากษาคดี ณ ศาลล้มละลายกลางก็ได้ตามที่ศาลล้มละลายกลางจะเห็นสมควร

ศาลล้มละลายกลางอาจขอให้ศาลจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอไว้หรือศาลจังหวัดอื่นใดดำเนินกระบวนการพิจารณาใดๆ อันมิใช่เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทแห่งคดีได้ตามความจำเป็น ในกรณีเช่นนี้ ให้ศาลจังหวัดนำวิธีพิจารณาคดีในหมวด ๓ มาใช้บังคับแก่การดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาลนั้น

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากคดีล้มละลายเป็นคดีที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากคดีแพ่งโดยทั่วไป ซึ่งโดยผลของคดีล้มละลายย่อมกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวม และหากได้รับการพิจารณาโดยผู้พิพากษาที่มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายโดยเฉพาะแล้ว ย่อมทำให้การดำเนินกระบวนการพิจารณาสามารถดำเนินไปโดยรวดเร็วและเที่ยงธรรมยิ่งขึ้น สมควรจัดตั้งศาลล้มละลายขึ้นเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะและให้มีวิธีพิจารณาคดีล้มละลายโดยเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

:

พระราชบัญญัติล้มละลาย

พุทธศักราช ๒๔๘๓

พระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๔ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐)
อาทิตยทิพอาภา
พล.อ. พิชยนทร โยธิน
ตราไว้ ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓
เป็นปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยลักษณะ
ล้มละลายเสียใหม่เพื่อให้เหมาะสมแก่กาลสมัยยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎร ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า "พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช
๒๕๕๓"

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๔
เป็นต้นไป

ให้ใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้บังคับ แก่คดีล้มละลายทั้งปวงที่ได้ยื่นต่อ
ศาลตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่ามูลคดีได้เกิดขึ้นก่อนหรือหลังวันใช้นั้น และแก่คดี
ล้มละลายทั้งปวงที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรือที่เจ้าพนักงานรักษาทรัพย์

มาตรา ๓ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ในเขตจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัด
สมุทรปราการ และจังหวัดนนทบุรีและเมื่อเห็นสมควรจะให้ใช้ในเขตจังหวัดอื่นใดเมื่อใด จะได้
ประกาศโดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ตั้งแต่วันที่ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติล้มละลาย
รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๐ พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๐
พระราชบัญญัติลักษณะล้มละลายแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ๒๕๗๕ และบรรดากฎหมาย กฎ

และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนเจ้าพนักงาน ออกกฎกระทรวง และจัดวางระเบียบข้อบังคับทางธุรการ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า ตลอดถึงบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ปฏิบัติการแทน

“เจ้าพนักงานบังคับคดี” หมายความว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“เจ้าหนี้มีประกัน” หมายความว่า เจ้าหนี้ผู้มีสิทธิเหนือทรัพย์สินของลูกหนี้ ในทางจำนอง จำน่า หรือสิทธิยึดหน่วงหรือเจ้าหนี้ผู้มีบุริมสิทธิที่บังคับได้ทำนองเดียวกับผู้รับจำนำ

“กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย” หมายความว่า กระบวนการพิจารณาซึ่งบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าจะกระทำต่อศาลหรือต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตั้งแต่เริ่มคดีจนถึงคดีสิ้นสุด

“พิพาทษา” หมายความว่า ตลอดถึงการที่ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีโดยทำเป็นคำสั่ง

“พิทักษ์ทรัพย์” หมายความว่า พิทักษ์ทรัพย์สินไม่ว่าเด็ดขาดหรือชั่วคราว

“มติ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมาก ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“มติพิเศษ” หมายความว่า มติของเจ้าหนี้ฝ่ายข้างมากและมีจำนวนหนี้เท่ากับสามในสี่แห่งจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้ และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

“บุคคลภายในของลูกหนี้”^๒ หมายความว่า

(๑) กรรมการ ผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการ หุ่นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของลูกหนี้

(๒) ผู้ถือหุ้นที่ถือหุ้นเกินจำนวนร้อยละห้าของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้ว ทั้งหมดของกิจการของลูกหนี้

^๒ มาตรา ๖ นิยามคำว่า “บุคคลภายในของลูกหนี้” เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๓) คุมสมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของลูกหนี้หรือของบุคคลตาม (๑) หรือ (๒)

(๔) ห้างหุ้นส่วนสามัญที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วน

(๕) ห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) เป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดที่มีหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของหุ้นทั้งหมดของห้างหุ้นส่วนจำกัด

(๖) บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) หรือ (๒) หรือ (๓) หรือห้างหุ้นส่วนตาม (๔) หรือ (๕) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๗) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ลูกหนี้หรือบุคคลตาม (๑) ถึง (๖) ถือหุ้นรวมกันเกินร้อยละสามสิบของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของบริษัทนั้น

(๘) กรรมการ ผู้จัดการ หุ้นส่วนผู้จัดการ หุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิด บุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินกิจการ หรือผู้สอบบัญชีของห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัด ตาม (๔) หรือ (๕) หรือ (๖) หรือ (๗) แล้วแต่กรณี หรือคุมสมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะของบุคคลดังกล่าว

“บุคคลล้มละลายทุจริต” หมายความว่า บุคคลล้มละลายที่ถูกศาลพิพากษาว่ามีความผิดตามมาตรา ๑๖๓ ถึงมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดฐานยักยอกหรือฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา หรือการกระทำความผิดอันมีลักษณะเป็นการกั๊ยมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกั๊ยมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน”

หมวด ๑

กระบวนการพิจารณาตั้งแต่ขอให้ล้มละลายจนถึงปลดจากล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

การขอให้ล้มละลายและการสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๗ ลูกหนี้ที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวอาจถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายได้ ถ้าลูกหนี้มีภูมิลำเนาในราชอาณาจักร หรือประกอบธุรกิจในราชอาณาจักรไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๘ ถ้ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้นให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

^๑ มาตรา ๔ (๓) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๒ มาตรา ๖ บทนิยามคำว่า “บุคคลล้มละลายทุจริต” แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๑) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินหรือสิทธิจัดการทรัพย์สินของตนให้แก่บุคคลอื่นเพื่อประโยชน์แห่งเจ้าหนี้ทั้งหลายของตน ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๒) ถ้าลูกหนี้โอนหรือส่งมอบทรัพย์สินของตนไปโดยการแสดงเจตนาลวง หรือโดยการฉ้อฉล ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) ถ้าลูกหนี้โอนทรัพย์สินของตนหรือก่อให้เกิดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดขึ้นเหนือทรัพย์สินนั้น ซึ่งถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะต้องถือว่าเป็นการให้เปรียบ ไม่ว่าได้กระทำการนั้นในหรือนอกราชอาณาจักร

(๔) ถ้าลูกหนี้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เพื่อประวิงการชำระหนี้หรือมิให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้

ก. ออกไปเสียนอกราชอาณาจักร หรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกราชอาณาจักร

ข. ไปเสียจากเคหะสถานที่เคยอยู่ หรือซ่อนตัวอยู่ในเคหะสถาน หรือหลบไป หรือวิธีอื่น หรือปิดสถานที่ประกอบธุรกิจ

ค. ยักย้ายทรัพย์สินไปให้พ้นอำนาจศาล

ง. ยอมตนให้ต้องคำพิพากษาซึ่งบังคับให้ชำระเงินซึ่งตนไม่ควรถูกชำระ

(๕) ถ้าลูกหนี้ถูกยึดทรัพย์ตามหมายบังคับคดี หรือไม่มีทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะพึงยึดมาชำระหนี้ได้

(๖) ถ้าลูกหนี้แถลงต่อศาลในคดีใด ๆ ว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(๗) ถ้าลูกหนี้แจ้งให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดของตนทราบว่าไม่สามารถชำระหนี้ได้

(๘) ถ้าลูกหนี้เสนอคำขอประนอมหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตั้งแต่สองคนขึ้นไป

(๙) ถ้าลูกหนี้ได้รับหนังสือทวงถามจากเจ้าหนี้ให้ชำระหนี้แล้วไม่น้อยกว่าสองครั้ง ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และลูกหนี้ไม่ชำระหนี้

มาตรา ๙^๔ เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

(๑) ลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว

(๒)^๕ ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท และ

(๓) หนี้้นั้นอาจกำหนดจำนวนได้โดยแน่นอนไม่ว่าหนี้้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม

มาตรา ๑๐^๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๙ เจ้าหนี้มีประกันจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ก็ต่อเมื่อ

^๔ มาตรา ๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๕ มาตรา ๙ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑) มิได้เป็นผู้ต้องห้ามมิให้บังคับการชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้เกินกว่าตัวทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน และ

(๒)^๔ กล่าวในฟ้องว่า ถ้าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะยอมสละหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย หรือตีราคาหลักประกันมาในฟ้องซึ่งเมื่อหักกับจำนวนหนี้ของตนแล้วเงินยังขาดอยู่สำหรับลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท

มาตรา ๑๑^๕ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายต่อศาลเป็นจำนวนห้าพันบาทในขณะที่ยื่นคำฟ้องคดีล้มละลาย และจะถอนคำฟ้องนั้นไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต ศาลมีอำนาจเรียกให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์วางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ถ้ามีคำฟ้องหลายรายให้ลูกหนี้คนเดียวล้มละลายก็ดี หรือให้ลูกหนี้ร่วมกันแต่ละคนล้มละลายก็ดีศาลมีอำนาจสั่งให้รวมการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ เมื่อศาลสั่งรับฟ้องคดีล้มละลายไว้แล้ว ให้กำหนดวันนั่งพิจารณาคดีเป็นการด่วน และให้ออกหมายเรียกและส่งสำเนาคำฟ้องไปยังลูกหนี้ให้ทราบก่อนวันนั่งพิจารณาไม่น้อยกว่า ๗ วัน

มาตรา ๑๔ ในการพิจารณาคดีล้มละลายตามคำฟ้องของเจ้าหนี้นั้น ศาลต้องพิจารณาเอาความจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐ ถ้าศาลพิจารณาได้ความจริง ให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าไม่ได้ความจริงหรือลูกหนี้นำสืบได้ว่าอาจชำระหนี้ได้ทั้งหมดหรือมีเหตุอื่นที่ไม่ควรให้ลูกหนี้ล้มละลาย ให้ศาลยกฟ้อง

มาตรา ๑๕ ตราบใดที่ลูกหนี้ยังมีได้ถูกพิทักษ์ทรัพย์สินเด็ดขาด เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดจะฟ้องลูกหนี้นั้นเป็นคดีล้มละลายอีกก็ได้ แต่เมื่อศาลได้สั่งในคดีหนึ่งคดีใดให้พิทักษ์ทรัพย์สินของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้จำหน่ายคดีล้มละลายซึ่งเจ้าหนี้อื่นฟ้องลูกหนี้คนเดียวกันนั้น

มาตรา ๑๖ เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และโจทก์นำสืบได้ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

ก. ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้ว และคงอยู่นอกเขตอำนาจศาลโดยเจตนาที่จะป้องกันหรือประวิงมิให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้

^๓ มาตรา ๑๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖

^๔ มาตรา ๑๐ (๒) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^๕ มาตรา ๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ข. ปกปิด ชุกซ่อน โอน ขาย จำหน่าย หรือยกย้ายทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสาร ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ทั้งหลายในการดำเนินคดีล้มละลายให้พ้นอำนาจศาล หรือกำลังจะกระทำการดังกล่าวนั้น

ค. กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหน้าที่ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำ ความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าไปในเคหะสถานหรือที่ทำการของลูกหนี้ ระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกเพื่อตรวจสอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชีหรือ เอกสารของลูกหนี้ และให้มีอำนาจสอบสวนลูกหนี้หรือออกหมายเรียกลูกหนี้มาสอบสวนได้

(๒) ให้ลูกหนี้ให้ประกันจนพอใจศาลว่า ลูกหนี้จะไม่หลบหนีไปนอกอำนาจศาล และจะมาศาลทุกคราวที่ศาลสั่ง ถ้าลูกหนี้ไม่สามารถให้ประกัน ศาลมีอำนาจสั่งขังลูกหนี้ได้มี กำหนดไม่เกินครั้งละหนึ่งเดือน แต่เมื่อรวมกันแล้วต้องไม่เกินหกเดือน

(๓) ออกหมายจับลูกหนี้มาขังไว้จนกว่าศาลจะพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย หรือ จนกว่าศาลจะยกฟ้องหรือจนกว่าลูกหนี้จะให้ประกันจนพอใจศาล

มาตรา ๑๗ ก่อนศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ จะยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวก็ได้ เมื่อศาลได้รับคำ ร้องนี้แล้วให้ดำเนินการไต่สวนต่อไปโดยทันที ถ้าศาลเห็นว่าคดีมีมูล ก็ให้สั่งพิทักษ์ทรัพย์ของ ลูกหนี้ชั่วคราว แต่ก่อนจะสั่งดังกล่าวนี้ จะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายของลูกหนี้ตาม จำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๑๘ ถ้าคำสั่งตามมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ นั้น มีเหตุอันสมควรจะ เปลี่ยนแปลงแก้ไข โดยศาลเห็นเองก็ดีหรือลูกหนี้ได้มีคำขอขึ้นมาก็ดี ศาลมีอำนาจถอนคำสั่งนั้น หรือมีคำสั่งอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๙ คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ให้ถือเสมือนว่า เป็นหมายของศาลให้เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์เข้ายึดดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารของลูกหนี้ และบรรดาทรัพย์สินซึ่งอยู่ในความ ครอบครองของลูกหนี้ หรือของผู้อื่นอันอาจแบ่งได้ในคดีล้มละลาย

ในการยึดทรัพย์นั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ใด ๆ อัน เป็นของลูกหนี้ หรือที่ลูกหนี้ได้ครอบครองอยู่ และมีอำนาจหักพังเพื่อเข้าไปในสถานที่นั้น ๆ รวมทั้งเปิดตู้รับรษณีย์ ตู้หรือที่เก็บของอื่น ๆ ตามที่จำเป็น

ทรัพย์สินต่าง ๆ ที่ยึดไว้ตามมาตรานี้ ห้ามมิให้ขายจนกว่าศาลจะได้มีคำพิพากษา ให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่เป็นของเสียง่าย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงความเสียหายหรือ ค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๒๐ เมื่อศาลเห็นเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีทรัพย์สินของลูกหนี้ซุกซ่อนอยู่ใน เรือนโรง เคหะสถาน หรือสถานที่อื่นอันมิใช่เป็นของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจออกหมายค้นให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นของศาล ให้มีอำนาจดำเนินการตามข้อความในหมาย นั้น

มาตรา ๒๑^{๑๐} ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้หน่วยงาน หรือผู้ประกอบการเกี่ยวกับไปรษณีย์โทรเลขหรือการสื่อสารอื่นใด ส่งโทรเลข ไปรษณีย์ภัณฑ์ จดหมาย หนังสือ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ หรือข้อมูลทางการสื่อสารอื่นใด ที่มีถึงลูกหนี้ภายใน กำหนดเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ลูกหนี้ถูกสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แต่ ผู้เดียวมีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) จัดการและจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือกระทำการที่จำเป็นเพื่อให้ กิจการของลูกหนี้ที่ค้างอยู่เสร็จสิ้นไป

(๒) เก็บรวบรวมและรับเงิน หรือทรัพย์สินซึ่งจะตกได้แก่ลูกหนี้ หรือซึ่งลูกหนี้มี สิทธิจะได้รับจากผู้อื่น

(๓) ประนีประนอมยอมความ หรือฟ้องร้อง หรือต่อสู้คดีใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน ของลูกหนี้

มาตรา ๒๓ เมื่อลูกหนี้ได้รับทราบคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วลูกหนี้ต้องส่งมอบ ทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารอันเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของตนซึ่งอยู่ในความ ครอบครองให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทั้งสิ้น

มาตรา ๒๔ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้กระทำการใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือกิจการของตน เว้นแต่จะได้กระทำตามคำสั่งหรือความเห็นชอบของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้จัดการทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๒๕ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้าว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับ ทรัพย์สินของลูกหนี้ ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้ หรือจะสั่ง ประการใดตามที่เหมาะสมก็ได้

^{๑๐} มาตรา ๒๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๒๖ ตราบใดที่ศาลยังมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด เจ้าหนี้จะฟ้องคดีแพ่งอันเกี่ยวกับหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตราก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม

มาตรา ๒๘ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณานั้นให้แสดงการขอให้ล้มละลาย วันที่ศาลมีคำสั่ง ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของลูกหนี้ ในคำโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดนั้น ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๒๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่า เจ้าหนี้แกล้งให้ศาลใช้อำนาจดังกล่าวไว้ในมาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ เมื่อลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ ในกรณีเช่นนี้หากเจ้าหนี้ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ส่วนที่ ๒

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๓๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วลูกหนี้ต้องปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับแต่เวลาที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และยื่นคำชี้แจงตามแบบพิมพ์ว่า ได้มีส่วนร่วมกับผู้ใดหรือไม่ ถ้ามีให้ระบุชื่อและตำบลที่อยู่ของห้างหุ้นส่วนและผู้เป็นหุ้นส่วนทั้งหมด

(๒) ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้ทราบคำสั่งนั้น ลูกหนี้ต้องไปสาบานตัวต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแบบพิมพ์ แสดงเหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินล้นพ้นตัว สินทรัพย์และหนี้สิน ชื่อ ตำบลที่อยู่ และอาชีพของเจ้าหนี้ทรัพย์สินที่ได้ให้ประกันแก่เจ้าหนี้และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้น ๆ เป็นประกัน รายละเอียดแห่งทรัพย์สินอันจะตกได้แก่ตนในภายหน้า ทรัพย์สินของคู่สมรส ตลอดจนทรัพย์สินของบุคคลอื่นซึ่งอยู่ในความยึดถือของตน

ระยะเวลาตามมาตรานี้ เมื่อมีเหตุผลพิเศษ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขยายให้ได้ตามสมควร

ถ้าลูกหนี้ไม่อยู่หรือไม่สามารถทำคำชี้แจงตามมาตรานี้ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้ทำแทน หรือช่วยลูกหนี้ในการทำคำชี้แจงแล้วแต่กรณี และเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็น โดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากกองทรัพย์สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๓ การประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๓๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาว่าจะควรยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้ หรือควรขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายและปรึกษาถึงวิธีที่จะจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป การประชุมนี้ให้เรียกว่าประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรก

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวันเวลา และสถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายเท่าที่ทราบด้วย

มาตรา ๓๒ การประชุมเจ้าหนี้ครั้งอื่นนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกตามเวลาที่เห็นสมควร หรือตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือตามที่ศาลสั่ง หรือเมื่อเจ้าหนี้ซึ่งมีจำนวนหนึ่รวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนึ่ที่ได้มีการยื่นคำขอรับชำระหนึ่ไว้ได้ทำหนังสือขอให้เรียกประชุม

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องแจ้งกำหนดวันเวลา และสถานที่กับหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหนี้ที่ได้ ยื่นคำขอรับชำระหนึ่ไว้ ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน และในกรณีที่ยังไม่พินกำหนดเวลาที่เจ้าหนี้จะยื่นคำขอรับชำระหนึ่ได้นั้น ให้แจ้งไปยังเจ้าหนี้ที่ยังไม่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนึ่ แต่มีชื่อในบัญชีซึ่งลูกหนี้ได้ทำยื่นไว้ หรือปรากฏตามหลักฐานอื่นด้วย

มาตรา ๓๓ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ทุกคราว และให้มีรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๓๔ เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเป็นเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนึ่ได้ และได้ยื่นคำขอรับชำระหนึ่ไว้แล้วก่อนวันประชุมนั้น

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

ข้อปรึกษาใดที่ทำให้เจ้าหนี้หรือผู้แทนหรือผู้มีหุ้นส่วนกับเจ้าหนี้หรือผู้แทนได้รับผลประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้โดยตรงหรือโดยอ้อม นอกจากที่ควรได้รับตามส่วนในฐานะเป็นเจ้าหนี้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้อื่นนั้น เจ้าหนี้หรือผู้แทนจะออกเสียงลงคะแนนไม่ได้

มาตรา ๓๕ ในการนับคะแนนเสียงในการประชุมเจ้าหน้าที่คราวหนึ่ง ๆ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามเจ้าหน้าที่ที่มาประชุมเห็นว่า ผู้ใดจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหน้าที่ศาล ยังไม่ได้มีคำสั่งรับคำขอรับชำระหนี้รายใดบ้างหรือไม่ ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ให้นับคะแนนเสียงสำหรับเจ้าหน้าที่รายนั้น

ถ้ามีผู้คัดค้านคำขอรับชำระหนี้รายใด ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งให้ออกเสียงในจำนวนหนี้ได้เท่าใดหรือไม่ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ายังสั่งในขณะนั้นไม่ได้ ก็ให้หมายเหตุการขัดข้องไว้ แล้วให้เจ้าหน้าที่ออกเสียงไปพลางก่อน โดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าต่อไปเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่งไม่ให้ออกเสียงเพียงใด การออกเสียงของเจ้าหน้าที่นั้น ให้ถือว่าเป็นอันใช้ไม่ได้เพียงนั้น

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น อาจอุทธรณ์ไปยังศาลได้

มาตรา ๓๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่ามติของที่ประชุมเจ้าหน้าที่ขัดต่อกฎหมาย หรือประโยชน์อันร่วมกันของเจ้าหน้าที่ทั้งหลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล และศาลอาจมีคำสั่งห้ามมิให้ปฏิบัติการตามมตินั้นได้ แต่ต้องยื่นต่อศาลภายในเจ็ดวัน นับแต่วันที่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติ

ส่วนที่ ๔

กรรมการเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๗ ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาจลงมติตั้งกรรมการเจ้าหน้าที่ไว้เพื่อแทนเจ้าหน้าที่ทั้งหลาย ในกิจการเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กรรมการเจ้าหน้าที่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน และไม่เกินกว่าเจ็ดคน โดยเลือกจากเจ้าหน้าที่หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ แต่เจ้าหน้าที่หรือผู้รับมอบอำนาจนั้นจะกระทำการเป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ได้ ต่อเมื่อศาลได้สั่งรับคำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่นั้นแล้ว

มาตรา ๓๘ มติของกรรมการเจ้าหน้าที่นั้น ให้ถือเสียงข้างมากของผู้มาประชุม และกรรมการเจ้าหน้าที่ต้องมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนจึงเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๙ กรรมการเจ้าหน้าที่ขาดจากตำแหน่งด้วยเหตุดังต่อไปนี้

- (๑) ลาออกโดยมีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
- (๒) ถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลาย หรือถูกศาลสั่งให้เป็นผู้ไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ
- (๓) ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ให้ออกจากตำแหน่ง โดยได้แจ้งการที่จะประชุมให้ออกนี้ให้เจ้าหน้าที่ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เมื่อตำแหน่งกรรมการเจ้าหน้าที่ว่างลง ด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดดังกล่าวแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหน้าที่โดยไม่ชักช้า เพื่อเลือกตั้งผู้อื่นขึ้นแทน

มาตรา ๔๐ ในระหว่างที่ยังไม่ได้เลือกตั้งกรรมการเจ้าหนี้ขึ้นแทนตามความใน มาตรา ๓๙ ถ้ากรรมการเจ้าหนี้มีจำนวนเหลืออยู่ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งแล้ว ให้กรรมการเจ้าหนี้ นั้น กระทำการต่อไปได้

มาตรา ๔๑ ถ้าไม่ได้เลือกตั้งกรรมการเจ้าหนี้ไว้ การกระทำใด ๆ ที่พระราชบัญญัตินี้ กำหนดไว้ว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการเจ้าหนี้ก่อนนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอ ความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้

ส่วนที่ ๕

การไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผย

มาตรา ๔๒ เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกเสร็จแล้ว ให้ศาลไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผยเป็นการด่วน เพื่อทราบกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ เหตุผลที่ทำให้มีหนี้สินพันตัว ตลอดจนความประพฤติของลูกหนี้ ว่าได้กระทำหรือละเว้นกระทำการใด ซึ่งเป็นความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นเกี่ยวกับการล้มละลาย หรือเป็นข้อบกพร่องอันจะเป็นเหตุ ให้ศาลไม่ยอมปลดจากล้มละลายโดยไม่มีเงื่อนไข

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งประกาศแจ้งความกำหนดวันเวลาที่ศาลนัดไต่สวน โดยเปิดเผยให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์ รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๔๓ ในการไต่สวนโดยเปิดเผย ลูกหนี้ต้องสาบานตัวและตอบคำถาม เกี่ยวกับเรื่องที่ได้อ่านไว้ในมาตรา ๔๒ วรรคแรก ซึ่งศาลได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และเจ้าหนี้ซึ่งได้ขอรับชำระหนี้แล้ว หรือผู้ได้รับมอบอำนาจจากเจ้าหนี้ยื่นถาม หรือศาลจะถามเอง ตามที่เห็นสมควร และให้ศาลจดถ้อยคำของลูกหนี้อ่านให้ลูกหนี้ฟังแล้วให้ลูกหนี้ลงลายมือชื่อไว้ และให้ใช้เป็นพยานหลักฐานยืนยันแก่ลูกหนี้ได้ ในการนี้ลูกหนี้จะให้ทนายความเข้าทำการแทนไม่ได้

เมื่อศาลไต่สวนลูกหนี้ได้ความเพียงพอแล้ว ให้ศาลมีคำสั่งปิดการไต่สวนและ ส่งสำเนาการไต่สวนให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หนึ่งฉบับ คำสั่งนี้ไม่ตัดอำนาจศาลที่จะสั่งให้ไต่ สวนลูกหนี้เพิ่มเติมอีกเมื่อมีเหตุอันสมควร

มาตรา ๔๔ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือกายพิการ ซึ่งศาลเห็นว่าไม่สามารถจะให้ศาลไต่สวนโดยเปิดเผยได้ ศาลมีอำนาจสั่งงดการไต่ สวนโดยเปิดเผย หรือจะสั่งให้มีการไต่สวนโดยวิธีอื่นใด ณ ที่ใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๖

การประนอมหนี้ก่อนล้มละลาย

มาตรา ๔๕ เมื่อลูกหนี้ประสงค์จะทำความตกลงในเรื่องหนี้สินโดยวิธีขอชำระหนี้ แต่เพียงบางส่วนหรือโดยวิธีอื่น ให้ทำคำขอประนอมหนี้เป็นหนังสือยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเจ็ดวัน นับแต่วันยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินตามมาตรา ๓๐ หรือภายในเวลาที่ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กำหนดให้

คำขอประนอมหนี้ต้องแสดงข้อความแห่งการประนอมหนี้ หรือวิธีจัดกิจการ หรือทรัพย์สินและรายละเอียดแห่งหลักประกัน หรือผู้ค้ำประกัน ถ้ามี

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อปรึกษาลงมติพิเศษว่าจะยอมรับคำขอนั้นหรือไม่

มาตรา ๔๖ การยอมรับคำขอประนอมหนี้โดยมติพิเศษของที่ประชุมเจ้าหนี้ยังไม่ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลาย จนกว่าศาลจะได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๔๗ ลูกหนี้อาจขอแก้ไขคำขอประนอมหนี้ในเวลาประชุมเจ้าหนี้หรือในเวลาที่ศาลพิจารณาได้ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลเห็นว่าการแก้ไขนั้นจะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้โดยทั่วไป

มาตรา ๔๘ ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาคำขอประนอมหนี้ เจ้าหนี้ที่ไม่มาประชุมจะออกเสียงโดยทำเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับหนังสือนั้นก่อนวันประชุม ในกรณีเช่นนี้ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าเจ้าหนี้ได้มาประชุมและออกเสียงด้วยตนเอง

มาตรา ๔๙ เมื่อเจ้าหนี้ได้ลงมติพิเศษยอมรับคำขอประนอมหนี้ของลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขอต่อศาลให้สั่งว่าจะเห็นชอบด้วยหรือไม่

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๕๐ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับการประนอมหนี้ กิจการทรัพย์สินและความประพฤติของลูกหนี้ต่อศาล ไม่น้อยกว่าสามวัน ก่อนวันที่ศาลนั่งพิจารณา

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้ศาลพิจารณาคำขอประนอมหนี้จนกว่าจะได้ไต่สวนลูกหนี้ โดยเปิดเผยแล้ว เว้นแต่กรณีที่ลูกหนี้ร่วมขอประนอมหนี้ นั้น แม้ศาลจะยังมีไต่สวนลูกหนี้ทั้งหมดโดยเปิดเผย เพราะเหตุว่าลูกหนี้บางคนไม่สามารถจะมาศาลโดยเจ็บป่วยหรืออยู่นอกราชอาณาจักรก็ตาม ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่าไม่จำเป็นจะต้องไต่สวนลูกหนี้ นั้น ศาลมีอำนาจพิจารณาคำขอประนอมหนี้ได้ แต่ต้องได้มีการไต่สวนลูกหนี้โดยเปิดเผยแล้วอย่างน้อยคนหนึ่ง

มาตรา ๕๒ ในการที่ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้หรือไม่นั้น ให้ศาลพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และข้อคัดค้านของเจ้าหนี้ ถ้ามีเจ้าหนี้ที่ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้แล้วมีอำนาจคัดค้านต่อศาลได้ ถึงแม้จะได้เคยออกเสียงลงมติยอมรับไว้ในที่ประชุมเจ้าหนี้ก็ตาม

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประนอมหนี้ไม่มีข้อความให้ใช้หนี้ก่อนและหลังตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

(๒) การประนอมหนี้ไม่เป็นประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั่วไป หรือทำให้เจ้าหนี้ได้เปรียบเสียเปรียบแก่กัน หรือปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ต้องล้มละลายแล้ว ไม่มีเหตุที่จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้เลย

มาตรา ๕๔ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงอย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งถ้าหากว่าลูกหนี้ล้มละลายแล้ว จะปลดลูกหนี้จากล้มละลายได้ก็แต่โดยมีเงื่อนไข ศาลจะมีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก็ได้ เมื่อลูกหนี้ให้ประกันสำหรับชำระหนี้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนหนี้ที่ไม่มีประกันซึ่งเจ้าหนี้อาจขอรับชำระได้

ในกรณีอื่น ศาลอาจมีคำสั่งเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ก็ได้ตามแต่จะเห็นสมควร

มาตรา ๕๕ เมื่อศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้แล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบ

มาตรา ๕๖ การประนอมหนี้ซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้ได้ยอมรับและศาลเห็นชอบด้วยแล้ว ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหมดในเรื่องหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระได้ แต่ไม่ผูกมัดเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องหนี้ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ลูกหนี้ไม่อาจหลุดพ้นโดยคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ เว้นแต่เจ้าหนี้คนนั้นได้ยินยอมด้วยในการประนอมหนี้

มาตรา ๕๗ เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มีอำนาจขอต่อศาลให้บังคับลูกหนี้หรือผู้ค้ำประกันให้ปฏิบัติตามข้อความที่ประนอมหนี้ได้

มาตรา ๕๘ ในการประนอมหนี้ ถ้าได้ตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือกิจการของลูกหนี้เพื่อจัดการชำระหนี้ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๔ ว่าด้วยวิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ และหมวด ๕ ว่าด้วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๙ การประนอมหนี้ไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้หรือรับผิดร่วมกับลูกหนี้ หรือค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๖๐ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในการประนอมหนี้ก็ดี หรือปรากฏแก่ศาลโดยมีพยานหลักฐานว่า การประนอมหนี้ นั้นไม่อาจดำเนินไปได้โดยปราศจากอยู่ดีธรรมหรือจะเป็นการเน้นเข้าเกินสมควรก็ดี หรือการที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้นเป็นเพราะถูกหลอกลวงทุจริตก็ดี เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกเลิกการประนอมหนี้และพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการไต่ที่ได้กระทำไปแล้วตามข้อประนอมหนี้

เมื่อศาลได้พิพากษาดังกล่าวในวรรคก่อนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้ และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นในระหว่างวันที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ถึงวันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

ส่วนที่ ๗

คำพิพากษาให้ล้มละลาย

มาตรา ๖๑ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานว่า เจ้าหนี้ได้ลงมติในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกหรือในคราวที่ได้เลื่อนไป ขอให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหนี้ไปประชุมก็ดี หรือการประนอมหนี้ไม่ได้รับความเห็นชอบก็ดี ให้ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายเพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำพิพากษาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ในคำโฆษณาให้ระบุชื่อ ตำบลที่อยู่ อาชีพของลูกหนี้และวันที่ศาลได้มีคำพิพากษา

มาตรา ๖๒ การล้มละลายของลูกหนี้เริ่มต้นมีผลตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๘

การประนอมหนี้ภายหลังล้มละลาย

มาตรา ๖๓ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วลูกหนี้จะเสนอคำขอประนอมหนี้ก็ได้ ในกรณีนี้ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๖ ว่าด้วยการประนอมหนี้ก่อนล้มละลายมาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้าลูกหนี้ได้เคยขอประนอมหนี้ไม่เป็นผลมาแล้ว ห้ามมิให้ลูกหนี้ขอประนอมหนี้ภายในกำหนดเวลาสามเดือน นับแต่วันที่มีการขอประนอมหนี้ครั้งสุดท้ายไม่เป็นผล

ถ้าศาลเห็นชอบด้วยการประนอมหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งให้ยกเลิกการล้มละลาย และจะสั่งให้ลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สินของตน หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้

ส่วนที่ ๙

การควบคุมตัวและทรัพย์สินของลูกหนี้และการจำกัดสิทธิ

มาตรา ๖๔ ลูกหนี้ซึ่งถูกพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ต้องไปในการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้ง และตอบคำถามของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ กรรมการเจ้าหนี้ หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินหรือหุ้นส่วนของตน และต้องกระทำการอันเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สิน หรือการที่จะแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้จัดการทรัพย์จะสั่งโดยมีเหตุอันสมควร หรือตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ศาลจะได้มีคำสั่งให้กระทำ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๕ เมื่อศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้ว ลูกหนี้ต้องเป็นรัฐช่วยโดยเต็มความสามารถในการจำหน่ายทรัพย์สินและการแบ่งทรัพย์สินในระหว่างเจ้าหนี้ทั้งหลาย และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการให้ทำสัญญาประกันชีวิต ลูกหนี้ต้องให้แพทย์ตรวจ และต้องตอบข้อซักถาม และกระทำการต่าง ๆ ที่จำเป็นเพื่อการนั้น

มาตรา ๖๖ เมื่อศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือเจ้าหนี้คนใดมีคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้อง และศาลพอใจจากรายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือพยานที่เจ้าหนี้นำมาสืบ ว่าลูกหนี้ได้กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ออกไปหรือกำลังจะออกไปนอกเขตอำนาจศาลหรือได้ออกไปก่อนแล้วและคงอยู่นอกเขตอำนาจศาลโดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยง ประวิงหรือกระทำให้ขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

(๒) กระทำหรือกำลังจะกระทำการฉ้อโกงเจ้าหนี้ หรือกระทำหรือกำลังจะกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งมีโทษตามพระราชบัญญัตินี้

ศาลมีอำนาจออกหมายจับลูกหนี้มาซึ่งไว้จนกว่าลูกหนี้จะได้ให้ประกันจนพอใจ แต่ไม่ให้เกินกว่าหกเดือน

มาตรา ๖๗ เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้หรือพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลายแล้ว และยังไม่ได้สั่งปลดจากล้มละลาย

(๑) ลูกหนี้จะต้องขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดจำนวนเงินเพื่อใช้จ่ายเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะารูป โดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้อนุญาตให้ลูกหนี้จ่ายจากเงินที่ลูกหนี้ได้มาในระหว่างล้มละลายและลูกหนี้จะต้องส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือนั้น แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในเวลาที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดพร้อมด้วยบัญชีรับจ่าย

(๒) ทุกครั้งที่ลูกหนี้มีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินอย่างใดลูกหนี้จะต้องรายงานเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ โดยแสดงรายละเอียดเท่าที่สามารถจะทำได้ภายในเวลาอันสมควร และไม่ว่าในกรณีใด ลูกหนี้จะต้องแสดงบัญชีรับจ่ายเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกกระยะหกเดือน

(๓) ลูกหนี้จะออกไปนอกราชอาณาจักรไม่ได้ เว้นแต่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตเป็นหนังสือและถ้าจะย้ายที่อยู่ ต้องแจ้งตำบลที่อยู่ใหม่เป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในเวลาอันสมควร

ส่วนที่ ๑๐

การปลดจากล้มละลาย

มาตรา ๖๗/๑^{๑๑} เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจได้รับการปลดจากล้มละลายเมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ หรือเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๘๑/๑

มาตรา ๖๘^{๑๒} เมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้ว บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้มีการสั่งปลดจากล้มละลายได้ แต่ต้องนำเงินมาวางไว้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามจำนวนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะเห็นสมควรไม่เกินห้าพันบาทเพื่อเป็นประกันค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย

การกำหนดวันนั่งพิจารณาคำขอนี้ ต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้บุคคลล้มละลาย และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบสี่วัน และโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

^{๑๑} มาตรา ๖๗/๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๑๒} มาตรา ๖๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

มาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖๙ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นรายงานเกี่ยวกับกิจการทรัพย์สินและความประพฤติของบุคคลล้มละลายในเวลาก่อนหรือระหว่างที่ล้มละลายต่อศาล และส่งสำเนารายงานนั้นให้บุคคลล้มละลายทราบไม่น้อยกว่าเจ็ดวันก่อนวันนั่งพิจารณาคำขอปลดจากล้มละลาย

มาตรา ๗๐ ในการพิจารณาคำขอปลดจากล้มละลายนั้นศาลอาจฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้ รายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ได้ยื่นตามมาตรา ๖๙ และรายงานการไต่สวนโดยเปิดเผยของศาลนั่นเอง และศาลอาจให้บุคคลล้มละลายสาบานตัวให้การหรือพิจารณาพยานหลักฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๗๑^๓ ให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย เมื่อศาลพิจารณาแล้วเห็นว่า
(๑) ได้แบ่งทรัพย์สินชำระให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้วไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบและ

(๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

คำสั่งปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับทรัพย์สินที่จะพึงได้มาในเวลาต่อไปก็ได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลาที่บุคคลนั้นได้รับการปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๘๑/๑

มาตรา ๗๒^๔

มาตรา ๗๓^๕

มาตรา ๗๔^๖

มาตรา ๗๕^๗

มาตรา ๗๖ เมื่อศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

มาตรา ๗๗ คำสั่งปลดจากล้มละลายทำให้บุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากหนี้ซึ่งปวงอันพึงขอรับชำระได้ เว้นแต่

(๑) หนี้เกี่ยวกับภาษีอากร หรือจังกอบของรัฐบาลหรือเทศบาล

^๓ มาตรา ๗๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๔ มาตรา ๗๒ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๕ มาตรา ๗๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๖ มาตรา ๗๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^๗ มาตรา ๗๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๒) หนี้ซึ่งได้เกิดขึ้นโดยความทุจริตฉ้อโกงของบุคคลล้มละลาย หรือหนี้ซึ่งเจ้าหนี้ไม่ได้เรียกร้องเนื่องจากความทุจริตฉ้อโกงซึ่งบุคคลล้มละลายมีส่วนเกี่ยวข้องกับสมรู้

มาตรา ๗๘ การที่ศาลได้มีคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นไม่ทำให้บุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับบุคคลล้มละลาย หรือรับผิดร่วมกับบุคคลล้มละลาย หรือค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของบุคคลล้มละลายหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไปด้วย

มาตรา ๗๙ บุคคลล้มละลายซึ่งได้ถูกปลดจากล้มละลายนั้น ยังมีหน้าที่ช่วยในการจำหน่ายและแบ่งทรัพย์สินของตนซึ่งตกอยู่กับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายละเลยไม่ช่วย ศาลมีอำนาจเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายนั้นได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการไต่ที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลายก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๐ ในคำสั่งปลดจากล้มละลายโดยให้บุคคลล้มละลายใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ศาลมีอำนาจกำหนดจำนวนเงินสำหรับเลี้ยงชีพบุคคลล้มละลายและครอบครัวในปีหนึ่ง ๆ ที่ให้หักเอาจากทรัพย์สินซึ่งได้มาภายหลังมีคำสั่งนั้น และกำหนดให้ส่งเงินหรือทรัพย์สินที่เหลือแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เพื่อแบ่งแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย และกำหนดวันให้ยื่นบัญชีแสดงการรับทรัพย์สินที่ได้มาระหว่างทุก ๆ ปีต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

บุคคลล้มละลายซึ่งถูกปลดจากล้มละลายโดยให้ใช้เงินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น มีหน้าที่ไปให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลสอบสวนหรือไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้มา ตามแต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือศาลต้องการ

ถ้าบุคคลล้มละลายนั้นไม่ปฏิบัติตามที่บัญญัติไว้ในสองวรรคแรก เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลจะเพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายก็ได้ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการไต่ที่ได้กระทำไปภายหลังการปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลมีคำสั่งให้เพิกถอนนั้น

มาตรา ๘๑ เมื่อศาลได้เพิกถอนคำสั่งปลดจากล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ ทั้งให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ที่ลูกหนี้ได้กระทำขึ้นภายหลังที่ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลาย ก่อนที่ศาลได้มีคำสั่งเพิกถอนนั้นด้วย

มาตรา ๘๑/๑^{๑๔} ภายใต้บังคับมาตรา ๘๑/๒ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายแล้วให้ปลดบุคคลนั้นจากล้มละลายทันทีที่พ้นกำหนดระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย เว้นแต่

^{๑๔} มาตรา ๘๑/๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

(๑) บุคคลนั้นได้เคยถูกพิพากษาให้ล้มละลายมาก่อนแล้ว และยังไม่พ้นระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายครั้งก่อนจนถึงวันที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ครั้งหลังให้ขยายระยะเวลาเป็นห้าปี

(๒) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายทุจริตที่ไม่มีลักษณะตาม (๓) ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลพิเศษและบุคคลนั้นถูกศาลพิพากษาให้ล้มละลายมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ศาลจะสั่งปลดจากล้มละลายก่อนครบกำหนดสิบปีตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือของบุคคลล้มละลายนั้นก็ได้

(๓) บุคคลนั้นเป็นบุคคลล้มละลายอันเนื่องมาจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิดอันมีลักษณะเป็นการกั๊ยเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการกั๊ยเงิน ที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน ให้ขยายระยะเวลาเป็นสิบปี

ในกรณีที่มีเหตุตาม (๑) (๒) หรือ (๓) มากกว่าหนึ่งเหตุให้ขยายระยะเวลาโดยอาศัยเหตุใดเหตุหนึ่งที่มีระยะเวลาสูงสุดเพียงเหตุเดียว

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ มาตรา ๗๗ และมาตรา ๗๘ มาใช้บังคับกับการปลดจากล้มละลายตามมาตรา ๗๑ โดยอนุโลม

มาตรา ๘๑/๒^{๙๙} ก่อนระยะเวลาสามปีตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่ง จะสิ้นสุดลง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวไว้ก่อนก็ได้

เมื่อศาลได้รับคำขอเช่นว่านี้แล้ว ให้ศาลกำหนดนัดไต่สวนเป็นการด่วน และส่งสำเนาคำขอให้แก่บุคคลล้มละลายทราบก่อนวันนัดไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๘๑/๓^{๑๐๐} เมื่อศาลไต่สวนคำขอตามมาตรา ๘๑/๒ แล้ว ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลล้มละลายมิได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมทรัพย์สินโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ศาลมีคำสั่งหยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามมาตรา ๘๑/๑ ตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำขอหรือวันที่ศาลมีคำสั่งถึงวันที่ศาลกำหนด โดยจะกำหนดเงื่อนไขหรือไม่ก็ได้

การหยุดนับระยะเวลาดังกล่าววรรคหนึ่ง ไม่ว่าศาลจะได้มีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามคำขอที่ครั้งก็ตาม เมื่อรวมระยะเวลาทั้งหมดแล้วจะต้องไม่เกินสองปี และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ศาลจะมีคำสั่งให้หยุดนับระยะเวลาดังกล่าวตามมาตรา ๘๑/๑ (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีคำสั่งเมื่อพ้นระยะเวลาสามปี ตามมาตรา ๘๑/๑ วรรคหนึ่งแล้วไม่ได้

คำสั่งศาลตามมาตรา ๗๑ ให้เป็นที่สิ้นสุด

^{๙๙} มาตรา ๘๑/๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

^{๑๐๐} มาตรา ๘๑/๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๗

มาตรา ๘๑/๔^{๒๐} เมื่อศาลมีคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ แล้ว หากพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไป บุคคลล้มละลายอาจยื่นคำขอต่อศาลเพื่อขอให้ยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งดังกล่าวได้

เมื่อได้รับคำขอดังกล่าว ให้ศาลกำหนดวันนัดไต่สวน และส่งสำเนาคำขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อแจ้งให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ศาลอาจมีคำสั่งยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำสั่งตามมาตรา ๘๑/๓ ก็ได้ คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

หมวด ๒

กระบวนการพิจารณาในกรณีที่ถูกหนี้ตาย

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่ลูกหนี้ตาย หากปรากฏว่าถ้าลูกหนี้ยังคงมีชีวิตอยู่ เจ้าหนี้อาจฟ้องให้ล้มละลายได้แล้ว เจ้าหนี้อาจฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ได้ แต่ต้องยื่นคำฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ลูกหนี้ตาย

มาตรา ๘๓ ในการฟ้องขอให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้ตามความในมาตรา ก่อน เจ้าหนี้จะต้องขอให้เรียกทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สิน เข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายนั้น

ถ้าบุคคลที่ถูกเรียกไม่มาศาล หรือมาศาลแต่คัดค้านว่าตนไม่ใช่ทายาทหรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตายก็ดี หรือว่าตนไม่จำเป็นต้องยอมรับฐานะเช่นนั้น ได้ตามกฎหมายก็ดี ให้ศาลทำการไต่สวน ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลนั้นควรเข้าแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตาย ก็ให้สั่งเป็นผู้แทนลูกหนี้ นั้น มิฉะนั้นให้สั่งให้เจ้าหนี้จัดการขอให้เรียกบุคคลอื่นเข้ามาแก้คดีแทนลูกหนี้ที่ตายต่อไป

มาตรา ๘๔ เมื่อได้มีคำพิพากษาให้จัดการทรัพย์สินมรดกของลูกหนี้แล้ว ให้ปฏิบัติการและจัดการทรัพย์สินมรดกนั้นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จะทำได้

ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายมีหน้าที่ยื่นคำชี้แจงตามมาตรา ๓๐ คำใช้จ่ายอันจำเป็นในการนี้ให้คิดเอาได้จากทรัพย์สินมรดก

^{๒๐} มาตรา ๘๑/๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๘๕ การที่ทายาท หรือผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์สินได้กระทำให้ไปเกี่ยวกับทรัพย์สินมรดกจะใช้ได้เพียงไรหรือไม่นั้น ให้ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำของลูกหนี้หรือบุคคลล้มละลายตามความในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนพร้อมทั้งดอกเบี้ยตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินมรดกเหลืออยู่อีก ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มอบให้แก่ผู้แทนลูกหนี้ที่ตายหรือผู้จัดการมรดก

มาตรา ๘๗ ถ้าลูกหนี้ได้ถึงแก่ความตายในระหว่างการพิจารณาคดี หรือเมื่อศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายแล้วก็ดี กระบวนพิจารณาคงดำเนินต่อไป และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้มาใช้บังคับด้วย

หมวด ๓

กระบวนพิจารณาในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญ
ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น

มาตรา ๘๘ ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่น นอกจากเจ้าหนี้จะฟ้องขอให้ล้มละลายได้ตามความในหมวด ๑ แล้ว ผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น ๆ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลขอให้สั่งให้นิติบุคคลนั้นล้มละลายได้ ถ้าปรากฏว่าเงินลงทุนหรือเงินค่าหุ้นได้ใช้เสร็จหมดแล้วสินทรัพย์ก็ยังไม่พอกับหนี้สิน

เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของนิติบุคคลนั้นเด็ดขาดโดยทันที และให้ที่ประชุมเจ้าหนี้แต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งขึ้น ให้มีสิทธิและหน้าที่เสมือนเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๘๙ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัดแล้ว เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องให้บุคคลซึ่งน่าสืบได้ว่าเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดในห้างหุ้นส่วนนั้นล้มละลายได้ โดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีขึ้นใหม่

มาตรา ๙๐ เมื่อได้มีคำขอตามมาตราก่อนแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอฝ่ายเดียว โดยทำเป็นคำร้องขอให้พิทักษ์ทรัพย์ของผู้เป็นหุ้นส่วนชั่วคราว และมีพยานหลักฐานแสดงให้พอใจศาลว่าคำขอมีมูล ศาลมีอำนาจสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของผู้

นั้นชั่วคราวได้แต่ก่อนจะมีคำสั่งตั้งว่านี้จะให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ให้ประกันค่าเสียหายตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ถ้าปรากฏภายหลังว่า บุคคลที่ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราวไม่ใช่ผู้เป็นส่วนให้ศาลมีคำสั่งถอนการพิทักษ์ทรัพย์และถ้าผู้นั้นมีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ซึ่งขอให้พิทักษ์ทรัพย์ ชดใช้ค่าเสียหายตามจำนวนที่เห็นสมควรให้ผู้นั้น หรือจะสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายจากสินทรัพย์ของห้างหุ้นส่วนก็ได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาลตั้งว่าไว้ในวรรคก่อน ศาลมีอำนาจบังคับเจ้าหนี้ผู้นั้นเสมือนหนึ่งว่าเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

หมวด ๓/๑^{๒๒}

กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑

บทนิยาม

มาตรา ๙๐/๑^{๒๓} ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น “เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้มีประกันหรือเจ้าหนี้ไม่มีประกัน “ลูกหนี้” หมายความว่า ลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้” หมายความว่า ผู้ถือหุ้นของบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งเป็นลูกหนี้ และหมายความรวมถึงผู้มีส่วนได้เสียในนิติบุคคลอื่นซึ่งเป็นลูกหนี้ทำนองเดียวกับผู้ถือหุ้น

“ผู้ทำแผน” หมายความว่า ผู้จัดทำแผนฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารแผน” หมายความว่า ผู้จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามแผน

ฟื้นฟูกิจการ

^{๒๒} หมวด ๓/๑ กระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ มาตรา ๙๐/๑ ถึง มาตรา ๙๐/๙๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๓} มาตรา ๙๐/๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

“ผู้บริหารของลูกหนี้” หมายความว่า กรรมการ ผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจดำเนินกิจการของลูกหนี้อยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

“ผู้บริหารชั่วคราว” หมายความว่า ผู้บริหารของลูกหนี้หรือบุคคลอื่นที่ศาลสั่งให้มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวในระหว่างที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน

ส่วนที่ ๒

การขอและการให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๒^{๒๔} เจ้าหนี้หรือลูกหนี้หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ อาจร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ได้ตามบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ ไม่ว่าลูกหนี้จะถูกฟ้องให้ล้มละลายแล้วหรือไม่

กระบวนการพิจารณาส่วนใดที่มีได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเฉพาะให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๓^{๒๕} เมื่อลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวและเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียว หรือหลายคนรวมกันเป็นจำนวนแน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้สินนั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการได้

มาตรา ๙๐/๔^{๒๖} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๕ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้ฟื้นฟูกิจการ ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้ซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกันและมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๙๐/๓

(๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓ เป็นธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์

(๔) สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓ เป็นบริษัทหลักทรัพย์

(๕) กรรมการประกันภัย ในกรณีที่ลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓ เป็นบริษัทประกันวินาศภัยหรือบริษัทประกันชีวิต

^{๒๔} มาตรา ๙๐/๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๕} มาตรา ๙๐/๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๖} มาตรา ๙๐/๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๖) หน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ ตามมาตรา ๙๐/๓ ซึ่งเป็นนิติบุคคล หน่วยงานของรัฐและลูกหนี้ดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎกระทรวง

เจ้าหนี้ของลูกหนี้ตาม (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือลูกหนี้นั้นเอง จะยื่นคำร้องขอ ตามมาตรา ๙๐/๓ ด้วยตนเองได้เมื่อได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงาน ของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี

การขอความยินยอม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่หน่วยงาน ตามวรรคสองประกาศกำหนด

เมื่อธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตาม (๖) แล้วแต่กรณี ได้รับคำขอความ ยินยอม ให้หน่วยงานนั้นแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ขอทราบภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำ ขอ ในกรณีที่ไม่ให้ความยินยอมให้แจ้งเหตุผลโดยย่อ และให้ผู้ขอมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีผู้ กำกับดูแลหน่วยงานนั้นภายในเจ็ดวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณา ให้รัฐมนตรีวินิจฉัย อุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่รับอุทธรณ์ คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙๐/๕^{๒๒} บุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ จะยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการ ของลูกหนี้ไม่ได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

(๒) ศาลหรือนายทะเบียนได้มีคำสั่งให้เลิกหรือเพิกถอนทะเบียนนิติบุคคลที่เป็น ลูกหนี้ หรือมีการจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลนั้น หรือนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ต้องเลิกกันด้วยเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าจะชำระบัญชีของนิติบุคคลดังกล่าวจะเสร็จแล้วหรือไม่

มาตรา ๙๐/๖^{๒๓} คำร้องขอของบุคคลตามมาตรา ๙๐/๔ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ ฟื้นฟูกิจการ จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึง

(๑) ความมีหนี้สินสิ้นพันตัวของลูกหนี้

(๒) รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนซึ่งลูกหนี้เป็นหนี้อยู่รวมกัน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าสิบล้านบาท

(๓) เหตุอันสมควรและช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการ

(๔) ชื่อและคุณสมบัติของผู้ทำแผน

(๕) หนังสือยินยอมของผู้ทำแผน

ผู้ทำแผนอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล คณะบุคคล เจ้าหนี้หรือผู้บริหารของ ลูกหนี้ก็ได้

^{๒๒} มาตรา ๙๐/๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๒๓} มาตรา ๙๐/๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

ถ้าเจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบมา
พร้อมคำร้องขอ

ถ้าลูกหนี้เป็นผู้ร้องขอ จะต้องแนบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน
ทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมคำร้องขอ

มาตรา ๙๐/๗^{๒๙} ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลหนึ่งพัน
บาทและต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบในการขอฟื้นฟูกิจการไว้ต่อศาล
เป็นจำนวนเท่าหมื่นบาทในขณะยื่นคำร้องขอ หากค่าใช้จ่ายนั้นไม่เพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้อง
ขอวางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันเพิ่มตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลยังไม่มีคำสั่ง
ให้ฟื้นฟูกิจการ ให้ถือว่าผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายและธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือกรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของ
รัฐที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓ ซึ่งได้ให้ความ
ยินยอมตามมาตรา ๙๐/๔ แล้วแต่กรณี เพื่อแต่งตั้งเจ้าหนี้อื่นหรือลูกหนี้หรือผู้ให้ความยินยอม
เป็นผู้ร้องขอแทนต่อไปโดยเร็วที่สุด ถ้าไม่มีผู้ร้องขอแทนหรือมีแต่ไม่วางเงินประกันดังกล่าว
ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันดังกล่าวตามคำสั่งศาล ให้ศาล
มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

ในกรณีที่เจ้าหนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖)
แล้วแต่กรณี เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ทำแผนชำระค่าใช้จ่ายดังกล่าวจากทรัพย์สินของลูกหนี้คืนให้แก่ผู้
ร้องขอภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้วโดยไม่ชักช้า

ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อฟื้นฟูกิจการ ให้ถือว่าธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือ
หน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณี มีฐานะเช่นเดียวกับเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๘^{๓๐} ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต แต่ถ้า
ศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ หรือขาดนัดพิจารณา หรือศาลอนุญาตให้ถอนคำ
ร้องขอ ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่ง
ฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายและลูกหนี้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๙๐/๙^{๓๑} เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนเป็นการด่วน
และให้ศาลประกาศคำสั่งรับคำร้องขอและวันเวลานัดไต่สวนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลาย

^{๒๙} มาตรา ๙๐/๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๐} มาตรา ๙๐/๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

อย่างน้อยหนึ่งฉบับไม่น้อยกว่าสองครั้งห่างกันไม่เกินเจ็ดวัน กับให้ส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้าหนี้
ทั้งหลายเท่าที่ทราบและแก่นายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อ
นายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ส่งให้แก่ธนาคารแห่งประเทศไทย
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงาน
ของรัฐตามมาตรา ๙๐/๔ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

ถ้าเจ้าหนี้เป็นผู้ร้องขอ ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอให้ลูกหนี้ทราบก่อนวัน
นัดไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้ลูกหนี้อื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มี
อยู่ รายชื่อและที่อยู่โดยชัดแจ้งของเจ้าหนี้ทั้งหลายต่อศาลก่อนวันนัดไต่สวนด้วย

ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนนัดแรกไม่น้อยกว่าสามวัน
ในกรณีที่เป็นการคัดค้านผู้ทำแผน ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้จะเสนอชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย
หรือไม่ก็ได้ การเสนอชื่อผู้ทำแผนต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทำแผน
ด้วย

ในกรณีที่ลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ชั่วคราว ให้ผู้ร้องขอนำส่งสำเนาคำร้องขอแก่เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๙๐/๑๐^{๖๖} ในการไต่สวนคำร้องขอ ศาลต้องไต่สวนเอาความจริงตามที่
บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๓ ถ้าได้ความจริงและมีเหตุอันสมควรที่จะฟื้นฟูกิจการ ทั้งผู้ร้องขอยื่นคำ
ร้องขอโดยสุจริต ให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ มิฉะนั้นให้มีคำสั่งยกคำร้องขอ

ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำร้องขอ ถ้าศาลเห็นสมควรจะงดการไต่สวนและมีคำสั่ง
ให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๑^{๖๗} ให้ศาลดำเนินการไต่สวนคำร้องขอติดต่อกันไป โดยไม่ต้อง
เลื่อนจนกว่าจะเสร็จการไต่สวนและมีคำสั่ง เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย

ให้ผู้ร้องขอและผู้คัดค้านมาศาลในวันนัดไต่สวนทุกนัด ฝ่ายใดมีหน้าที่นำสืบใน
นัดใดให้เตรียมพยานหลักฐานมาให้พร้อม ถ้าผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาหรือไม่เตรียม
พยานหลักฐานมา ให้ถือว่าไม่ติดใจร้องขอหรือคัดค้าน หรือไม่ติดใจนำสืบพยานหลักฐานอีกต่อไป
แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่นำสืบมีคำขอว่าไม่อาจนำพยานหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับ
ประเด็นข้อสำคัญในคดีมาศาลในนัดใด เพราะมีความจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงเสียได้เกี่ยวกับ
พยานหลักฐานนั้น ถ้าศาลเห็นสมควร ศาลจะสั่งให้เลื่อนการสืบพยานหลักฐานนั้นไปก็ได้ แต่ให้สั่ง
เลื่อนได้เพียงครั้งเดียว

^{๖๖} มาตรา ๙๐/๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๗} มาตรา ๙๐/๑๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๘} มาตรา ๙๐/๑๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มีหน้าที่นำสืบในนัดใด เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วจะไม่มาศาลในนัดนั้นก็ได้อีก ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าผู้ยื่นสละสิทธิถามคำขอยานที่นำสืบในนัดนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องขอหรือผู้คัดค้านไม่มาศาลในนัดใด ไม่ว่าจะได้รับอนุญาตจากศาลหรือไม่ ให้ถือว่าผู้ยื่นได้ทราบกระบวนการพิจารณาของศาลในนัดนั้นแล้ว

มาตรา ๙๐/๑๒^{๓๔} ภายใต้บังคับของมาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ นับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาจนถึงวันครบกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนหรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการหรือพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้

(๑) ห้ามมิให้ฟ้องหรือร้องขอให้ศาลพิพากษาหรือสั่งให้เลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้ ถ้ามีการฟ้องหรือร้องขอคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้

(๒) ห้ามมิให้นายทะเบียนมีคำสั่งให้เลิกหรือจดทะเบียนเลิกนิติบุคคลที่เป็นลูกหนี้และห้ามมิให้นิติบุคคลนั้นเลิกกันโดยประการอื่น

(๓) ห้ามมิให้ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณีสั่งให้เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการของลูกหนี้หรือสั่งให้ลูกหนี้หยุดประกอบกิจการ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๔) ห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือเสนอข้อพิพาทที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบหรือได้รับความเสียหายให้อนุญาตตุลาการชี้ขาด ถ้ามูลแห่งนั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และห้ามมิให้ฟ้องลูกหนี้เป็นคดีล้มละลาย ในกรณีที่มีการฟ้องคดีหรือเสนอข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการชี้ขาดไว้ก่อนแล้ว ให้งดการพิจารณาไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๕) ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้ ถ้ามูลแห่งนั้นตามคำพิพากษานั้นเกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ในกรณีที่ได้ดำเนินการบังคับคดีไว้ก่อนแล้วให้ศาลงดการบังคับคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือการบังคับคดีได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะทราบว่าได้มีการยื่นคำร้องขอ หรือการบังคับคดีตามคำพิพากษาให้ลูกหนี้ส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่งเสร็จก่อนวันดังกล่าว

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้เป็นของเสียหาย หรือถ้าหน่วงช้าไว้จะเป็นการเสี่ยงต่อความเสียหายหรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนแห่งค่าของทรัพย์สินนั้น ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีขายได้โดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่สมควร แล้วให้กักเงินไว้ ถ้าศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีมอบเงินนั้นแก่ผู้บริหารแผนนำไปใช้จ่ายได้ ถ้าศาลมีคำสั่งยกคำ

^{๓๔} มาตรา ๙๐/๑๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจ่ายเงินให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา แต่ถ้าศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดและยังเหลือเงินอยู่ ให้ส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต่อไป

(๖) ห้ามมิให้เจ้าหนี้มีประกันบังคับชำระหนี้เอาแก่ทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

(๗) ห้ามมิให้เจ้าหนี้ซึ่งบังคับชำระหนี้ได้เองตามกฎหมาย ยึดทรัพย์สินหรือขายทรัพย์สินของลูกหนี้

(๘) ห้ามมิให้เจ้าของทรัพย์สินที่เป็นสาระสำคัญในการดำเนินกิจการของลูกหนี้ ตามสัญญาเช่าซื้อ สัญญาซื้อขายหรือสัญญาอื่นที่มีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขในการโอนกรรมสิทธิ์ หรือสัญญาเช่าที่ยังไม่สิ้นกำหนดเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ ติดตามและเอาคืนซึ่งทรัพย์สินดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองของลูกหนี้หรือของบุคคลอื่นที่อาศัยสิทธิของลูกหนี้ รวมตลอดจนฟ้องร้องบังคับคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินและหนี้ซึ่งเกิดขึ้นจากสัญญาดังกล่าว ถ้ามีการฟ้องคดีดังกล่าวไว้ก่อนแล้ว ให้ศาลงดการพิจารณาคดีนั้นไว้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ผิดนัดไม่ชำระค่าเช่าซื้อ ราคา ค่าตอบแทนการใช้ทรัพย์สิน หรือค่าเช่าตามสัญญา สองคราวติดต่อกัน หรือกระทำผิดสัญญาในข้อที่เป็นสาระสำคัญ

(๙) ห้ามมิให้ลูกหนี้จำหน่าย จ่าย โอน ให้เช่า ชำระหนี้ ก่อหนี้ หรือกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดภาระในทรัพย์สิน นอกจากเป็นการกระทำที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินการค้าตามปกติของลูกหนี้สามารถดำเนินต่อไปได้ เว้นแต่ศาลที่รับคำร้องขอจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๑๐) คำสั่งตามวิธีการชั่วคราวของศาลที่ให้อายัด ห้ามจำหน่าย จ่าย โอน ทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราว ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณานั้น ให้ศาลที่รับคำร้องขอมีอำนาจสั่งให้ระงับผลบังคับไว้ หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ แต่ถ้าต่อมาศาลนั้นมีคำสั่งยกคำร้องขอหรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการก็ให้มีคำสั่งเกี่ยวกับวิธีการชั่วคราวหรือคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวดังกล่าวตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๑๑) ห้ามมิให้ผู้ประกอบการสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท งดให้บริการแก่ลูกหนี้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ หรือหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ไม่ชำระค่าบริการที่เกิดขึ้นหลังจากวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการสองคราวติดต่อกัน

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งไม่ห้ามผู้ประกอบการสาธารณูปโภคที่จะมีคำร้องให้ศาลที่รับคำร้องขอมีคำสั่งเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้องตามที่ศาลเห็นสมควร

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลหรือคำสั่งขาดของอนุญาโตตุลาการที่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่งไม่มีผลผูกพันลูกหนี้

การออกคำสั่งของนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท นายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้ การทำนิติกรรม หรือการชำระหนี้ใด ๆ ที่ขัด หรือแย้งกับบทบัญญัติในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดของวรรคหนึ่ง การนั้นเป็นโมฆะ

มาตรา ๙๐/๑๓^{๙๔} เจ้าหนี้และบุคคลซึ่งถูกจำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ อาจยื่น คำร้องต่อศาลที่รับคำร้องขอให้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของตนตาม มาตรา ๙๐/๑๒ ได้ หากการจำกัดสิทธิของผู้ร้องนั้น

(๑) ไม่มีความจำเป็นต่อการฟื้นฟูกิจการ หรือ

(๒) มิได้ให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลดำเนินการพิจารณาเป็นการด่วน หาก ปรากฏเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้ร้อง และ หากเป็นกรณีตาม (๒) ศาลอาจมีคำสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เจ้าหนี้มีประกันได้รับความ คุ้มครองอย่างเพียงพอก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๔^{๙๖} การดำเนินการดังต่อไปนี้ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่ เจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอแล้ว

(๑) มีการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้มีประกันในจำนวนเท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของ ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) เพราะเหตุของการจำกัดสิทธินั้น

(๒) มีการให้หลักประกันแก่เจ้าหนี้มีประกันเพื่อชดเชยหลักประกันเดิมในจำนวน เท่ากับมูลค่าที่ลดลงไปของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันที่ตกอยู่ภายใต้บังคับของการจำกัดสิทธิ ตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) เพราะเหตุการจำกัดสิทธินั้น หรือ

(๓) มีการดำเนินการอื่นใดที่เจ้าหนี้มีประกันนั้นยินยอม หรือที่ศาลเห็นว่าจะทำให้ เจ้าหนี้มีประกันสามารถได้รับชำระหนี้ของตนตามมูลค่าของทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันใน เวลาที่มีการยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการพร้อมดอกเบี้ยและผลประโยชน์ตามสัญญา เมื่อการ ดำเนินการตามความในหมวดนี้สิ้นสุดลง

มาตรา ๙๐/๑๕^{๙๗} ถ้าอายุความหรือระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการ พิจารณาและการบังคับคดี หรือระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการที่ถูก ห้ามมิให้ดำเนินการหรือถูกดไว้ตามมาตรา ๙๐/๑๒ ครอบคลุมก่อนวันครบกำหนดระยะเวลา ดำเนินการตามแผน หรือวันที่ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือวันที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ หรือจำหน่ายคดีหรือยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้หรือพิทักษ์ ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในหมวดนี้ หรือจะครบกำหนดภายในหกเดือนนับแต่วัน

^{๙๔} มาตรา ๙๐/๑๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๙๖} มาตรา ๙๐/๑๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๙๗} มาตรา ๙๐/๑๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

ดังกล่าว ให้อายุความหรือระยะเวลานั้นยังไม่ครบกำหนดจนกว่าจะพ้นกำหนดเวลาหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว แล้วแต่กรณี แต่ถ้าอายุความหรือระยะเวลานั้นตามกฎหมายมีน้อยกว่าหนึ่งปี ก็ให้นำอายุความหรือระยะเวลาที่สั้นกว่าดังกล่าวนั้นมาใช้แทนกำหนดเวลาหนึ่งปีดังกล่าว

ส่วนที่ ๓

การตั้งผู้ทำแผน

มาตรา ๙๐/๑๖^{๓๔} ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นสมควรเพื่อประโยชน์ของการฟื้นฟูกิจการ รัฐมนตรีจะออกกฎกระทรวงที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนและการกำหนดคุณสมบัติของผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๗^{๓๕} ในการพิจารณาตั้งผู้ทำแผน ถ้าลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ผู้คัดค้านไม่ได้เสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วย เมื่อศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอเป็นผู้ทำแผนก็ได้ ถ้าศาลเห็นว่าบุคคลที่ผู้ร้องขอเสนอไม่สมควรเป็นผู้ทำแผนก็ดี หรือลูกหนี้ เจ้าหนี้ผู้คัดค้านเสนอบุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผนด้วยก็ดี ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้ทั้งหลายโดยเร็วที่สุดเพื่อพิจารณาเลือกว่าบุคคลใดสมควรเป็นผู้ทำแผน

ในกรณีที่ลูกหนี้มิได้เสนอผู้ทำแผน มติเลือกผู้ทำแผนต้องเป็นมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ข้างมากซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น แต่ในกรณีที่ลูกหนี้เสนอผู้ทำแผนด้วย ให้ผู้ทำแผนที่ลูกหนี้เสนอเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่จะมีมติของเจ้าหนี้ฝ่ายที่มีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้นกำหนดให้บุคคลอื่นเป็นผู้ทำแผน ในการลงมติดังกล่าวนี้ ให้เจ้าหนี้มีประกันออกเสียงได้เต็มตามจำนวนหนี้

ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ และศาลเห็นชอบด้วย ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน หากศาลไม่เห็นชอบด้วย ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกบุคคลหนึ่งบุคคลใดซึ่งเจ้าหนี้หรือลูกหนี้เสนอชื่อเป็นผู้ทำแผน

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนอีกครั้งหนึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่เห็นสมควรศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการก็ได้

ในการประชุมเจ้าหนี้ในวรรคสามหรือวรรคสี่ ถ้าที่ประชุมมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผน เว้นแต่ในกรณีที่มิเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนหรือที่ประชุมไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนได้ ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

^{๓๔} มาตรา ๙๐/๑๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๕} มาตรา ๙๐/๑๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานผลของการประชุมเจ้าหนี้ที่พิจารณาเลือกผู้ทำแผนทุกครั้งต่อศาลภายในสามวันนับแต่วันประชุม เพื่อให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งต่อไป การเสนอชื่อผู้ทำแผนต่อที่ประชุมเจ้าหนี้ต้องเสนอหนังสือยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ทำแผนด้วย

มาตรา ๙๐/๑๘^{๕๐} เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณากำหนดวัน เวลา และ สถานที่ที่จะประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผนในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และต้องแจ้งไปยังลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบด้วย

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมเจ้าหนี้ และให้มีรายงานการประชุม ลงลายมือชื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

มาตรา ๙๐/๑๙^{๕๑} ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ทุกครั้งให้ลูกหนี้ไปศาล ไปประชุมและตอบคำถามของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของตน ในกรณีเช่นนี้ลูกหนี้จะเสนอความเห็นอย่างหนึ่งอย่างใดต่อศาลหรือที่ประชุมก็ได้

เมื่อลูกหนี้ร้องขอ ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะอนุญาตให้ลูกหนี้ไม่ต้องไปศาลหรือไม่ไปประชุมเจ้าหนี้ในนัดใดก็ได้ แล้วแต่กรณี

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว ในการพิจารณาของศาลและการประชุมเจ้าหนี้ในระหว่างที่บุคคลเหล่านี้ยังคงมีหน้าที่ตามตำแหน่งดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๐^{๕๒} ในกรณีที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของผู้บริหารของลูกหนี้สิ้นสุดลง ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนหรือผู้บริหารของลูกหนี้เป็นผู้บริหารชั่วคราวมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปภายใต้การกำกับดูแลของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราว

ในการกำกับดูแลนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกำหนดอำนาจหน้าที่ รวมทั้งสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชี เรื่องการเงินหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับการจัดการกิจการและทรัพย์สิน หรือจะสั่งให้กระทำหรือมิให้กระทำการใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้

เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ ในกรณีเช่นนี้ศาลจะสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ขึ้นทำ

^{๕๐} มาตรา ๙๐/๑๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๑} มาตรา ๙๐/๑๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๒} มาตรา ๙๐/๒๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

หน้าที่ก็ได้ ถ้าศาลไม่มีคำสั่งตั้งผู้บริหารชั่วคราวใหม่ ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ชั่วคราวไปตามวรรคหนึ่ง

ให้ศาลแจ้งคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและคำสั่งตั้งหรือให้ผู้บริหารชั่วคราวพ้นจากอำนาจหน้าที่ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียนและแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๒๑^{๓๓} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๕๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแต่ยังไม่มีการตั้งผู้ทำแผน ให้บรรดาสิทธิตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ระงับลง เว้นแต่สิทธิที่จะได้รับเงินปันผล และให้สิทธิดังกล่าวตกแก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี จนกว่าจะมีการตั้งผู้ทำแผน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้บริหารชั่วคราวและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โดยอนุโลม

เมื่อได้รับทราบคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการแล้ว ผู้บริหารของลูกหนี้ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี โดยเร็วที่สุด เพื่อการนี้ให้ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกให้ผู้ครอบครองส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารข้างต้นแก่ตนได้ด้วย

ให้ผู้บริหารชั่วคราวที่ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากอำนาจหน้าที่มีหน้าที่ตามความในวรรคสามด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๒^{๓๔} เจ้าหนี้ที่มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ต้องเป็นเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ และลูกหนี้ได้ก่อนนิติสัมพันธ์ดังกล่าวขึ้นชื่อก่อนศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม โดยเจ้าหนี้ได้แสดงความประสงค์จะเข้าประชุมตามแบบพิมพ์ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนดและแสดงหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้จนเป็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม

เจ้าหนี้และลูกหนี้จะขอตรวจหลักฐานแห่งความเป็นเจ้าหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก็ได้

^{๓๓} มาตรา ๙๐/๒๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๓๔} มาตรา ๙๐/๒๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

เจ้าหนี้จะออกเสียงด้วยตนเองหรือมอบฉันทะเป็นหนังสือให้ผู้อื่นออกเสียงแทนก็ได้

มาตรา ๙๐/๒๓^{๔๔} ในการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาเลือกผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่มาประชุมว่าจะคัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใดหรือไม่ ถ้ามีผู้คัดค้านการออกเสียงของเจ้าหนี้รายใด ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามผู้คัดค้าน เจ้าหนี้ผู้ถูกคัดค้านและลูกหนี้เกี่ยวกับเรื่องที่คัดค้าน ถ้าบุคคลดังกล่าวมาประชุม แล้วมีคำสั่งให้เจ้าหนี้รายนั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด

คำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด โดยให้มีผลเฉพาะให้เจ้าหนี้มีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมเจ้าหนี้หรือไม่เท่านั้น แต่ไม่มีผลห้ามติเลือกผู้ทำแผนที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลเปลี่ยนแปลงไปหรือกระทบถึงสิทธิในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๒๔^{๔๕} ถ้าศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้ทำแผน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ และผู้บริหารชั่วคราวโดยไม่ชักช้า อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนให้เริ่มแต่วันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารของลูกหนี้ หรือผู้บริหารชั่วคราวสิ้นสุดลง

เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้วให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม กับให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายตามบัญชีรายชื่อที่ลูกหนี้หรือเจ้าหนี้เสนอต่อศาลและเจ้าหนี้อื่นเท่าที่ทราบ

ในคำโฆษณาและหนังสือแจ้งคำสั่งตามวรรคสอง ให้แจ้งกำหนดเวลาให้เจ้าหนี้ทั้งหลายเสนอคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามแบบพิมพ์ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วย

มาตรา ๙๐/๒๕^{๔๖} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๔๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ เมื่อศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผนแล้ว ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ และบรรดาสหิตตามกฎหมายของผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ ยกเว้นสิทธิที่จะได้รับเงินปันผลตกแก่ผู้ทำแผน และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มาใช้บังคับแก่ผู้ทำแผนโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๔

การขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๒๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๒๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๒๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๙๐/๒๖^{๔๔} เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในส่วนนี้ แม้จะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้วแต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณาก็ตาม ทั้งนี้ ต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้พร้อมสำเนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนและให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งสำเนาคำขอรับชำระหนี้ให้ผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า

บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๙๐/๕๑ หรือเพราะผู้บริหารแผนไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๙๐/๕๑ ทวิ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับหนี้เดิม หรือค่าเสียหายได้แล้วแต่กรณี ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามีข้อโต้แย้งเป็นคดีให้นับจากวันคดีถึงที่สุด^{๔๕}

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๑ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๘ และบทบัญญัติในหมวด ๘ ส่วนที่ ๓ ว่าด้วยเรื่องค่าธรรมเนียมมาใช้บังคับเกี่ยวกับการขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๒๗^{๔๖} เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดีหรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

ผู้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ตามมาตรา ๑๐๑ อาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไล่เบียดในเวลาภายหลังได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

หนี้ที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้บริหารชั่วคราวก่อขึ้น หนี้ที่ลูกหนี้จะต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๘) หรือ (๑๑) และหนี้ภาษีอากรหรือหนี้อื่นอันมีลักษณะเดียวกันซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่วันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งตั้งผู้ทำแผน เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ แต่เจ้าหนี้ดังกล่าวจะต้องมีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนก่อนวันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ถ้าผู้ทำแผนจะปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้จะต้องปฏิเสธเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือของเจ้าหนี้ มิฉะนั้น ให้ถือว่ายอมรับสิทธิของเจ้าหนี้ตามที่ขอมา ถ้าเจ้าหนี้มิได้มีหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนเองหรือผู้ทำแผนมีหนังสือปฏิเสธสิทธิของเจ้าหนี้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น เจ้าหนี้นั้นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในสิบสี่วันนับแต่วันประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนหรือวันที่เจ้าหนี้ได้รับคำปฏิเสธนั้น แล้วแต่กรณี

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๒๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๒๖ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๒๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๒๔^{๕๑} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๑๒ (๖) มาตรา ๙๐/๑๓ และมาตรา ๙๐/๑๔ เจ้าหนี้มีประกันจะใช้สิทธิบังคับชำระหนี้เอกจากทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันโดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการก็ได้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือผู้ทำแผนตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๙๐/๒๕^{๕๒} เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนอาจขอตรวจและโต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้ แต่ต้องกระทำภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลายื่นคำขอรับชำระหนี้

มาตรา ๙๐/๓๐^{๕๓} คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนไม่โต้แย้ง ให้เจ้าหนี้รายนั้นมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนได้เต็มจำนวนหนี้ตามที่ระบุไว้ในคำขอรับชำระหนี้ ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนโดยด่วนแล้วมีคำสั่งว่าจะให้เจ้าหนี้รายนั้นออกเสียงในจำนวนหนี้ได้หรือไม่เท่าใด และให้นำความในมาตรา ๙๐/๒๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๓๑^{๕๔} เพื่อประโยชน์ในการคำนวณหนี้ที่ใช้ในการออกเสียงลงคะแนน ถ้าหนี้ได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศให้คิดเป็นเงินตราไทยในวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการตามอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราประจำวันของธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๙๐/๓๒^{๕๕} คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้าเจ้าหนี้อื่น ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนไม่โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

คำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้รายใด ถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวนแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

การคัดค้านคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลได้ภายในกำหนดสิบสี่วันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

^{๕๑} มาตรา ๙๐/๒๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๒} มาตรา ๙๐/๒๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๓} มาตรา ๙๐/๓๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๕๔} มาตรา ๙๐/๓๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๕๕} มาตรา ๙๐/๓๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๓๓^{๖๖} ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการเป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เจ้าหนี้นั้นอาจใช้สิทธิหักกลบลบหนี้ได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ส่วนที่ ๕

คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๔^{๖๗} ภายในเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่งตั้งผู้ทำแผนให้ผู้บริหารของลูกหนี้ยื่นคำชี้แจงตามมาตรา ๙๐/๓๕ เกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ตนรับรองแล้วตามแบบพิมพ์ต่อผู้ทำแผน

เมื่อผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอขยายระยะเวลาก่อนสิ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นโดยมีเหตุอันควร ผู้ทำแผนอาจขยายระยะเวลาให้อีกได้ตามที่เห็นสมควรแต่ไม่เกินสามสิบวัน

ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ไม่ทำหรือไม่สามารถทำคำชี้แจงได้ ให้ผู้ทำแผนเป็นผู้ทำแทนและเพื่อการนี้ให้มีอำนาจจ้างบุคคลอื่นเข้าช่วยตามที่เห็นจำเป็นโดยคิดหักค่าใช้จ่ายจากทรัพย์สินของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๓๕^{๖๘} คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้จะต้องแสดงโดยชัดแจ้งถึงรายการต่อไปนี้ ณ วันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้พิจารณา

- (๑) กิจการของลูกหนี้
 - (๒) สินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันต่าง ๆ ที่ลูกหนี้มีต่อบุคคลภายนอก
 - (๓) ทรัพย์สินที่ได้ให้ประกันแก่เจ้าหนี้ และวันที่ได้ให้ทรัพย์สินนั้นเป็นประกัน
 - (๔) ทรัพย์สินของบุคคลอื่นที่อยู่ในความยึดถือของลูกหนี้
 - (๕) การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทหรือนิติบุคคลหรือเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนอื่น
 - (๖) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของเจ้าหนี้ทั้งหลาย
 - (๗) ชื่อ อาชีพและที่อยู่โดยละเอียดของผู้เป็นลูกหนี้ของลูกหนี้
 - (๘) รายละเอียดแห่งทรัพย์สินที่จะตกแก่ลูกหนี้ในภายหน้า
 - (๙) ข้อมูลอื่นตามที่ผู้ทำแผนเห็นสมควรให้แจ้งเพิ่มเติม
- คำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า เป็นหลักฐานอันถูกต้องที่ใช้ยันลูกหนี้ได้

^{๖๖} มาตรา ๙๐/๓๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๗} มาตรา ๙๐/๓๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๘} มาตรา ๙๐/๓๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๙๐/๓๖^{๔๔} ผู้บริหารชั่วคราวหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องทำคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อผู้ทำแผนตามมาตรา ๙๐/๓๕ ในช่วงเวลาที่ตนมีอำนาจบริหารกิจการชั่วคราว และให้นำมาตรา ๙๐/๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๓๗^{๔๕} ในกรณีจำเป็น เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวอาจขอให้ศาลออกหมายเรียกผู้เป็นหรือเคยเป็นผู้บริหารของลูกหนี้ ลูกจ้างของลูกหนี้ ผู้สอบบัญชีของลูกหนี้ ผู้บริหารชั่วคราว หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งได้รับความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาพบตนเพื่อสอบถามหรือขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาให้ตนก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการทำแผนและการบริหารแผน ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะออกหมายเรียกบุคคลตามวรรคหนึ่งมาไต่สวนหรือสอบสวนเองหรือสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานก็ได้

บุคคลใดจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่งของศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาขังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๐/๓๘^{๔๖} เมื่อผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ในครอบครอง ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ตนได้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๙๐/๓๙^{๔๗} เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใด ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้และบุคคลนั้นไม่ได้รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือมีทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ในครอบครอง ให้ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนแจ้งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อดำเนินการ

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลดังกล่าวให้ชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สินตามที่ได้แจ้งไป และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ตามที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๓๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๓๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๓๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๔๗} มาตรา ๙๐/๓๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

ถ้าบุคคลที่รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน กำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้แจ้งต่อผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนและบุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งเป็นหนังสือยืนยันไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้น และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้าน ประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันนั้นคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายใน กำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ให้มีคำสั่งให้บุคคลนั้นชำระหนี้ หรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งจำหน่ายจาก บัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงาน พิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาล เห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำ ขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอ โดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งใน เรื่องนั้นนั้นได้

ส่วนที่ ๖

การเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๙๐/๔๐^{๖๓} การขอให้ศาลเพิกถอนการฉ้อฉลตามประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์นั้น ให้ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง ถ้านิติกรรมที่ขอเพิกถอนการฉ้อฉลนั้นเกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนวันยื่น คำร้องขอและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนาหา หรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับค่าตอบแทน น้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลากองออกแต่การนั้น รู้อยู่ ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

มาตรา ๙๐/๔๑^{๖๔} เมื่อปรากฏว่ามีการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่ง ลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำ ในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการยื่นคำร้องขอและ ภายหลังนั้นโดยมีจุดมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบเจ้าหนี้อื่น ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน

^{๖๓} มาตรา ๙๐/๔๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๔} มาตรา ๙๐/๔๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจยื่นคำขอต่อศาลโดยทำเป็นคำร้อง ในการนี้ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

ถ้าเจ้าหนี้ผู้ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำให้ขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการยื่นคำร้องขอและภายหลังนั้น

การเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามมาตรานี้ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการยื่นคำร้องขอ

มาตรา ๙๐/๕๑ ทวิ^{๕๔} ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันที่ผู้บริหารแผนทราบคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนของศาล ให้ผู้บริหารแผนมีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญาที่มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน

เจ้าหนี้หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำของผู้บริหารแผนตามมาตรานี้ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยึดตาม กลับ หรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เหมาะสม

บุคคลใดได้รับความเสียหายตามมาตรานี้ มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการสำหรับค่าเสียหายได้

ส่วนที่ ๗

การประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๕๒^{๕๕} ในแผนให้มีรายการต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย

(๑) เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูกิจการ

(๒) รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สินและภาระผูกพันต่าง ๆ ของลูกหนี้ในขณะที่ศาลสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

(๓) หลักการและวิธีการฟื้นฟูกิจการ

(ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูกิจการ

(ข) การชำระหนี้ การยึดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัดกลุ่มเจ้าหนี้

(ค) การลดทุนและเพิ่มทุน

(ง) การก่อหนี้และระดมเงินทุน รวมตลอดถึงแหล่งของเงินทุนและเงื่อนไขแห่งหนี้สินและเงินทุนดังกล่าว

(จ) การจัดการและการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้

^{๕๔} มาตรา ๙๐/๕๑ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๕๕} มาตรา ๙๐/๕๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

- (ฉ) เงื่อนไขการจ่ายเงินปันผลและประโยชน์อื่นใด
- (๔) การได้ถอนหลักประกันในกรณีที่มีเจ้าหนี้มีประกันและความรับผิดชอบของผู้ค้ำประกัน
- (๕) แนวทางแก้ปัญหาในกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราวระหว่างการปฏิบัติตามแผน
- (๖) วิธีปฏิบัติในกรณีที่มีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือโอนหนี้
- (๗) ชื่อ คุณสมบัติ หนังสือยินยอมของผู้บริหารแผน และคำตอบแทน โดยนำความในมาตรา ๙๐/๖ ววรรคสอง มาใช้บังคับเกี่ยวกับผู้บริหารแผนโดยอนุโลม
- (๘) การแต่งตั้งและการพ้นตำแหน่งของผู้บริหารแผน
- (๙) ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินห้าปี
- (๑๐) การไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา ในกรณีที่ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญามีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้

มีให้นำมาตรา ๑๑๑๗ มาตรา ๑๑๑๙ มาตรา ๑๑๔๕ มาตรา ๑๒๒๐ ถึงมาตรา ๑๒๒๘ มาตรา ๑๒๓๘ ถึงมาตรา ๑๒๔๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๓ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๗ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๔๐ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๖ ถึงมาตรา ๑๔๘ แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับแก่แผนตามมาตรานี้

มาตรา ๙๐/๔๒ ทวิ^{๖๖} การจัดกลุ่มเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๔๒ (๓) (ข) ให้จัดดังต่อไปนี้

- (๑) เจ้าหนี้มีประกันแต่ละรายที่มีจำนวนหนี้มีประกันไม่น้อยกว่าร้อยละสิบห้าของจำนวนหนี้ทั้งหมดที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้ ให้จัดเป็นรายละกลุ่ม
- (๒) เจ้าหนี้มีประกันที่ไม่ได้จัดกลุ่มไว้ใน (๑) ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม
- (๓) เจ้าหนี้ไม่มีประกัน อาจจัดได้เป็นหลายกลุ่ม โดยให้เจ้าหนี้ไม่มีประกันที่มีสิทธิเรียกร้องหรือผลประโยชน์ที่มีสาระสำคัญเหมือนกันหรือทำนองเดียวกันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- (๔) เจ้าหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ ทวิ ให้จัดเป็นหนึ่งกลุ่ม
- เจ้าหนี้รายใดเห็นว่าการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ไม่ได้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่รับรู้ถึงการจัดกลุ่ม และศาลอาจมีคำสั่งให้จัดกลุ่มเสียใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว คำสั่งศาลตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด

^{๖๖} มาตรา ๙๐/๔๒ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๙๐/๔๒^{๕๔} สิทธิของเจ้าหน้าที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหน้าที่ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

มาตรา ๙๐/๔๓^{๕๕} ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้ทำแผนส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ พร้อมด้วยสำเนาจำนวนอันเพียงพอ เพื่อส่งให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิออกเสียงและลูกหนี้

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๙๐/๔๔^{๕๖} เมื่อได้รับแผนพร้อมด้วยสำเนาจากผู้ทำแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นัดประชุมเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเร็วที่สุด เพื่อปรึกษาลงมติว่าจะยอมรับแผนหรือไม่หรือจะแก้ไขอย่างไร โดยให้ส่งสำเนาแผนและแจ้งกำหนดวัน เวลา สถานที่ และหัวข้อประชุมไปยังเจ้าหน้าที่ผู้มีสิทธิออกเสียง ลูกหนี้ และผู้ทำแผน กับให้โฆษณากำหนดการประชุมดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ทำแผนมาประชุมไม่ได้เพราะมีเหตุผลพิเศษ ให้แจ้งขอเลื่อนการประชุมต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อนวันประชุม เว้นแต่จะมีเหตุสุดวิสัยทำให้แจ้งล่วงหน้าไม่ได้

ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามที่ประชุมเจ้าหน้าที่ว่าจะให้เลื่อนการพิจารณาแผนไปหรือไม่ ถ้าที่ประชุมมีมติให้เลื่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยแจ้งกำหนดวันเวลานัดประชุมใหม่ต่อที่ประชุม และให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ลูกหนี้ หรือผู้ทำแผนซึ่งไม่ได้มาประชุมได้ทราบนัดแล้ว

มาตรา ๙๐/๔๕^{๕๗} เจ้าหน้าที่ ลูกหนี้หรือผู้ทำแผนอาจขอแก้ไขแผน โดยยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวัน

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือลูกหนี้เป็นผู้ขอต้องส่งสำเนาคำขอแก้ไขแผนให้ผู้ทำแผนทราบล่วงหน้าก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าสามวันด้วย

ผู้ขอแก้ไขแผนโดยขอเปลี่ยนตัวผู้บริหารแผนต้องส่งหนังสือยินยอมของผู้ที่จะเป็นผู้บริหารแผนไปพร้อมกับคำขอแก้ไขแผนด้วย

มาตรา ๙๐/๔๖^{๕๘} มติยอมรับแผนต้องเป็นมติพิเศษของ

(๑) ที่ประชุมเจ้าหน้าที่แต่ละกลุ่มทุกกลุ่ม หรือ

^{๕๔} มาตรา ๙๐/๔๒ ตีร เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๕๕} มาตรา ๙๐/๔๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๖} มาตรา ๙๐/๔๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๗} มาตรา ๙๐/๔๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๘} มาตรา ๙๐/๔๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ซึ่งมีใช้กลุ่มเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหน้าที่ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหน้าที่ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหน้าที่ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหน้าที่และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

ในการนับจำนวนหนี้ ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ ได้มาประชุมและได้ออกเสียงลงคะแนนในมติยอมรับแผนนั้นด้วย

มาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ ^{๓๓} เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ที่ยอมรับแผนตามมาตรา ๙๐/๔๖ แล้ว

(๑) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ย และจะได้รับชำระหนี้ที่ผิดนัดเต็มจำนวนพร้อมดอกเบี้ยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และเจ้าหน้าที่นั้นยังคงมีสิทธิได้รับชำระหนี้ตามสัญญา หรือข้อตกลงเดิมต่อไป โดยให้ถือเสมือนว่าลูกหนี้ไม่เคยตกเป็นผู้ผิดนัดเลย

(๒) เจ้าหน้าที่ที่ได้รับข้อเสนอจากผู้ทำแผนให้ได้รับชำระหนี้ตามสัญญาหรือข้อตกลงเดิม

(๓) เจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๓๐ ทวิ

มาตรา ๙๐/๔๗ ^{๓๔} ในการประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผน ถ้าที่ประชุมไม่อาจพิจารณากิจการต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไปได้ในวันนั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปในวันทำการถัดไป โดยนำทบทวนญัตติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๔๘ ^{๓๕} ในการประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผน ถ้ามีการขอแก้ไขแผนให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้นและข้อที่เกี่ยวข้องกันหรือไม่ก่อน ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้แก้ไขและผู้ทำแผนมาประชุม ก็ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมติหรือไม่ เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว จึงให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไปเพื่อสอบถามผู้ทำแผนว่ายอมให้แก้ไขแผนตามมตินั้นหรือไม่ แล้วดำเนินการต่อไปตามที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง โดยให้นำทบทวนญัตติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๓๓} มาตรา ๙๐/๔๖ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๔} มาตรา ๙๐/๔๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๓๕} มาตรา ๙๐/๔๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ในกรณีที่ไม่มีกรขอแก้ไขแผนหรือผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนแล้ว ถ้าที่ประชุม
เจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าวก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มี
เจ้าหนี้ไปประชุมก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า

เมื่อศาลได้รับรายงาน ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วน และแจ้งวันเวลานัดให้เจ้า
พนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลาย
ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟัง
คำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลฟังได้ความตาม
วรรคสาม ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ แต่ถ้าเป็นกรณีลูกหนี้ได้ถูกฟ้องให้เป็นบุคคล
ล้มละลายไว้ก่อนแล้ว และศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้ยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการเสีย
แล้วให้ดำเนินคดีล้มละลายที่ได้ให้งดการพิจารณาไว้นั้นต่อไป

มาตรา ๙๐/๔๙^{๖๖} ในกรณีที่มีการขอแก้ไขแผนในสาระสำคัญ เมื่อผู้ทำแผน
ลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนซึ่งมีจำนวนหนึ่งรวมกันไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวน
หนี้ทั้งหมดของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมขอให้เลื่อนการพิจารณาแผนไป เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
อาจให้เลื่อนการพิจารณาแผนได้ตามที่เห็นสมควร โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัด
ประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๐^{๖๗} ในการประชุมเจ้าหนี้ครั้งที่ต้องเลื่อนมาเพราะผู้ทำแผนไม่มา
ประชุมตามมาตรา ๙๐/๔๔ หรือมาตรา ๙๐/๔๕ วรรคสอง ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกหรือมาแต่
ไม่อาจแสดงให้เห็นที่พอใจของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่ามีเหตุผลพิเศษหรือมีเหตุสุดวิสัยจึงมา
ประชุมไม่ได้หรือแจ้งล่วงหน้าก่อนวันประชุมครั้งก่อนไม่ได้ แล้วแต่กรณี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาว่าสมควรให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่ ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหนี้
ลงมติให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๕๑ เกี่ยวกับการเลือกผู้ทำแผนคนใหม่
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติไม่ให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ไม่ว่าจะมีการขอแก้ไข
แผนหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนไม่มาประชุมอีกให้ที่ประชุมเจ้าหนี้พิจารณาแล้วลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖
ว่าจะยอมรับแผนหรือแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่ ถ้าผู้ทำแผนมาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์
ทรัพย์ดำเนินการประชุมเจ้าหนี้ต่อไป ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๔ มาใช้บังคับโดย
อนุโลม^{๖๘}

มาตรา ๙๐/๕๑^{๖๙} ในกรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามที่ที่ประชุมเจ้าหนี้
ลงมติให้แก้ไขไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับ

^{๖๖} มาตรา ๙๐/๔๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๗} มาตรา ๙๐/๕๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๖๘} มาตรา ๙๐/๕๐ วรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๖๙} มาตรา ๙๐/๕๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

แผนของผู้ทำแผน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถามที่ประชุมเจ้าหน้าว่าจะให้ตั้งผู้ทำแผนคนใหม่หรือไม่ ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าลงมติให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ ให้ที่ประชุมเจ้าหน้าพิจารณาเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ในวันนั้น

เจ้าหน้าที่มาประชุมหรือลูกหนี้มีสิทธิเสนอชื่อผู้ทำแผนคนใหม่โดยต้องแสดงหนังสือยินยอมของผู้ถูกเสนอชื่อด้วย

ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอชื่อผู้ทำแผนตามความในวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการประชุมไป เพื่อเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าสามวันแต่ไม่เกินเจ็ดวัน โดยให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งนัดประชุมใหม่ตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๔๖^{๕๐} ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้ามีมติเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ ให้ศาลตั้งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้ทำแผนคนใหม่ โดยให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๗ วรรคสอง และวรรคหก มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าลงมติไม่ให้อำนาจหน้าที่หรือที่ประชุมเจ้าหน้าไม่อาจมีมติเลือกผู้ทำแผนคนใหม่ได้ หรือศาลมีเหตุผลอันสมควรที่จะไม่ให้มีการตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ตามมติที่ประชุมเจ้าหน้าตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดโดยเร็ว ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๓^{๕๑} เมื่อศาลตั้งผู้ทำแผนคนใหม่ให้อำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนคนใหม่และผู้ทำแผนคนเดิมเริ่มและสิ้นสุดในวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าว และให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผนคนเดิมและผู้ทำแผนคนใหม่โดยไม่ชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งศาล ให้ผู้ทำแผนคนเดิมส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้ทำแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งนั้นในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันตีพิมพ์อย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังบรรดาเจ้าหน้าที่มีสิทธิออกเสียงและนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท หรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้แจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้แจ้งไปยังผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับนิติบุคคลซึ่งเป็นลูกหนี้เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๕๔^{๕๒} ภายในกำหนดเวลาสี่สิบห้าวันนับแต่วันทราบคำสั่งศาลให้ผู้ทำแผนคนใหม่ส่งแผนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อนัดประชุมเจ้าหน้าตามมาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่ง ต่อไป

มาตรา ๙๐/๕๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

^{๕๐} มาตรา ๙๐/๔๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๑} มาตรา ๙๐/๕๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

กำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลอาจขยายให้อีกได้ไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกิน สิบห้าวัน

ในการประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาแผนดังกล่าว ถ้าไม่มีการขอแก้ไขแผน ให้เสนอ แผนนั้นต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับหรือไม่

ถ้ามีการขอแก้ไขแผน ให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติว่าจะให้แก้ไขตามคำขอนั้น และ ข้อที่เกี่ยวข้องกันก่อน หากไม่มีมติให้แก้ไข ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่ เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนแต่ผู้ทำแผนไม่มาประชุม ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่า จะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขนั้นหรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลง มติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่งหรือไม่

ถ้ามีมติให้แก้ไขแผนและผู้ทำแผนมาประชุม ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สอบถามความยินยอมของผู้ทำแผนก่อน เมื่อผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขแผนตามมติแล้ว จึงให้ที่ ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ประชุมเจ้าหน้าที่ หรือไม่ ในกรณีที่ผู้ทำแผนไม่ยอมให้แก้ไขแผนตามมติของที่ประชุมเจ้าหน้าที่ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่ บางส่วน ให้ที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่มีการแก้ไขตามมติของที่ ประชุมเจ้าหน้าที่หรือไม่ ถ้าไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนดังกล่าว ก็ให้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ว่าจะยอมรับแผนที่ผู้ทำแผนยอมให้แก้ไขเพียงบางส่วน หรือแผนที่เสนอตามวรรคหนึ่ง หรือไม่

ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนของผู้ทำแผนคนใหม่ หรือแผนที่มีการแก้ไขก็ดี หรือไม่ลงมติประการใดก็ดี หรือไม่มีเจ้าหน้าที่ไปประชุมก็ดี ให้เจ้า พนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาลโดยไม่ชักช้า และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๕ วรรคสี่ มา ใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๔๕ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๗ และมาตรา ๙๐/๔๙ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแผนที่เสนอใหม่โดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๕^{๓๓} ถ้าที่ประชุมเจ้าหน้าที่ลงมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับแผนที่ ประชุมเจ้าหน้าที่อาจลงมติตั้งคณะกรรมการเจ้าหน้าที่แทนเจ้าหน้าที่ทั้งหลายในการสอดส่องดูแลการ ปฏิบัติงานตามแผนได้

คณะกรรมการเจ้าหน้าที่ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนและไม่เกินเจ็ดคน โดย เลือกจากเจ้าหน้าที่หรือผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่คนหนึ่งจะมีผู้แทนเป็นกรรมการเจ้าหน้าที่ เกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้

^{๓๓} มาตรา ๙๐/๕๕ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๓๓} มาตรา ๙๐/๕๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙๐/๕๕ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

ส่วนที่ ๘

การพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๕๖^{๔๔} ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานมติของที่ประชุมเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนต่อศาลโดยเร็วเพื่อขอให้ศาลมีคำสั่งว่าจะเห็นชอบด้วยแผนหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลกำหนดวันพิจารณาแผนเป็นการด่วน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ผู้ทำแผน ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๙๐/๕๗^{๔๕} ในการพิจารณาแผน ให้ศาลพิจารณาคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และผู้ทำแผนรวมทั้งข้อคัดค้านของลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงตามมาตรา ๙๐/๓๐ ซึ่งไม่ได้ลงมติยอมรับแผน

มาตรา ๙๐/๕๘^{๔๖} ให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน เมื่อศาลพิจารณาแล้ว เห็นว่า

(๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒

(๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ไม่ขัดต่อมาตรา ๙๐/๔๒ ตริ และในกรณีที่มติยอมรับแผนเป็นมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ (๒) ข้อเสนอในการชำระหนี้ตามแผนนั้นจะต้องเป็นไปตามลำดับที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าด้วยการแบ่งทรัพย์สินในคดีล้มละลาย เว้นแต่เจ้าหนี้นั้นจะให้ความยินยอมและ

(๓) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย

ในกรณีที่แผนมีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒ ให้ศาลสอบถามผู้ทำแผน ถ้าศาลเห็นว่ารายการในแผนที่ขาดไปนั้น ไม่ใช่สาระสำคัญในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ถือว่าแผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๔๒

ถ้าศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลนัดพิจารณาว่าสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือไม่ ในกรณีเช่นนี้ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๔๘ วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๕๙^{๔๗} ภายใต้บังคับมาตรา ๙๐/๔๒ และมาตรา ๙๐/๖๔ เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งนั้นแก่ผู้บริหารแผนและผู้ทำแผนโดยไม่ชักช้า ให้บรรดาสติและอำนาจหน้าที่ของผู้ทำแผนตกเป็นของผู้บริหารแผนตั้งแต่ผู้บริหารแผนได้ทราบคำสั่งศาล

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ และมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๕๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๕๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๕๘ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๔๗} มาตรา ๙๐/๕๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ในกรณีที่ลูกหนี้เป็นลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๕ (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ศาลแจ้งคำสั่งแก่ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณีด้วย และห้ามมิให้ผู้มีอำนาจหน้าที่นั้นมีคำสั่งใด ๆ ที่ขัดหรือแย้งกับแผนที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากศาลที่รับคำร้องขอ

ส่วนที่ ๙

การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๖๐^{๔๔} แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ผู้กมตเจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการได้และเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๙๐/๒๗

คำสั่งของศาลซึ่งเห็นชอบด้วยแผนไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดชอบของบุคคลซึ่งเป็นหุ้นส่วนกับลูกหนี้ หรือผู้รับผิดชอบร่วมกับลูกหนี้ หรือผู้ค้ำประกัน หรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ ในหน้าที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน และไม่มีผลให้บุคคลเช่นนั้นต้องรับผิดชอบในหน้าที่ที่ก่อขึ้นตามแผนตั้งแต่วันดังกล่าว เว้นแต่บุคคลเช่นนั้นจะยินยอมโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือด้วย

มาตรา ๙๐/๖๑^{๔๕} เจ้าหนี้ซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการผู้ใดไม่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ภายในเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๙๐/๒๖ หรือมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม แล้วแต่กรณี เจ้าหนี้ผู้นั้นยอมหมดสิทธิที่จะได้รับชำระหนี้ไม่ว่าการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้จะเป็นผลสำเร็จตามแผนหรือไม่ เว้นแต่

- (๑) แผนจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือ
- (๒) ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๖๒^{๔๖} เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการในหน้าที่เกิดขึ้นเนื่องจากการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามแผนดังต่อไปนี้

(๑) หนี้ซึ่งผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวก่อขึ้น

^{๔๔} มาตรา ๙๐/๖๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๕} มาตรา ๙๐/๖๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๔๖} มาตรา ๙๐/๖๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) หนีภาษีอากร และ

(๓) หนี้อย่างอื่นที่มีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้ต้องชำระ เช่น เงินสมทบกองทุน
เงินทดแทน เป็นต้น

มาตรา ๙๐/๖๓^{๙๑} เมื่อศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ถ้ามีความจำเป็นต้อง
แก้ไขแผนเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการสำเร็จลุล่วงไปได้ ผู้บริหารแผนอาจเสนอขอแก้ไขแผน ในกรณี
เช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๐/๔๔ มาตรา ๙๐/๔๕ วรรคหนึ่งและ
วรรคสอง มาตรา ๙๐/๔๖ มาตรา ๙๐/๔๗ มาตรา ๙๐/๔๘ มาตรา ๙๐/๕๖ มาตรา ๙๐/๕๗ มาตรา ๙๐/๕๘ วรรค
หนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๐/๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ห้าม
มิให้เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ขอแก้ไขข้อเสนอขอแก้ไขแผนนั้น เว้นแต่ผู้บริหารแผนจะยินยอมด้วย

การแก้ไขแผนโดยขอขยายกำหนดระยะเวลาดำเนินการตามแผนให้ทำได้ไม่เกิน
สองครั้ง ครั้งละไม่เกินหนึ่งปี เว้นแต่ในกรณีเป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินมาใกล้จะสำเร็จ
แล้ว ผู้บริหารแผนจะขอขยายเวลาต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๙๐/๔๖ ยอมรับข้อเสนอขอแก้ไขแผนตาม
วรรคหนึ่ง หรือศาลมีคำสั่งไม่เห็นชอบด้วยข้อเสนอขอแก้ไขแผนดังกล่าว ให้ผู้บริหารแผนบริหาร
กิจการของลูกหนี้ต่อไปตามแผนเดิม^{๙๒}

มาตรา ๙๐/๖๔^{๙๓} ผู้บริหารแผนอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ทำข้อบังคับ
ของลูกหนี้ขึ้นใหม่หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับหรือข้อความในหนังสือบริคณห์สนธิของลูกหนี้
ตามแนวทางที่กำหนดในแผน หรือแผนที่แก้ไข

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสี่
มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๖๕^{๙๔} ผู้บริหารแผนพึงยกตำแหน่งในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) นิติบุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารแผนเลิกกัน

(๓) ศาลอนุญาตให้ลาออก

(๔) ถูกศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์หรือให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้

ความสามารถ

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดย
ประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) พ้นจากตำแหน่งตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในแผน

^{๙๑} มาตรา ๙๐/๖๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๙๒} มาตรา ๙๐/๖๓ วรรคสาม แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๙๓} มาตรา ๙๐/๖๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๙๔} มาตรา ๙๐/๖๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

(๗) เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงหรือเมื่อได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน

(๘) ศาลมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๐/๖๗

มาตรา ๙๐/๖๖^{๕๔} ให้ผู้บริหารแผนจัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกรอบสามเดือนตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

มาตรา ๙๐/๖๗^{๕๖} ในกรณีที่ผู้บริหารแผนไม่ดำเนินการตามแผน หรือปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าหนี้หรือลูกหนี้ หรือขาดคุณสมบัติของผู้บริหารแผนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง หรือมีเหตุอื่นที่ไม่สมควรเป็นผู้บริหารแผนต่อไป เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานหรือคณะกรรมการเจ้าหนี้หรือผู้บริหารของลูกหนี้มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่ง หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๙๐/๖๘^{๕๗} เมื่อผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและยังมีกิจการตามแผนที่จะต้องดำเนินต่อไป ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมเจ้าหนี้เพื่อลงมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่โดยเร็วที่สุด

เมื่อได้มีการประชุมเจ้าหนี้สองครั้งแล้ว แต่ที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่อาจมีมติตามมาตรา ๙๐/๕๖ เลือกผู้บริหารแผนคนใหม่ได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงานต่อศาล ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณารายงานของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นการด่วน และต้องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีเวลาส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน^{๕๘}

เมื่อศาลได้พิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และลูกหนี้แล้ว ศาลจะมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผน หรือมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่เห็นสมควร ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๔๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๙๐/๕๑ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๙๐/๕๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๐/๕๓ วรรคหนึ่งและวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^{๕๔} มาตรา ๙๐/๖๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๖} มาตรา ๙๐/๖๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๗} มาตรา ๙๐/๖๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๕๘} มาตรา ๙๐/๖๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕

มาตรา ๙๐/๖๙^{๙๙} ในกรณีที่มีเหตุทำให้ผู้บริหารแผนทำหน้าที่ไม่ได้เป็นการชั่วคราวหรือในระหว่างที่ผู้บริหารแผนพ้นจากตำแหน่งและศาลยังมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนคนใหม่ ให้ศาลมีคำสั่งตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้บริหารแผนชั่วคราวจนกว่าเหตุเช่นว่านั้นสิ้นสุดลง ในระหว่างที่ไม่สามารถมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้บริหารแผนชั่วคราว

ในกรณีที่มีศาลมีคำสั่งตั้งผู้บริหารแผนชั่วคราวให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๒๐วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๗๐^{๑๐๐} ถ้าผู้บริหารของลูกหนี้ ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้วให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณา หากได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ในกรณีที่ยังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูกิจการต่อไปภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้าในระหว่างนั้นระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ศาลจะขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้ มิฉะนั้นให้ศาลดำเนินการต่อไปตามวรรคสอง

เมื่อระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง แต่การฟื้นฟูกิจการยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี รายงานให้ศาลทราบภายในสิบสี่วันนับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลง ในกรณีเช่นนี้ให้ศาลนัดพิจารณาเป็นการด่วนและแจ้งวันเวลาดำเนินการให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน ในการพิจารณาให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานในสำนวนและฟังคำชี้แจงของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าหนี้ และคำคัดค้านของลูกหนี้ ถ้าศาลเห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายให้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด แต่ถ้าศาลไม่เห็นสมควรให้ลูกหนี้ล้มละลายก็ให้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

นับแต่ระยะเวลาดำเนินการตามแผนสิ้นสุดลงจนกระทั่งศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดหรือยกเลิกการฟื้นฟูกิจการตามวรรคสอง ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี คงมีอำนาจหน้าที่จัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไปเท่าที่จำเป็น

มาตรา ๙๐/๗๑^{๑๐๑} เมื่อศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่ผู้บริหารของลูกหนี้ยังไม่ได้เข้าไปจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ ให้ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว

^{๙๙} มาตรา ๙๐/๖๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๐} มาตรา ๙๐/๗๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๑} มาตรา ๙๐/๗๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี มีอำนาจจัดการเพื่อรักษาประโยชน์ของลูกหนี้ตามสมควรแก่พฤติการณ์ จนกว่าผู้บริหารของลูกหนี้จะเข้าจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าตำแหน่งผู้บริหารของลูกหนี้ว่างอยู่ในวันที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกประชุมผู้ถือหุ้นของลูกหนี้ หรือดำเนินการตามกฎหมายเพื่อให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ในกรณีที่ต้องมีการประชุมเพื่อดำเนินการตามวรรคสอง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นประธานในการประชุมดังกล่าว และให้ถือว่าเป็นการประชุมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ส่วนที่ ๑๐

การยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ การยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ
และการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ

มาตรา ๙๐/๗๒^{๑๐๑} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ ให้ศาลประกาศคำสั่งดังกล่าวในหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ กับให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วนเพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้ศาลแจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๗๓^{๑๐๒} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี และผู้บริหารของลูกหนี้โดยมิชักช้า

เมื่อได้ทราบคำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่งแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว แล้วแต่กรณี ต้องส่งมอบทรัพย์สิน ดวงตรา สมุดบัญชี และเอกสารเกี่ยวกับทรัพย์สินและกิจการของลูกหนี้แก่ผู้บริหารของลูกหนี้โดยเร็วที่สุด

ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการหรือคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แล้วแต่กรณี ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันที่แพร่หลายไม่น้อยกว่าสองฉบับ และแจ้งคำสั่งดังกล่าวไปยังนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทหรือนายทะเบียนนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยด่วน เพื่อนายทะเบียนจะได้จัดแจ้งคำสั่งศาลไว้ในทะเบียน และให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งไปยังธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการกำกับ

^{๑๐๑} มาตรา ๙๐/๗๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๐๒} มาตรา ๙๐/๗๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กรรมการประกันภัย หรือหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๙๐/๕ (๖) แล้วแต่กรณี เพื่อทราบด้วย

มาตรา ๙๐/๗๕^{๑๐๐} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ให้อำนาจหน้าที่ในการจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้กลับเป็นของผู้บริหารของลูกหนี้ และให้ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป

มาตรา ๙๐/๗๕^{๑๐๑} คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการมีผลให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ทั้งปวงซึ่งอาจขอรับชำระหนี้ในกรณีฟื้นฟูกิจการได้ เว้นแต่หนี้ซึ่งเจ้าหนี้ที่อาจขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการจะได้ขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว และให้มีผลดังนี้

- (๑) ผู้บริหารของลูกหนี้กลับมีอำนาจจัดการกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อไป
- (๒) ผู้ถือหุ้นของลูกหนี้กลับมีสิทธิตามกฎหมายต่อไป
- (๓) คำตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราวและหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ยกเว้นหนี้ละเมิดเป็นหนี้บุริมสิทธิเหนือทรัพย์สินทั้งหมดของลูกหนี้โดยให้อยู่ในลำดับเดียวกับบุริมสิทธิลำดับที่ ๑ ตามมาตรา ๒๕๓ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๙๐/๗๖^{๑๐๒} คำสั่งศาลที่ให้ยกคำร้องขอ ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ไม่กระทบถึงการใดที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผนหรือผู้บริหารแผนชั่วคราวได้กระทำไปแล้ว ก่อนศาลมีคำสั่งเช่นว่านั้น

ส่วนที่ ๑๑

การขอรับชำระหนี้เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด

มาตรา ๙๐/๗๗^{๑๐๓} ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามมาตรา ๙๐/๕๖ มาตรา ๙๐/๕๐ มาตรา ๙๐/๕๒ มาตรา ๙๐/๕๔ มาตรา ๙๐/๕๘ มาตรา ๙๐/๖๘ และมาตรา ๙๐/๗๐ ให้ถือว่าวันที่ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอไว้เพื่อพิจารณาเป็นวันที่มีการขอให้ลูกหนี้อัมละสาย และให้เจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิได้รับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการ รวมทั้งเจ้าหนี้ในหนี้อื่นที่อาจขอรับชำระหนี้ได้จากมูลหนี้ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แล้วให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๑๐๔ ถึงมาตรา ๑๐๘

^{๑๐๐} มาตรา ๙๐/๗๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๑} มาตรา ๙๐/๗๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๒} มาตรา ๙๐/๗๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๐๓} มาตรา ๙๐/๗๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

หนี้ค่าตอบแทนของผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน และผู้บริหารแผนชั่วคราว และหนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ รวมถึงหนี้ซึ่งลูกหนี้ก่อขึ้นโดยชอบตามมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) มิให้อยู่ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๙๔ (๒)

หนี้ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราวก่อขึ้นตามแผนเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้จัดอยู่ในลำดับเดียวกับค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๑๓๐ (๒)

หนี้จำนวนใดที่เจ้าหนี้ตามวรรคหนึ่งได้ชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการแล้ว เจ้าหนี้ไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมค่าขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายสำหรับหนี้จำนวนนั้นอีก

ให้ที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งแรกแต่งตั้งเจ้าหนี้คนหนึ่งหรือหลายคนทำหน้าที่เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์

มาตรา ๙๐/๗๔^{๑๑๑} คำสั่งของศาลที่ให้พิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดตามความในมาตรา ๙๐/๔๘ มาตรา ๙๐/๕๐ มาตรา ๙๐/๕๒ มาตรา ๙๐/๕๔ มาตรา ๙๐/๕๕ มาตรา ๙๐/๖๘ และมาตรา ๙๐/๗๐ ไม่กระทบถึงการใดที่ได้กระทำโดยสุจริตและเป็นไปตามแผนแล้วก่อนศาลมีคำสั่งเช่นนั้น และมีผลให้หนี้ที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระในการฟื้นฟูกิจการกลับคืนสู่สถานะดังที่เป็นอยู่เดิม เว้นแต่สภาพหนี้ในขณะนั้นจะไม่เปิดช่องให้กระทำได้

ส่วนที่ ๑๒^{๑๑๒}
การอุทธรณ์

มาตรา ๙๐/๗๙^{๑๑๓}

ส่วนที่ ๑๓

บทกำหนดโทษว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๘๐^{๑๑๔} ผู้ใดยื่นคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๓ หรือแบบแสดงความประสงค์จะเข้าประชุมเพื่อเลือกผู้ทำแผนตามมาตรา ๙๐/๒๒ หรือคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการตามมาตรา ๙๐/๒๖ หรือหนังสือขอให้ผู้ทำแผนออกหนังสือรับรองสิทธิของตนตามมาตรา

^{๑๑๑} มาตรา ๙๐/๗๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑
^{๑๑๒} ส่วนที่ ๑๒ การอุทธรณ์ ในหมวด ๓/๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
^{๑๑๓} มาตรา ๙๐/๗๙ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗
^{๑๑๔} มาตรา ๙๐/๘๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

๙๐/๒๗ วรรคสาม อันเป็นเหตุในสาระสำคัญซึ่งหากทำให้ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้ยื่น หรือประชาชนเสียหาย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๗๑^{๑๒} ผู้ใดให้ถ้อยคำหรือส่งสมุดบัญชี เอกสารหรือวัตถุพยานอันเป็นเท็จในสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้หรือการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือผู้บริหารแผนชั่วคราว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๗๒^{๑๓} ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๒ (๙) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๗๓^{๑๔} ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่ออกตามความในมาตรา ๙๐/๒๐ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙๐/๑๙ มาตรา ๙๐/๒๑ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๒๔ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๓๕ มาตรา ๙๐/๓๖ มาตรา ๙๐/๕๓ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๕๔ วรรคสอง มาตรา ๙๐/๖๕ วรรคสาม มาตรา ๙๐/๗๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๐/๗๓ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๔^{๑๕} ผู้บริหารของลูกหนี้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ชี้แจงข้อความอันเป็นสาระสำคัญเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๒) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมากล่าวอ้างเพื่อเลือกผู้ทำแผนหรือขอรับชำระหนี้ตามแผน

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาสิบห้าวัน เมื่อได้ทราบว่า มีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอให้ชำระหนี้ตามมาตรา ๙๐/๒๗ วรรคสาม หรือมาตรา ๙๐/๖๒

(๔) ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินทั้งหมดที่มีอยู่ รายชื่อและที่อยู่ของเจ้าหนี้ทั้งหลายของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๖ วรรคสี่ หรือมาตรา ๙๐/๑ วรรคสอง หรือยื่นคำชี้แจงเกี่ยวกับกิจการและทรัพย์สินของลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๓๕ อันเป็นเท็จในสาระสำคัญซึ่งอาจทำให้เจ้าหนี้เสียหาย

^{๑๒} มาตรา ๙๐/๗๑ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๓} มาตรา ๙๐/๗๒ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๔} มาตรา ๙๐/๗๓ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๕} มาตรา ๙๐/๘๔ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๕^{๑๑๑} ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์ใดแก่เจ้าหน้าที่หรือผู้อื่น โดยมุ่งหมายที่จะได้รับการสนับสนุนหรือการยอมรับของเจ้าหน้าที่ในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผน หรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๖^{๑๑๒} ผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะให้ตนเองหรือเจ้าหน้าที่อื่นสนับสนุนหรือไม่คัดค้านในการเลือกผู้ทำแผนหรือผู้บริหารแผนหรือการยอมรับแผนหรือการแก้ไขแผน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๗^{๑๑๓} ผู้ใดล่วงรู้กิจการหรือข้อมูลใด ๆ ของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กำหนดในหมวด ๓/๑ นี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่ตามปกติวิสัยของลูกหนี้ที่ได้รับการฟื้นฟูจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยด้วยประการใด ๆ นอกจากตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูกิจการตามหมวด ๓/๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินสามปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๘^{๑๑๔} ผู้ใดเป็นผู้บริหารชั่วคราว ผู้ทำแผน ผู้บริหารแผน ผู้บริหารแผนชั่วคราว ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต หรือกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งหมวด ๓/๑ โดยมุ่งหมายให้เกิดความเสียหายแก่ลูกหนี้หรือเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๙๐/๘๙^{๑๑๕} ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามความในหมวด ๓/๑ เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือไม่สั่งการ หรือกระทำการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้นผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๙๐/๙๐^{๑๑๖} ให้ลูกหนี้และเจ้าหน้าที่เป็นผู้เสียหายในความผิดตามความในหมวด ๓/๑ ด้วย

^{๑๑๑} มาตรา ๙๐/๘๕ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๑๒} มาตรา ๙๐/๘๖ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๑๓} มาตรา ๙๐/๘๗ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๑๔} มาตรา ๙๐/๘๘ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๑๕} มาตรา ๙๐/๘๙ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

^{๑๑๖} มาตรา ๙๐/๙๐ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๑

หมวด ๘'
 วิธีจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้
 ส่วนที่ ๑
 การขอรับชำระหนี้

มาตรา ๙๑ เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด แต่ถ้าเจ้าหนี้อยู่นอกราชอาณาจักร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะขยายกำหนดเวลาให้อีกได้ไม่เกินสองเดือน

คำขอรับชำระหนี้ดังกล่าวต้องทำตามแบบพิมพ์ โดยมีบัญชีแสดงรายละเอียดแห่งหนี้สิน และข้อความระบุถึงหลักฐานประกอบหนี้และทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใดของลูกหนี้ที่ยึดไว้เป็นหลักประกันหรือตกอยู่ในความครอบครองของเจ้าหนี้

มาตรา ๙๒ บุคคลใดได้รับความเสียหายเพราะสิ่งของของตนถูกยึดไปตามมาตรา ๑๐๙ (๓) กิติ หรือเพราะการโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ถูกเพิกถอนตามมาตรา ๑๑๕ กิติ หรือเพราะเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญาตามมาตรา ๑๒๒ กิติ มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับราคาสิ่งของหรือหนี้เดิมหรือค่าเสียหายได้แล้วแต่กรณีภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันที่อาจใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ได้ ถ้าข้อโต้แย้งเป็นคดี ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดีที่ค้างพิจารณาอยู่แทนลูกหนี้ ถ้า เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แพคดี เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีสิทธิขอรับชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๙๑ แต่ให้นับจากวันคดีถึงที่สุด

มาตรา ๙๔ เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามูลแห่งหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้ยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม เว้นแต่

(๑) หนี้ที่เกิดขึ้นโดยฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมาย หรือศีลธรรมอันดี หรือหนี้ที่จะฟ้องร้องให้บังคับคดีไม่ได้

(๒) ^{๑๒๖} หนี้ที่เจ้าหนี้ยอมให้ลูกหนี้กระทำขึ้นเมื่อเจ้าหนี้ได้รู้ถึงการที่ลูกหนี้มีหนี้สินพันตัว แต่ไม่รวมถึงหนี้ที่เจ้าหนี้ยอมให้กระทำขึ้นเพื่อให้งานการของลูกหนี้ดำเนินต่อไปได้

มาตรา ๙๕ เจ้าหนี้มีประกันย่อมมีสิทธิเหนือทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันซึ่งลูกหนี้ได้ให้ไว้ก่อนถูกพิทักษ์ทรัพย์โดยไม่ต้องขอรับชำระหนี้ แต่ต้องยอมให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจดูทรัพย์สินนั้น

มาตรา ๙๖ เจ้าหนี้มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ภายในเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อยินยอมสละทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลายแล้ว ขอรับชำระหนี้ได้เต็มจำนวน

(๒) เมื่อได้บังคับเอาแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๓) เมื่อได้ขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขายทอดตลาดทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่

(๔) เมื่อตราคทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแล้ว ขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ ในกรณีเช่นนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไถ่ถอนทรัพย์สินตามราคาราคานั้นได้ ถ้าเห็นว่าราคาราคานั้นไม่สมควร เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายทรัพย์สินนั้นตามวิธีการที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าหนี้ตกลงกัน ถ้าไม่ตกลงกัน จะขายทอดตลาดก็ได้แต่ต้องไม่ให้เสียหายแก่เจ้าหนี้ และเจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเข้าสู่ราคาในการขายทอดตลาดได้เมื่อขายได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้ถือว่าเป็นราคาที่เจ้าหนี้ได้ตีมาในคำขอ

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่แจ้งโดยหนังสือให้เจ้าหนี้ทราบว่าจะใช้สิทธิไถ่ถอนหรือตกลงให้ขายทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันภายในกำหนดเวลาสี่เดือนนับแต่วันที่เจ้าหนี้ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ให้ถือว่ายินยอมให้ทรัพย์สินนั้นเป็นกรรมสิทธิ์แก่เจ้าหนี้ตามราคาที่เจ้าหนี้ได้ตีมา และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หมดสิทธิไถ่ถอนหรือขายทรัพย์สินนั้น

บทบัญญัติแห่งมาตรานี้ไม่ให้ใช้บังคับในกรณีที่ตามกฎหมายลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบเกินกว่าราคาทรัพย์สินที่เป็นหลักประกัน

มาตรา ๙๗ ถ้าเจ้าหนี้มีประกันขอรับชำระหนี้โดยไม่แจ้งว่าเป็นเจ้าหนี้มีประกัน เจ้าหนี้ต้องคืนทรัพย์สินอันเป็นหลักประกันแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และสิทธิเหนือทรัพย์สินนั้นเป็นอันระงับ เว้นแต่เจ้าหนี้จะแสดงต่อศาลได้ว่า การละเว้นนั้นเกิดขึ้นโดยพลั้งเผลอ ในกรณีเช่นนี้ศาลอาจอนุญาตให้แก้ไขข้อความในรายการแห่งคำขอรับชำระหนี้ โดยกำหนดให้คืนส่วนแบ่งหรือกำหนดอย่างอื่นตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๙๘ ถ้าหนี้ที่ขอรับชำระได้กำหนดไว้เป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คิดเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๙๙ ถ้าเป็นหนี้ค่าเช่าหรือหนี้อย่างอื่นซึ่งมีกำหนดระยะเวลาให้ชำระ และวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ไม่ตรงกับวันกำหนด เจ้าหนี้อาจขอรับชำระหนี้ตามส่วนจนถึงวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ได้

มาตรา ๑๐๐ ดอกเบี้ยหรือเงินค่าปรับการอื่นแทนดอกเบี้ยภายหลังวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์นั้น ไม่ให้ถึงว่าเป็นหนี้ที่จะขอชำระได้

มาตรา ๑๐๑ ถ้าลูกหนี้ร่วมบางคนถูกพิทักษ์ทรัพย์ ลูกหนี้ร่วมคนอื่นอาจยื่นคำขอรับชำระหนี้สำหรับจำนวนที่ตนอาจใช้สิทธิไต่เบี่ยในเวลาภายหลังหน้าได้ เว้นแต่เจ้าหนี้ได้ใช้สิทธิขอรับชำระหนี้ไว้เต็มจำนวนแล้ว

บทบัญญัติในวรรคก่อนให้ใช้บังคับแก่ผู้ค้าประกัน ผู้ค้าประกันร่วม หรือบุคคลที่อยู่ในลักษณะเดียวกันนี้โดยอนุโลม

มาตรา ๑๐๒ ถ้าเจ้าหนี้ซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้เป็นหนี้ลูกหนี้ในเวลาที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ ถึงแม้ว่ามูลแห่งหนี้ทั้งสองฝ่ายจะไม่มีวัตถุเป็นอย่างเดียวกันก็ดี หรืออยู่ในเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาที่ดี ก็อาจหักกลบกันได้ เว้นแต่ เจ้าหนี้ได้สิทธิเรียกร้องต่อลูกหนี้ภายหลังที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว

มาตรา ๑๐๓ เมื่อบุคคลซึ่งมีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับหนี้ที่อยู่ในเงื่อนไขบังคับก่อนขอหัก กลบลบหนี้ บุคคลนั้นจะต้องให้ประกันสำหรับจำนวนที่ขอหักกลบลบหนี้

มาตรา ๑๐๔ เมื่อพ้นกำหนดเวลาสองเดือนนับแต่วันโฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับนัดลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายมาพร้อมกันเพื่อตรวจคำขอรับชำระหนี้ โดยแจ้งความให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๐๕ ในการตรวจคำขอรับชำระหนี้ ไม่ว่าจะเป็หนี้ตามคำพิพากษาหรือไม่ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกเจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลใดมาสอบสวนในเรื่องหนี้สิน แล้วทำความเห็นส่งสำนวนเรื่องหนี้สินที่ขอรับชำระหนี้ต่อศาล พร้อมทั้งรายงานว่ามีผู้โต้แย้งคำขอรับชำระหนี้ประการใดหรือไม่

มาตรา ๑๐๖ คำขอรับชำระหนี้รายใด ถ้าลูกหนี้ เจ้าหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ได้แย้ง ศาลมีอำนาจสั่งอนุญาตให้รับชำระหนี้ได้ เว้นแต่มีเหตุอันสมควรสั่งเป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๐๗ คำขอรับชำระหนี้รายใดถ้ามีผู้โต้แย้ง ให้ศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ยกคำขอรับชำระหนี้
- (๒) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้เต็มจำนวน
- (๓) อนุญาตให้ได้รับชำระหนี้บางส่วน

มาตรา ๑๐๘ คำขอรับชำระหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งศาลได้สั่งอนุญาตแล้วนั้น ถ้าต่อมาปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดหลง เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจยกคำขอรับชำระหนี้หรือลดจำนวนหนี้ที่ได้สั่งอนุญาตไปแล้วได้

ส่วนที่ ๒

ทรัพย์สินซึ่งอาจเอามาชำระหนี้

มาตรา ๑๐๙^{๑๒๓} ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลายอันอาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ได้

(๑)^{๑๒๔} ทรัพย์สินทั้งหลายอันลูกหนี้มีอยู่ในเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลาย รวมทั้งสิทธิเรียกร้องเหนือทรัพย์สินของบุคคลอื่น เว้นแต่

ก. เครื่องใช้สอยส่วนตัวอันจำเป็นแก่การดำรงชีพ ซึ่งลูกหนี้รวมทั้งคู่สมรสและบุตรผู้เยาว์ของลูกหนี้ จำเป็นต้องใช้ตามสมควรแก่ฐานะานุรูป และ

ข. สัตว์ พืชพันธุ์ เครื่องมือและสิ่งของสำหรับใช้ในการประกอบอาชีพของลูกหนี้ ราคารวมกันไม่เกินหนึ่งแสนบาท

(๒) ทรัพย์สินซึ่งลูกหนี้ได้มาภายหลังเวลาเริ่มต้นแห่งการล้มละลายจนถึงเวลาปลดจากล้มละลาย

(๓) สิ่งของซึ่งอยู่ในครอบครองหรืออำนาจสั่งการหรือสั่งจำหน่ายของลูกหนี้ ในทางการค้าหรือธุรกิจของลูกหนี้ ด้วยความยินยอมของเจ้าของอันแท้จริง โดยพฤติการณ์ซึ่งทำให้เห็นว่าลูกหนี้เป็นเจ้าของในขณะที่มีการขอให้ลูกหนี้นั้นล้มละลาย

ส่วนที่ ๓

ผลของการล้มละลายเกี่ยวกับกิจการที่ได้กระทำไปแล้ว

มาตรา ๑๑๐ คำสั่งของศาลที่หยีตหรืออายัดทรัพย์สินของลูกหนี้ไว้ชั่วคราว หรือหมายบังคับคดีแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้นั้น จะใช้ยื่นแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ไม่ได้ เว้นแต่การบังคับคดีนั้นได้สำเร็จบริบูรณ์แล้วก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์

การบังคับคดีนั้น ให้ถือว่าได้สำเร็จบริบูรณ์เมื่อพ้นกำหนดเวลาที่อนุญาตให้เจ้าหนี้อื่นยื่นคำขอเฉลี่ยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

บทบัญญัติในมาตรานี้ไม่กระทบถึงสิทธิของเจ้าหนี้มีประกันในการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินอันเป็นหลักประกัน หรือถึงการที่ผู้ใดได้ชำระเงินโดยสุจริตแก่ศาล หรือเจ้าพนักงาน

^{๑๒๓} มาตรา ๑๐๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

^{๑๒๔} มาตรา ๑๐๙ (๑) แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

บังคับคดีตามคำสั่งศาล หรือถึงความสมบูรณ์แห่งการซื้อโดยสุจริตในการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามคำสั่งศาล

มาตรา ๑๑๑^{๑๒๔} เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้จำหน่ายทรัพย์สินแล้วแต่ยังไม่ได้จ่ายเงิน ถ้าได้รับคำสั่งความว่าได้มีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายก่อนที่การบังคับคดีได้สำเร็จ บริบูรณ์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีก็ักเงินไว้ และถ้าต่อไปศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีคิดหักไว้เป็นค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดีเหลือเท่าใดให้ส่งเป็นทรัพย์สินในคดีล้มละลาย ในกรณีเช่นว่านี้มีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๑๒^{๑๒๖} ถ้าในระหว่างที่การบังคับคดียังไม่สำเร็จบริบูรณ์ เจ้าพนักงานบังคับคดีได้รับคำสั่งความว่าลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแจ้งรายการทรัพย์สินของลูกหนี้ที่อยู่ในอำนาจหรือความยึดถือของตนแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ปฏิบัติตามคำขอของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานบังคับคดีและค่าธรรมเนียมโจทก์ในชั้นบังคับคดี ให้หักจากทรัพย์สินนั้นได้ก่อน ในกรณีเช่นว่านี้มีให้เจ้าพนักงานบังคับคดีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมเจ้าพนักงานบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๑๓ การขอให้ศาลเพิกถอนการจำหน่ายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นั้น ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ขอได้โดยทำเป็นคำร้อง

มาตรา ๑๑๔^{๑๒๗} เว้นแต่กรณีที่ขอเพิกถอนการจำหน่ายตามมาตรา ๑๑๓ นั้น เกิดขึ้นภายในระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น หรือเป็นการทำให้โดยเสนหาหรือเป็นการที่ลูกหนี้ได้รับคำตอบแทนน้อยเกินสมควร ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นการกระทำที่ลูกหนี้และผู้ที่ได้ลากงออกแต่การนั้นรู้อยู่ว่าเป็นทางให้เจ้าหนี้ต้องเสียเปรียบ

มาตรา ๑๑๕ การโอนทรัพย์สินหรือการกระทำใด ๆ ซึ่งลูกหนี้ได้กระทำหรือยินยอมให้กระทำในระหว่างระยะเวลาสามเดือนก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น โดยมุ่งหมายให้เจ้าหนี้คนหนึ่งคนใดได้เปรียบแก่เจ้าหนี้อื่น ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำนั้นได้

^{๑๒๔} มาตรา ๑๑๑ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

^{๑๒๖} มาตรา ๑๑๒ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

^{๑๒๗} มาตรา ๑๑๕ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

ถ้าเจ้าหน้าที่ได้เปรียบเป็นบุคคลภายในของลูกหนี้ ศาลมีอำนาจสั่งเพิกถอนการโอนหรือการกระทำตามวรรคหนึ่งที่ได้กระทำขึ้นในระหว่างระยะเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลายและภายหลังนั้น^{๑๒๘}

มาตรา ๑๑๖^{๑๒๙} บทบัญญัติในมาตรา ๑๑๕ ไม่กระทบถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทนก่อนมีการขอให้ล้มละลาย

ส่วนที่ ๔

การรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สิน

มาตรา ๑๑๗^{๑๓๐} เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้แล้ว ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจออกหมายเรียกลูกหนี้ คู่สมรสของลูกหนี้ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งได้รับความหรือสงสัยว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ในครอบครอง หรือเชื่อว่าเป็นหนี้ลูกหนี้ หรือเห็นว่าสามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาไต่สวน หรือสอบสวน และมีอำนาจสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือ หรืออำนาจของผู้ที่นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้

ถ้าบุคคลนั้นจงใจขัดขืนหมายเรียกหรือคำสั่ง ศาลมีอำนาจออกหมายจับบุคคลนั้นมาขังไว้จนกว่าจะได้ปฏิบัติตามคำสั่งศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

มาตรา ๑๑๘ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจบังคับให้บุคคลที่รับว่าเป็นหนี้ลูกหนี้หรือรับว่ามีทรัพย์สินของลูกหนี้ในครอบครอง ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาที่ศาลเห็นสมควร ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำบังคับ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

มาตรา ๑๑๙ เมื่อปรากฏว่าลูกหนี้มีสิทธิเรียกร้องให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่ลูกหนี้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แจ้งความเป็นหนังสือไปยังบุคคลนั้นให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินตามจำนวนที่ได้แจ้งไปและให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะปฏิเสธ ให้แสดงเหตุผลประกอบข้อปฏิเสธเป็นหนังสือมายังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นหนี้ของทรัพย์สินของลูกหนี้อยู่ตามจำนวนที่แจ้งไปเป็นการเด็ดขาด

^{๑๒๘} มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

^{๑๒๙} มาตรา ๑๑๖ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.๒๕๔๒

^{๑๓๐} มาตรา ๑๑๗ วรรคหนึ่ง แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความนั้นปฏิเสธหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายในกำหนดเวลาดำเนินการก่อน ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบสวน เมื่อเห็นว่าบุคคลนั้นไม่ได้เป็นหนี้ ให้จำหน่ายชื่อจากบัญชีลูกหนี้ และแจ้งให้บุคคลนั้นทราบ ถ้าเห็นว่าบุคคลนั้นเป็นหนี้เท่าใด ให้แจ้งจำนวนเป็นหนังสือยื่นยื่นไปยังบุคคลที่จะต้องรับผิดชอบนั้น และให้แจ้งไปด้วยว่าถ้าจะคัดค้านประการใด ให้ร้องคัดค้านต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความยืนยัน

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความยืนยันคัดค้านต่อศาลโดยทำเป็นคำร้องภายในกำหนดเวลาดำเนินการก่อน ให้ศาลพิจารณา ถ้าพอใจว่าเป็นหนี้ ให้มีคำสั่งบังคับให้บุคคลนั้นชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สินแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ถ้าเห็นว่าไม่ได้เป็นหนี้ ให้มีคำสั่งให้จำหน่ายจากบัญชีลูกหนี้

ถ้าบุคคลที่ได้รับแจ้งความจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มิได้ปฏิเสธต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือมิได้ร้องคัดค้านต่อศาลตามกำหนดเวลาที่กล่าวข้างต้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอต่อศาลให้บังคับให้บุคคลนั้นชำระหนี้ภายในกำหนดเวลาตามที่ศาลเห็นสมควร

ถ้าบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลออกหมายบังคับคดีเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ในกรณีที่ผู้ถูกทวงหนี้ร้องคัดค้านต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลให้สั่งยึด หรืออายัดทรัพย์สินของผู้ร้องคัดค้านไว้ชั่วคราวก่อนมีคำสั่งในเรื่องนั้นก็ได้

มาตรา ๑๒๐ ถ้าลักษณะแห่งธุรกิจของลูกหนี้มีเหตุอันสมควรที่จะดำเนินต่อไป เมื่อได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะดำเนินธุรกิจของลูกหนี้เองเพื่อชำระสะสางธุรกิจนั้นให้เสร็จไปหรือจะตั้งบุคคลใดหรือลูกหนี้เป็นผู้จัดการโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ไว้ก็ได้

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ตั้งบุคคลใดนอกจากลูกหนี้เป็นผู้จัดการ บุคคลนั้นต้องให้ประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง และมีสิทธิได้รับบำเหน็จตามที่ที่ประชุมเจ้าหนี้กำหนด ถ้ามิได้กำหนดไว้ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นผู้กำหนด

ผู้จัดการต้องทำบัญชียื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สั่ง

มาตรา ๑๒๑ ถ้าลูกหนี้เป็นข้าราชการ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีสิทธิรับเงินเดือน บำนาญ บำเหน็จ เบี้ยหวัด หรือเงินในทำนองเดียวกันนี้ของลูกหนี้จากเจ้าหน้าที่ที่เอารวมแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ แต่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะต้องจ่ายค่าเลี้ยงชีพลูกหนี้และครอบครัวตามสมควรแก่ฐานะอุป

บทบัญญัติในวรรคก่อน ให้ใช้บังคับในกรณีที่ลูกหนี้มีสิทธิได้รับเงินจากบุคคลหรือองค์การอื่นที่มีรัฐบาลด้วย

มาตรา ๑๒๒ ภายในกำหนดเวลาสามเดือนนับแต่วันที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ ว่า ทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา มีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจไม่ยอมรับทรัพย์สินหรือสิทธิตามสัญญานั้นได้

บุคคลใดได้รับความเสียหายโดยเหตุที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ยอมรับดังกล่าว มีสิทธิขอรับชำระหนี้สำหรับค่าเสียหายได้

มาตรา ๑๒๓ ทรัพย์สินซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมได้มา เมื่อลูกหนี้ล้มละลายแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขายตามวิธีที่สะดวกและเป็นผลดีที่สุด

การขายโดยวิธีอื่นนอกจากการขายทอดตลาดนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้ เว้นแต่ ทรัพย์สินที่เป็นของเสียหายหรือถ้าหวังเข้าไว้จะเสียหาย หรือค่าใช้จ่ายจะเกินส่วนกับค่าของทรัพย์สินนั้น

ผู้ได้รับโอนทรัพย์สินจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการขายหรือการแบ่ง ไม่ต้องรับผิดชอบในค่าภาษีอากรหรือจังกอบสำหรับปีก่อนที่ได้รับโอน

ส่วนที่ ๕

การแบ่งทรัพย์สิน

มาตรา ๑๒๔ ทรัพย์สินซึ่งเหลือจากที่กันไว้สำหรับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายนั้น เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องจัดการแบ่งในระหว่างเจ้าหนี้โดยเร็ว

การแบ่งทรัพย์สินต้องกระทำทุกกระยะเวลาไม่เกินหกเดือนนับแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย เว้นแต่ศาลจะได้อนุญาตให้ขยายเวลาต่อไปโดยมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๒๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องกันเงินส่วนแบ่งรายที่มีเงื่อนไขหรือมีข้อโต้แย้ง และค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควรแล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้ก่อนนั้นไป

มาตรา ๑๒๖ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งใด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ และส่งแจ้งความไปยังเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลายล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน กำหนดวันเวลาให้มาตรวจบัญชีส่วนแบ่ง ถ้าไม่มีผู้ใดคัดค้าน ให้ถือว่าบัญชีนั้นถูกต้องและเป็นที่สุด แล้วให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาการแบ่งไว้ ณ สำนักงานและแจ้งจำนวนส่วนแบ่งที่จะจ่ายไปยังเจ้าหนี้

มาตรา ๑๒๗ ถ้ามีผู้มีส่วนได้เสียคนใดคัดค้านบัญชีส่วนแบ่ง ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ที่พิจารณาคัดค้านและคำชี้แจงของเจ้าหนี้และบุคคลล้มละลายแล้วส่งตามความเห็นสมควร

ผู้มีส่วนได้เสียอาจคัดค้านคำสั่งนั้นโดยทำเป็นคำร้องยื่นต่อศาลได้ภายใน
กำหนดเวลาเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้ฟังคำสั่ง

ถ้ามีผู้คัดค้านต่อศาล ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เลื่อนการจ่ายเงินไปจนกว่าศาล
ได้มีคำสั่งแล้ว แต่ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่า การเลื่อนนั้นจะทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับความเสียหาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกันเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอันอาจเกิดขึ้นไว้ตามสมควร แล้วแบ่งเงินที่เหลือให้แก่เจ้าหนี้รายที่ไม่มีข้อโต้แย้งไปก่อนได้

มาตรา ๑๒๘ ห้ามมิให้จ่ายส่วนแบ่งแก่เจ้าหนี้คนใดเมื่อรวมส่วนแบ่งทุกครั้งแล้ว
เป็นเงินไม่ถึงหนึ่งบาท

มาตรา ๑๒๙ สามีหรือภริยาของบุคคลล้มละลายจะได้รับส่วนแบ่งในฐานะ
เจ้าหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับชำระหนี้เป็นที่พอใจแล้ว

มาตรา ๑๓๐^{๑๐๑} ในการแบ่งทรัพย์สินให้แก่เจ้าหนี้นั้น ให้ชำระค่าใช้จ่ายและ
หนี้สินตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) ค่าใช้จ่ายในการจัดการมรดกของลูกหนี้
- (๒) ค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้
- (๓) ค่าปลงศพลูกหนี้ตามสมควรแก่ฐานะานุรูป
- (๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินตามมาตรา ๑๗๙ (๓)
- (๕) ค่าธรรมเนียมของเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์และค่าทนายความตามที่ศาล หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด
- (๖) ค่าภาษีอากรที่ถึงกำหนดชำระภายในหกเดือนก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างตามมาตรา ๒๔๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

(๗) หนี้อื่น ๆ

ถ้ามีเงินไม่พอชำระเต็มจำนวนหนี้ในลำดับใดให้เจ้าหนี้ในลำดับนั้นได้รับเฉลี่ยตามส่วน

มาตรา ๑๓๐ ทวิ^{๑๐๒} ในกรณีนี้ที่ตามมาตรา ๑๓๐ (๗) รายได้ที่มีการกำหนดโดยกฎหมายหรือสัญญาให้เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับชำระหนี้ต่อเมื่อเจ้าหนี้อื่นได้รับชำระหนี้เงินเต็มจำนวนแล้ว เจ้าหนี้ดังกล่าวนั้นยังคงมีสิทธิได้รับส่วนแบ่งทรัพย์สินตามสิทธิที่ตนมีอยู่ตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายหรือสัญญานั้น

^{๑๐๑} มาตรา ๑๓๐ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

^{๑๐๒} มาตรา ๑๓๐ ทวิ เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

มาตรา ๑๓๑ ก่อนกระทำการแบ่งครั้งที่สุดท้าย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ส่งแจ้งความไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องค่าจ้างแรงงานหรือเงินที่ได้ออกไปโดยคำสั่งของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ว่า ให้ส่งบัญชีเงินที่เกี่ยวข้องค่านั้นภายในสิบสี่วันนับแต่วันได้รับแจ้งความ ถ้าไม่ส่งตามกำหนด เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะจัดการแบ่งครั้งที่สุดท้าย และจ่ายเงินไปโดยไม่คำนึงถึงเงินที่เกี่ยวข้องอยู่นั้น ถ้าผู้ที่ได้รับแจ้งความไม่ปฏิบัติตามนี้ ผู้นั้นหมดสิทธิเรียกร้องต่อไป

กำหนดเวลาดังกล่าวไว้ในวรรคก่อน เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจขยายได้เมื่อมีเหตุสมควร

มาตรา ๑๓๒ เมื่อได้ชำระหนี้ทั้งหมดโดยเต็มจำนวนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้กับค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในคดีล้มละลายหมดแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้คืนแก่บุคคลล้มละลายไป

ส่วนที่ ๖

การปิดคดี

มาตรา ๑๓๓ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินของลูกหนี้ หรือได้หยุดกระทำการตามข้อตกลงในการประนอมหนี้ หรือเมื่อลูกหนี้ไม่มีทรัพย์สินจะให้แบ่ง เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจทำรายงานแสดงกิจการและบัญชีรับจ่ายในคดีล้มละลายยื่นต่อศาลและขอให้ศาลสั่งปิดคดีได้

เมื่อศาลได้พิจารณารายงานและบัญชีของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ประกอบกับคำคัดค้านของเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียแล้ว ศาลจะสั่งให้ปิดคดีหรือไม่ก็ได้

ถ้าศาลสั่งไม่ให้ปิดคดี เมื่อเจ้าหนี้หรือผู้มีส่วนได้เสียมีคำขอโดยทำเป็นคำร้องศาลอาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รับผิดชอบในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ก็ได้

คำสั่งปิดคดีทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์พ้นจากความรับผิดชอบในหน้าที่จนถึงวันที่ศาลสั่งนั้น

ถ้าปรากฏว่าศาลได้สั่งไปโดยผิดพลาด ศาลอาจเพิกถอนคำสั่งปิดคดีนั้นได้

มาตรา ๑๓๔ คำสั่งปิดคดีมีผลเพียงให้ระงับการจัดการต่าง ๆ ไว้ แต่ไม่ทำให้คดีล้มละลายสิ้นสุด และไม่ทำให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หลุดพ้นจากหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) หน้าที่ตามมาตรา ๑๖๐

(๒) หน้าที่อนุมัติการใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๓) หน้าที่ตรวจบัญชีรับจ่ายของบุคคลล้มละลาย

ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นว่าบุคคลล้มละลายมีทรัพย์สินขึ้นใหม่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจขอให้ศาลเปิดคดีต่อไปได้

ส่วนที่ ๗

การยกเลิกการล้มละลาย

มาตรา ๑๓๕ เมื่อผู้มีส่วนได้เสียหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอ ศาลมีอำนาจสั่งยกเลิกการล้มละลายได้ ถ้าปรากฏเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจดำเนินการให้ได้ผลเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เพราะเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ไม่ช่วยหรือยอมเสียค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายหรือวางเงินประกันตามที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เรียกร้อง และไม่มีเจ้าหนี้อื่นสามารถและเต็มใจกระทำการดังกล่าวแล้ว ภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือนนับแต่วันที่เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ได้ขัดขืนหรือละเลยนั้น

(๒) ลูกหนี้ไม่ควรถูกพิพากษาให้ล้มละลาย

(๓) หนี้สินของบุคคลล้มละลายได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

ถ้าลูกหนี้ปฏิเสธหนี้สินรายใด แต่ลูกหนี้อยอมทำสัญญาและให้ประกันต่อศาลว่าจะใช้เงินให้เต็มจำนวนกับค่าธรรมเนียมด้วยก็ดี หรือถ้าหาตัวเจ้าหนี้ไม่พบ แต่ลูกหนี้ได้นำเงินเต็มจำนวนมาวางต่อศาลก็ดี ให้ถือว่าหนี้สินรายนั้นได้ชำระเต็มจำนวนแล้ว

(๔) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์ครั้งสุดท้าย หรือไม่มีทรัพย์สินจะแบ่งให้แก่เจ้าหนี้แล้ว ต่อแต่นั้นมาภายในกำหนดเวลาสิบปี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่อาจรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายได้อีก และไม่มีเจ้าหนี้อื่นมาขอให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จัดการรวบรวมทรัพย์สินของบุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๖ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายตามมาตรา ๑๓๕ (๑) หรือ (๒) นั้นไม่ทำให้ลูกหนี้หลุดพ้นหนี้สินแต่อย่างใด

มาตรา ๑๓๗ คำสั่งยกเลิกการล้มละลายไม่กระทบถึงการไต่ที่ศาลหรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้กระทำไปแล้ว ส่วนทรัพย์สินของบุคคลล้มละลายให้ตกแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามที่ศาลกำหนด หรือถ้าไม่ได้กำหนด ก็ให้คืนแก่บุคคลล้มละลาย

มาตรา ๑๓๘ เมื่อศาลได้มีคำสั่งยกเลิกการล้มละลายแล้ว ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์โฆษณาในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับ

หมวด ๕

เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

ส่วนที่ ๑

การแต่งตั้งและถอดถอน

มาตรา ๑๓๙^{๑๓๓} รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนซึ่งเห็นสมควร โดยเฉพาะตัวหรือโดยตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และมีอำนาจถอดถอนได้ การแต่งตั้งหรือถอดถอนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์นั้น ให้โฆษณาในราชกิจจานุเบกษา

ส่วนที่ ๒
อำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๔๐ ในการเป็นคู่ความในศาลคดี ในการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ก็ดี หรือในการกระทำการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ก็ดี ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ใช้นามตำแหน่งว่า “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้” หรือ “เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของผู้ล้มละลาย” โดยกรอกนามของลูกหนี้หรือผู้ล้มละลายลงในช่องว่างแล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔๑ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจจ้างทนายความเข้าทำการแทนได้

มาตรา ๑๔๒ นอกจากที่มีบัญญัติไว้ในบทมาตรานี้ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รายงานข้อความเกี่ยวกับกิจการ ทรัพย์สิน หรือความประพฤติของลูกหนี้ตามที่ศาลต้องการ

(๒) ช่วยซักถามลูกหนี้หรือบุคคลอื่นในการที่ศาลดำเนินกระบวนการพิจารณาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔๓ ในการปฏิบัติการตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์อาจมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งเกี่ยวกับการใดที่เป็นปัญหาได้

มาตรา ๑๔๔ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เห็นเป็นการจำเป็นที่จะต้องกู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์แห่งการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ เมื่อได้รับอนุญาตจากศาลแล้วให้กู้ยืมได้

มาตรา ๑๔๕ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จะกระทำการดังต่อไปนี้ได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบของกรรมการเจ้าหนี้แล้ว

(๑) ถอนการยึดทรัพย์ในคดีล้มละลาย

(๒) โอนทรัพย์สินใด ๆ นอกจากโดยวิธีขายทอดตลาด

(๓) สละสิทธิ

(๔) ฟ้องหรือถอนฟ้องคดีแพ่งเกี่ยวกับทรัพย์สินในคดีล้มละลายหรือฟ้องหรือถอนฟ้องคดีล้มละลาย

(๕) ประนีประนอมยอมความหรือมอบคดีให้อนุญาตตุลาการวินิจฉัย

มาตรา ๑๔๖ ถ้าบุคคลล้มละลาย เจ้าหนี้ หรือบุคคลใดได้รับความเสียหายโดยการกระทำหรือคำวินิจฉัยของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ บุคคลนั้นอาจยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้ทราบการกระทำหรือคำวินิจฉัยนั้น ศาลมีอำนาจสั่งยื่นตาม กลับหรือแก้ไข หรือสั่งประการใดตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔๗ ในการปฏิบัติกรตามหน้าที่ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นส่วนตัว เว้นแต่จะได้กระทำโดยเจตนาร้าย หรือโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

มาตรา ๑๔๘ การฟ้องเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือเจ้าพนักงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ในการที่ได้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้ามิได้ฟ้องภายในกำหนดเวลาหกเดือนนับแต่วันที่เกิดอำนาจฟ้องให้ถือว่าขาดอายุความ

หมวด ๖

อำนาจศาลและกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

ส่วนที่ ๑

อำนาจศาล

มาตรา ๑๔๙^{๑๑๔}

มาตรา ๑๕๐ การยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลายให้ยื่นต่อศาลซึ่งลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตหรือประกอบธุรกิจอยู่ในเขต ไม่ว่าด้วยตนเองหรือโดยตัวแทนในขณะที่ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอหรือภายในกำหนดเวลาหนึ่งปีก่อนนั้น

มาตรา ๑๕๑ ศาลต้องสอดส่องให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่โดยเรียบร้อย เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทำคำชี้แจงในเรื่องบัญชีหรือเรื่องใด ๆ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย หรือจะสั่งให้กระทำหรือละเว้นกระทำการตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๑๕๒ ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ก่อให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่กองทรัพย์สินในคดีล้มละลายโดยเจตนาร้ายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ศาลมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ชดเชยค่าเสียหายเป็นส่วนตัวตามที่เห็นสมควรได้

^{๑๑๔} มาตรา ๑๔๙ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๒

ส่วนที่ ๒

กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๑๕๓^{๑๓๔}

มาตรา ๑๕๔ ในคดีที่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้ชั่วคราวแล้ว ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ทั้งฟ้อง ถอนฟ้องหรือขาดนัดพิจารณา ก่อนที่ศาลจะสั่งจำหน่ายคดี ให้โฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับเพื่อให้เจ้าหนี้ทั้งหลายทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๑๕๕ เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์มีหน้าที่ระวังประโยชน์ของเจ้าหนี้ทั้งหลาย ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการรวบรวมจำหน่ายทรัพย์สินของลูกหนี้และรับผิดชอบในบรรดาค่าธรรมเนียม ค่าเสียหาย และค่าใช้จ่ายในคดีล้มละลายนั้นเพื่อประกันการรับผิดชอบนี้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีอำนาจเรียกประกันจากเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ตามจำนวนที่เห็นว่าจำเป็น

มาตรา ๑๕๖ ถ้าเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ขัดขืนหรือละเลยไม่ช่วยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์หรือไม่ให้ประกันตามที่กล่าวไว้ในมาตรา ๑๕๕ ภายในกำหนดเวลาเจ็ดวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งความ เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ด้วยความเห็นชอบของที่ประชุมเจ้าหนี้มีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหนี้คนอื่นเป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์แทนต่อไป

มาตรา ๑๕๗ เมื่อได้ส่งแจ้งความนัดประชุมหรือแจ้งความใด ๆ ไปยังเจ้าหนี้ทั้งหลายในราชอาณาจักรแล้ว แม้เจ้าหนี้บางคนจะยังไม่ได้รับ ก็ไม่ทำให้การประชุมหรือการนั้นเสียไป

มาตรา ๑๕๘ ผู้มีส่วนได้เสียคนใดเห็นว่าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่มีสิทธิยึดทรัพย์สินอย่างหนึ่งอย่างใด ให้คัดค้านต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้รับคำสั่งคัดค้านแล้วให้สอบสวนและมีคำสั่ง ถ้าเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ไม่ให้ถอนการยึด ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลภายในกำหนดเวลาสิบสี่วัน นับแต่วันได้ทราบคำสั่งนั้น เมื่อศาลได้รับคำร้องขอแล้ว ให้ศาลพิจารณาและมีคำสั่งชี้ขาดเหมือนอย่างคดีธรรมดา โดยเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เข้ามาสู่คดี

มาตรา ๑๕๙ เมื่อศาลได้พิพากษาหรือมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบ

หมวด ๗

การสอบสวนและบทกำหนดโทษ

^{๑๓๔} มาตรา ๑๕๓ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒

ส่วนที่ ๑

การสอบสวน

มาตรา ๑๖๐ ในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาตัดสินล้มละลาย ถ้ามีเหตุควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้หรือผู้หนึ่งผู้ใดได้กระทำความผิดในทางอาญาเกี่ยวกับการล้มละลาย ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย

ในกรณีที่พนักงานอัยการมีความเห็นว่าไม่ควรฟ้อง ซึ่งแย้งกับเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ส่งสำนวนไปยังอธิบดีกรมอัยการเพื่อสั่ง

ส่วนที่ ๒

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๖๑ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๗ (๓) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสองเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๒ ลูกหนี้คนใดฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๖๔ มาตรา ๖๕ มาตรา ๗๙ หรือมาตรา ๘๐ โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร หรือขัดขืนเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๖ (๑) มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาทหรือจำคุกไม่เกินสี่เดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๓ ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๓ มาตรา ๓๐ หรือมาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) โดยไม่มีข้อแก้ตัวอันสมควร

(๒) ละเว้นไม่แจ้งข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือกล่าวเท็จเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตนต่อศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ หรือที่ประชุมเจ้าหนี้ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๓) มิได้แจ้งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทราบภายในกำหนดเวลาหนึ่งเดือน เมื่อได้ทราบหรือมีเหตุผลอันสมควรเชื่อได้ว่ามีผู้นำหนี้สินอันเป็นเท็จมาขอรับชำระหนี้ล้มละลาย

มาตรา ๑๖๔ ในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) ยักยอก ชุกซ่อน ทำลาย ก่อความชำรุดหรือเปลี่ยนแปลงดวงตราสมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำนั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า มิได้มีเจตนาปกปิดสภาพแห่งกิจการของตน

ถ้าปรากฏว่า ดวงตรา สมุดบัญชี หรือเอกสารสูญหาย ชำรุดหรือเปลี่ยนแปลง ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ลูกหนี้เป็นผู้กระทำ

(๒) ละเว้นจดข้อความอันเป็นสาระสำคัญ หรือจดข้อความเท็จลงในสมุดบัญชี หรือเอกสารอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือรู้เห็นเป็นใจในการนั้น

(๓) นำทรัพย์สินซึ่งได้มาโดยเชื่อและยังมิได้ชำระราคาไปจำหน่ายจองหรือจำหน่าย เว้นแต่การนั้นเป็นปกติธุระของลูกหนี้ และพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล

(๔) รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยใช้อุบายหลอกลวงหรือชุกซ่อนโอน หรือส่งมอบทรัพย์สินของตนโดยทุจริตหรือกระทำ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำทำให้ทรัพย์สินของตนต้องมีภาระผูกพันขึ้นโดยทุจริต หรือยอมหรือสมยอมกับบุคคลอื่นให้ศาลพิพากษาให้ตนต้องชำระหนี้ซึ่งตนมิควรต้องชำระ

มาตรา ๑๖๕ ในระหว่างเวลาดังแต่ศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์จนถึงเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) รับสินเชื่อจากผู้อื่นมีจำนวนตั้งแต่หนึ่งร้อยบาทขึ้นไปโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าจะตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๒) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย และในการนั้นได้รับสินเชื่อจากบุคคลอื่นโดยมิได้แจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

(๓) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามหรือนามสมญาของผู้อื่นบังหน้า

(๔) ประกอบการค้าหรือธุรกิจโดยใช้นามตัวหรือนามสมญาผิดไปจากที่ตนถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย โดยมิได้โฆษณารายการดังต่อไปนี้ในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองฉบับ

ก. นามตัวและนามสมญาที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

ข. ตำบลที่ตนประกอบการค้าหรือธุรกิจในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์

ค. นามตัวและนามสมญาซึ่งประสงค์จะใช้ต่อไปในการค้าหรือธุรกิจ

ง. ลักษณะของการค้าหรือธุรกิจที่จะประกอบต่อไป

จ. ตำบลที่จะประกอบการค้าหรือธุรกิจ

มาตรา ๑๖๖ ลูกหนี้คนใดมีหนี้เนื่องในการค้าหรือธุรกิจอยู่ในขณะที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์กระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์สอบถามหรือศาลทำการไต่สวน ลูกหนี้ไม่สามารถให้เหตุผลอันสมควรถึงการที่ได้เสียทรัพย์สินไปเป็นจำนวนมากในระหว่างเวลาหนึ่งปีก่อนมีการขอให้ล้มละลาย หรือภายหลังนั้นแต่ก่อนมีคำสั่งพิทักษ์

(๒) กระทำหนี้สินอันพึงขอรับชำระได้ในคดีล้มละลายโดยไม่มีเหตุอันน่าเชื่อว่าจะสามารถชำระหนี้สินได้

มาตรา ๑๖๗ บุคคลซึ่งประกอบพาณิชย์กิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนพาณิชย์คนใด ไม่มีบัญชีย้อนหลังขึ้นไปสามปีนับแต่วันที่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ซึ่งจะแสดงให้เห็นการประกอบพาณิชย์กิจหรือฐานะการเงินของตนอย่างเพียงพอ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการบัญชีซึ่งใช้อยู่ในเวลานั้น มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๘ ในระหว่างเวลาหกเดือนก่อนมีการขอให้ลูกหนี้ล้มละลายหรือภายหลังนั้น แต่ก่อนเวลาที่พ้นจากล้มละลาย ลูกหนี้คนใดออกไปหรือพยายามจะออกไปนอกราชอาณาจักร โดยนำทรัพย์สินซึ่งตามกฎหมายต้องเอาไว้แบ่งใช้หนี้แก่เจ้าหนี้ราคาเกินกว่าหนึ่งร้อยบาทออกไปด้วยเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๖๙ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วลูกหนี้คนใดซ่อนตัวหรือหลบไปเสียจากที่ ๆ เคยอยู่ หรือที่ทำการค้า หรือประกอบธุรกิจแห่งสุดท้าย หรือออกไปนอกราชอาณาจักร โดยเจตนาหลีกเลี่ยงหมายเรียกหรือหมายนัดของศาลในคดีล้มละลาย หรือหลีกเลี่ยงการที่จะถูกสอบสวน หรือไต่สวนเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของตน หรือทำให้เกิดความลำบากขัดข้องแก่กระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๐ เมื่อศาลได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้ว ลูกหนี้คนใดกระทำการฉ้อฉลหรือให้ หรือเสนอให้ หรือตกลงว่าจะให้ประโยชน์ใด ๆ แก่เจ้าหนี้ โดยมุ่งหมายที่จะได้รับความยินยอมของเจ้าหนี้นั้นในการขอประนอมหนี้ หรือข้อตกลงเกี่ยวกับกิจการหรือการล้มละลายของตน หรือเพื่อมิให้มีการคัดค้านการขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต่อระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๑ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใดกล่าวอ้างหรือขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย หรือการขอประนอมหนี้ หรือในการตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้โดยไม่เป็นความ

จริงในส่วนสาระสำคัญ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่ามิได้มีเจตนาฉ้อฉล มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือจำคุกไม่เกินสองปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา ๑๗๒ เจ้าหนี้หรือผู้แทนเจ้าหนี้คนใด เรียกหรือรับหรือยินยอมที่จะรับทรัพย์สินหลักประกันหรือผลประโยชน์ใด ๆ ไว้เป็นประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น เพื่อที่จะยินยอมหรือไม่คัดค้านในการขอประนอมหนี้ หรือการขอปลดจากล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าเท่าของราคาผลประโยชน์อันมิควรได้นั้น

มาตรา ๑๗๓ ผู้ใดรู้ว่าได้มีหรือจะมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์แล้วยกย้าย ชุกซ่อน รับจำหน่าย หรือจัดการแก่ทรัพย์สินของลูกหนี้โดยเจตนาทุจริต มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองเท่าราคาทรัพย์สินนั้น หรือจำคุกไม่เกินสองปีหรือทั้งปรับทั้งจำ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้โฆษณาคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ในราชกิจจานุเบกษาและหนังสือพิมพ์รายวันแล้ว บุคคลทุกคนได้ทราบว่ามีคำสั่งนั้น

มาตรา ๑๗๔ ผู้ใดกล่าวอ้างโดยไม่เป็นความจริงว่าตนเป็นเจ้าหนี้โดยมุ่งหมายที่จะได้ดูหรือคัดสำเนาเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลาย มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๑๗๕ บุคคลดังต่อไปนี้มีหน้าที่และความรับผิดชอบทางอาญาเช่นเดียวกับลูกหนี้ สำหรับกิจการที่ตนได้กระทำในขณะที่เป็นผู้ประกอบกิจการงานของลูกหนี้

(๑) ถ้าลูกหนี้เป็นห้างหุ้นส่วนสามัญซึ่งได้จดทะเบียนหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด หุ้นส่วนผู้จัดการ หรือผู้เป็นหุ้นส่วนซึ่งสอดเข้าไปเกี่ยวข้องจัดการงาน หรือผู้ชำระบัญชีของห้างหุ้นส่วนนั้น

(๒) ถ้าลูกหนี้เป็นบริษัทจำกัด ผู้เริ่มก่อการ กรรมการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ชำระบัญชีของบริษัทนั้น

(๓) ถ้าลูกหนี้เป็นนิติบุคคลอื่นนอกจากที่กล่าวไว้ใน (๑) และ (๒) ผู้จัดการหรือผู้ชำระบัญชีของนิติบุคคลนั้น

(๔) ถ้าลูกหนี้มีตัวแทนหรือลูกจ้างเป็นผู้ประกอบกิจการงาน ตัวแทนหรือลูกจ้างของลูกหนี้

(๕) ถ้าลูกหนี้ตาย ทายาท ผู้จัดการมรดก หรือผู้ปกครองทรัพย์ของลูกหนี้

หมวด ๘

บทบัญญัติเบื้องต้น

ส่วนที่ ๑

เงินค้ำจ่าย

มาตรา ๑๗๖ เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้แบ่งทรัพย์สินครั้งสุดท้ายแล้ว ถ้ามีเงินค้างจ่ายซึ่งไม่มีผู้ใดมารับภายในกำหนดเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลสั่งปิดคดี เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายวันไม่น้อยกว่าหนึ่งฉบับให้เจ้าหนี้มารับภายในกำหนดเวลาสองเดือน ถ้าไม่มารับภายในกำหนด ให้เงินนี้ตกเป็นของแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒

การล้มละลายเกี่ยวกับต่างประเทศ

มาตรา ๑๗๗ การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามพระราชบัญญัตินี้มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตลอดและเฉพาะแต่ในราชอาณาจักร

การพิทักษ์ทรัพย์หรือการล้มละลายตามกฎหมายของประเทศอื่น ไม่มีผลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

มาตรา ๑๗๘ เจ้าหนี้ต่างประเทศซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่นอกราชอาณาจักรจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขต่อไปนี้

(๑) ต้องพิสูจน์ว่า เจ้าหนี้ในประเทศไทยก็มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายตามกฎหมายและในศาลแห่งประเทศของตนได้ ในทำนองเดียวกัน

(๒) ต้องแถลงว่า ตนได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้คนเดียวกันนั้นนอกราชอาณาจักรเป็นจำนวนเท่าใดหรือไม่ และถ้ามี ตนยอมส่งทรัพย์สินหรือส่วนแบ่งจากทรัพย์สินของลูกหนี้ดังกล่าวแล้วมารวมในกองทรัพย์สินของลูกหนี้ในราชอาณาจักร

ส่วนที่ ๓

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๑๗๙^{๑๐๖} ค่าธรรมเนียมในคดีล้มละลายให้คิดตามอัตรา ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าขึ้นศาลสำหรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย ห้าร้อยบาท

^{๑๐๖} มาตรา ๑๗๙ แก้ไขโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗

(๒) ค่ายื่นคำขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย สองร้อยบาท เว้นแต่เป็นคำขอของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือเจ้าหนี้ที่ขอรับชำระหนี้ไม่เกินห้าหมื่นบาท

(๓) ค่าขึ้นศาลในกรณีที่มีการอุทธรณ์เรื่องขอรับชำระหนี้ สองร้อยบาท

(๔) ค่าธรรมเนียมในการรวบรวมทรัพย์สินให้คิดในอัตราร้อยละสามของเงินสุทธิที่รวบรวมได้สำหรับทรัพย์สินที่ไม่มีการขายหรือจำหน่ายให้คิดในอัตราร้อยละสองของราคาทรัพย์สินนั้น แต่ถ้ามีการประนอมหนี้ให้คิดค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละสามของจำนวนเงินที่ประนอมหนี้ ทั้งนี้แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า

ค่าธรรมเนียมนอกจากนี้ ให้คิดอัตราเดียวกับค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๐ ถ้ามีเงินเหลือพอ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายค่าป่วยการและค่าพาหนะเดินทางของพยานหรือบุคคลที่ถูกเรียกมาสอบสวน โดยอนุโลมตามอัตราที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา ๑๘๑ แบบพิมพ์ซึ่งลูกหนี้จำต้องยื่นต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเว้นอากรแสตมป์

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

อัมพิกา/ แก้วไข

๗/๓/๕๕

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑^{๑๓๗}

มาตรา ๑๒ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากค่าของเงินในปัจจุบันแตกต่างไปจากเมื่อสมัยก่อนเป็นอันมาก จึงควรแก้ไขกำหนดจำนวนหนี้ที่จะฟ้องคดีล้มละลายให้สูงขึ้น กับแก้ไขจำนวนเงินวางศาลและค่าธรรมเนียมบางอย่างให้เหมาะสม และโดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการขอเพิกถอนการกระทำของลูกหนี้เกี่ยวกับทรัพย์สินยังไม่รัดกุม จึงสมควรแก้ไขด้วย

สุรินทร์ / แก้ไข

๐๗/๐๒/๒๕๔๕

B+A (C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๖^{๑๓๘}

มาตรา ๕ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย ซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้จะต้องเป็นหนี้อยู่ไม่น้อยกว่าสามหมื่นบาทและเนื่องจากในปัจจุบันค่าของเงินบาทตกต่ำลงมาก สมควรกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้จะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้เสียใหม่ โดยจะฟ้องได้ต่อเมื่อลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าหมื่นบาท หรือลูกหนี้ซึ่งเป็นนิติบุคคลเป็นหนี้เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์คนเดียวหรือหลายคน เป็นจำนวนไม่น้อยกว่าห้าแสนบาท จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ขึ้น

อัมพิกา/แก้ไข

๗/๓/๔๕

B+A (C)

^{๑๓๗} รก.๒๕๑๑/๒๔/๑๙๑/๒ เมษายน ๒๕๑๑

^{๑๓๘} รก.๒๕๒๖/๓๗/๑พ/๑๖ มีนาคม ๒๕๒๖

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑^{๓๙}

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติบางมาตราของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อลูกหนี้ที่เป็นนิติบุคคลประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว อันควรได้รับความช่วยเหลือทางการเงินจากผู้ประสงค์จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ เพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการ แต่เนื่องจากมาตรา ๙๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ บัญญัติให้เจ้าหนี้ที่ยอมให้ลูกหนี้ก่อนขึ้นโดยรู้อยู่แล้วว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัวไม่มีสิทธิขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ไม่มีสถาบันทางการเงิน หรือเอกชนรายใดยินยอมให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราว ลูกหนี้จึงต้องตกเป็นบุคคลล้มละลายทั้ง ๆ ที่กิจการของลูกหนี้อยู่ในสภาพที่จะฟื้นฟูได้ หากได้รับความช่วยเหลือทางการเงิน สมควรที่จะมีบทบัญญัติคุ้มครองการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ลูกหนี้ที่ประสบปัญหาสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราวเพื่อให้ลูกหนี้มีโอกาสได้ฟื้นฟูกิจการได้ซึ่งจะช่วยเจ้าหนี้ให้มีโอกาสรับชำระหนี้ได้อย่างเป็นธรรมด้วย อันจะเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจและการค้าของประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

อัมพิกา/ แก้วไข

๗/๓/๔๕

B+A (C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๒^{๔๐}

มาตรา ๓๔ บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังคงค้างพิจารณาอยู่ในศาลหรืออยู่ในระหว่างปฏิบัติการของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้บังคับตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ บรรดาคดีล้มละลายที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาเป็นบุคคลล้มละลายและหนี้อันเป็นมูลเหตุที่ฟ้องล้มละลายไม่มีลักษณะเป็นการทุจริต ให้ลูกหนี้พ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลายเมื่อครบสามปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๖ ให้บทบัญญัติมาตรา ๙๐/๗๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑ และ

^{๓๙} รก.๒๕๔๑/๑๘ก/๔/๙ เมษายน ๒๕๔๑

^{๔๐} รก.๒๕๔๒/๒๙ก/๓๑/๒๑ เมษายน ๒๕๔๒

บทบัญญัติมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๕๓ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ก่อนการยกเลิกโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ต่อไปจนกว่าจะเปิดทำการศาลล้มละลายกลางตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันซึ่งกำหนดจำนวนเงินที่เจ้าหนี้มีสิทธิจะฟ้องลูกหนี้ให้ล้มละลายได้ รวมทั้งจำนวนเงินที่ต้องวางประกันค่าใช้จ่ายและค่าธรรมเนียมในชั้นตอนต่าง ๆ และราคาของทรัพย์สินที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันสมควรแก้ไขให้เหมาะสม รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องนำมาแบ่งให้แก่เจ้าหนี้ และมาตรการในการรวบรวมและจำหน่ายทรัพย์สินที่กำหนดไว้ยังไม่ครอบคลุมถึงสามี่ของลูกหนี้ นอกจากนี้ บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และกระบวนการล้มละลายบางประการยังไม่เอื้ออำนวยต่อการแก้ไขปัญหาการดำเนินธุรกิจ จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ การใช้ดุลพินิจของศาลในการเห็นชอบด้วยแผน อำนวยการของผู้บริหารแผนเกี่ยวกับการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ การปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนนิติกรรมที่ได้กระทำไปแล้วในกระบวนการล้มละลาย และกระบวนการฟื้นฟูกิจการ นอกจากนั้นได้แก้ไขในเรื่องลำดับบุริมสิทธิในคดีล้มละลาย โดยกำหนดให้เงินที่ลูกจ้างมีสิทธิได้รับเพื่อการทำงานที่ได้ทำให้ลูกหนี้ซึ่งเป็นนายจ้างมีลำดับบุริมสิทธิเดียวกันกับเงินค่าภาษีอากร และเนื่องจากมีการจัดตั้งศาลล้มละลายเพื่อพิจารณาคดีล้มละลายโดยเฉพาะ สมควรยกเลิกบทบัญญัติในกฎหมายว่าด้วยล้มละลายให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย รวมทั้งเพิ่มบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูบัญญัติรับรองไว้ด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สุรินทร์ / แก้วไข

๐๗/๐๒/๒๕๕๕

A+B(C)

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๓^{๑๕๐}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ประกอบกับกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมกำหนดให้สำนักงานศาลยุติธรรมเป็นหน่วยงานธุรการอิสระของศาลยุติธรรม แต่ไม่มี

กำหนดให้กรมบังคับคดีเป็นหน่วยงานธุรการของศาลยุติธรรม กรมบังคับคดีจึงยังอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงยุติธรรม ดังนั้น สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานะของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ชไมพร/แก้ไข

๒๑ มกราคม ๒๕๕๕

B

พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๗^{๑๔๖}

มาตรา ๑๓ บุคคลธรรมดาซึ่งศาลได้พิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและครบระยะเวลาตามที่กำหนดในมาตรา ๘๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ปลดจากล้มละลาย

บุคคลซึ่งศาลพิพากษาให้ล้มละลายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่ถูกปลดจากล้มละลายตามวรรคหนึ่ง ให้ปลดจากล้มละลายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ โดยการนับระยะเวลาให้นับตั้งแต่ศาลได้พิพากษาให้ล้มละลาย

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่ใช้บังคับแก่บรรดาคดีล้มละลายที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้บทบัญญัติมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันที่มีการฟ้องคดี บังคับแก่คดีดังกล่าว

มาตรา ๑๕ ให้ประธานศาลฎีกาและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ลูกหนี้พ้นจากการล้มละลายโดยผลของกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังขาดความชัดเจน ทำให้เกิดปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวกับผลของการพ้นจากการล้มละลาย โดยเฉพาะการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ อย่างไรก็ตามหลักการของบทบัญญัติในเรื่องนี้เป็นช่องทางหนึ่งที่จะช่วยให้บุคคลล้มละลายที่สุจริตได้มีโอกาสพ้นจากการเป็นบุคคลล้มละลาย สมควรคงหลักการดังกล่าวไว้ โดยยกเลิกบทบัญญัติเดิมและนำมากำหนดเพิ่มเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย นอกจากนี้ บทบัญญัติที่กำหนดให้บุคคลล้มละลายอาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งปลดจากล้มละลายได้ซึ่งใช้บังคับในปัจจุบันนั้น ยังขาด

^{๑๔๖} รก.๒๕๕๗/๔๔ก/๑/๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ความชัดเจนแน่นอนขึ้นขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลแต่ละกรณี จึงสมควรแก้ไขหลักเกณฑ์ที่ศาลจะสั่งปลดจากลี้มลละลายให้ชัดเจน เพื่อเป็นหลักประกันแก่บุคคลลี้มลละลายว่าหากดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดแล้วจะสามารถได้รับการปลดจากลี้มลละลาย และเพื่อให้บทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับค่าธรรมเนียมในคดีลี้มลละลายที่ใช้บังคับอยู่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ศุภสรณ์/อภิสิทธิ์

ผู้จัดทำ

๑๑/๐๓/๕๖

สมลรัตน์/แก้ไข

๙/๐๑/๕๗

:

ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

(๘๗)

ข้อกำหนดคดีล้มละลาย

พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางโดยอนุมัติ ประธานศาลฎีกาออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟัง พยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลาย และศาลอื่นที่มีอำนาจดำเนินกระบวนการแทน ศาลล้มละลาย ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อกำหนดนี้เรียกว่า "ข้อกำหนดคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒"

ข้อ ๒ ข้อกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

บททั่วไป

วิธีการติดต่อระหว่างศาล

ข้อ ๓ เพื่อให้กระบวนการพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม การติดต่อระหว่างศาลล้มละลายกับศาลอื่นอาจทำโดยโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทาง เทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นแทนการติดต่อโดยทางไปรษณีย์ด่วนพิเศษหรือประกอบกันได้ โดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน และความเหมาะสมแก่ลักษณะเนื้อหาของเรื่องที่ทำการติดต่อ รวมทั้งจำนวนและลักษณะของเอกสารหรือวัตถุอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ศาลกำหนด

หมวด ๒

การดำเนินกระบวนการพิจารณา

การยื่นคำคู่ความต่อศาลจังหวัด

ข้อ ๔ ในระหว่างที่ศาลล้มละลายภาคยังมีได้เปิดทำการในท้องที่ใด เมื่อมีผู้ยื่น คำฟ้องหรือคำร้องขอต่อศาลจังหวัดตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอจัดทำสำเนาคำฟ้องหรือ คำร้องขอสำหรับศาลจังหวัดด้วยหนึ่งชุด แล้วให้ศาลจังหวัดส่งต้นฉบับมายังศาลล้มละลายกลาง โดยเร็ว เพื่อมีคำสั่งและแจ้งคำสั่งดังกล่าว พร้อมกับส่งหมายเรียกให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง ถ้าหากมีไปยังศาลจังหวัดโดยเร็วเช่นกัน

ข้อ ๕ ให้ศาลจังหวัดแจ้งคำสั่งที่ได้รับจากศาลล้มละลายกลางให้ผู้ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอทราบโดยเร็ว และในกรณีที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำฟ้องหรือคำร้องขอให้ผู้ยื่นคำฟ้องหรือคำร้องขอ ร้องขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของศาลจังหวัดภายในเจ็ดวันนับแต่วันทราบคำสั่ง เพื่อให้ส่งหมายเรียกและสำเนาคำฟ้องหรือสำเนาคำร้องขอให้แก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่ในคดีฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ให้ศาลล้มละลายกลางดำเนินการตามมาตรา ๙๐/๙ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๖๓

เมื่อศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำฟ้องหรือคำร้องขอแล้ว ให้รับนำเสนออธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางเพื่อกำหนดวัน เวลา และศาลที่จะนั่งพิจารณาพิพากษาคดีตามความเหมาะสม และให้ศาลล้มละลายกลางแจ้งศาลจังหวัดเพื่อให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และศาลที่จะนั่งพิจารณาพิพากษาคดีนั้นให้คู่ความทราบโดยเร็ว

การขอให้สืบพยานหลักฐานไว้ก่อน

ข้อ ๖ คำร้องขอหรือคำร้องให้ศาลมีคำสั่งให้สืบพยานหลักฐานไว้ก่อนตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องบรรยายข้อเท็จจริงที่แสดงว่ามีความจำเป็นที่จะต้องสืบพยานหลักฐานไว้ก่อน และในกรณีที่ยังมิได้มีคดีล้มละลายเกิดขึ้นต้องบรรยายข้อเท็จจริงที่แสดงว่ามีเหตุที่จะเกิดคดีล้มละลายขึ้น

ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คำร้องต้องบรรยายถึงข้อเท็จจริงที่แสดงว่ามีเหตุฉุกเฉินซึ่งหากแจ้งให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้องทราบก่อนแล้ว พยานหลักฐานดังกล่าวจะถูกทำให้เสียหาย สูญหาย หรือมีเหตุอื่นใดที่จะทำให้ยากแก่การนำมาสืบในภายหลังได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องให้ยึดหรืออายัดเอกสารหรือวัตถุที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉินตามข้อ ๖ วรรคสอง ศาลอาจสั่งให้ผู้ขอวางหลักประกันตามจำนวนภายในระยะเวลาและกำหนดเงื่อนไขอย่างใดตามที่ศาลเห็นสมควรสำหรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นก็ได้

ข้อ ๘ ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการสืบพยานบุคคลโดยระบบการประชุมทางจอภาพตามข้อ ๑๗ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาตามข้อ ๖ และข้อ ๗ โดยอนุโลม

เอกสารภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๙ ถ้าเอกสารที่ส่งต่อศาลได้ทำขึ้นเป็นภาษาอังกฤษและคู่ความตกลงกันว่าไม่ต้องทำคำแปลทั้งฉบับหรือแต่บางส่วน และศาลเห็นว่ามิใช่พยานหลักฐานในประเด็นหลักแห่งคดี ศาลจะอนุญาตให้ส่งเอกสารนั้นเป็นพยานหลักฐานต่อศาลโดยไม่ต้องทำคำแปลก็ได้

การบันทึกคำเบิกความของพยาน

ข้อ ๑๐ ในการบันทึกคำเบิกความของพยาน ศาลอาจจัดให้มีการบันทึกด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด หรือหลายวิธีประกอบกัน ดังต่อไปนี้

(๘๙)

(๑) ให้เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้บันทึกและอ่านคำเบิกความนั้นให้พยานฟังแทน

(๒) ให้เจ้าพนักงานศาลเป็นผู้บันทึกด้วยการจดชวเลข หรือวิธีใด ๆ อันสามารถถอดความเป็นภาษาไทยได้

(๓) บันทึกโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียง

(๔) บันทึกโดยใช้เครื่องมือในการบันทึกภาพและเสียง

ถ้าศาลจัดให้มีการบันทึกตาม (๒) ศาลต้องจัดให้มีการบันทึกด้วยวิธีการอื่น

ประกอบด้วย

ข้อ ๑๑ เมื่อศาลจัดให้มีการบันทึกคำเบิกความของพยานด้วยวิธีการตามข้อ ๑๐ (๒), (๓) หรือ (๔) ศาลอาจจัดให้มีการลงลายมือชื่อของพยานเพื่อรับรองว่าตนเป็นผู้ให้ถ้อยคำตามที่มีการบันทึกไว้ก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้ ศาลไม่จำเป็นต้องจัดให้มีการถอดความเป็นภาษาไทยหรือเป็นหนังสืออีก เว้นแต่เมื่อมีคู่ความฝ่ายใดยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลในประเด็นที่เกี่ยวกับพยานนั้น

หมวด ๓

พยานหลักฐาน

การกำหนดแนวทางการดำเนินคดี

ข้อ ๑๒ ก่อนมีการสืบพยานศาลอาจสั่งให้คู่ความทุกฝ่ายมาศาล เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินคดี เช่น

(๑) กำหนดระยะเวลาทั้งหมดในการดำเนินคดี

(๒) กำหนดวัน เวลา วิธีการ และขั้นตอนในการดำเนินคดีที่จำเป็น เช่น จำนวนและรายละเอียดเกี่ยวกับพยานที่จะนำมาเบิกความ บันทึกถ้อยคำแทนการสืบพยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานเอกสาร และพยานหลักฐานที่ต้องการให้ศาลเรียกจากคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลภายนอก รวมทั้งการเดินเผชิญสืบและการส่งประเด็นไปสืบยังศาลอื่น เป็นต้น

(๓) กำหนดตัวผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

(๔) ไกล่เกลี่ยเพื่อให้คดีเสร็จไปหรือนำวิธีการอนุญาโตตุลาการมาใช้

การทบทวนความจำของพยาน

ข้อ ๑๓ ภายใต้บังคับบทบัญญัติตามมาตรา ๑๑๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เมื่อพยานเบิกความถึงรายละเอียดของข้อเท็จจริงใดแห่งคดีซึ่งพยานไม่สามารถจำข้อเท็จจริงอันเป็นรายละเอียดนั้นได้ พยานอาจอุทธรณ์ที่ทบทวนความจำของพยานประกอบการเบิกความโดยได้รับอนุญาตจากศาล

คู่ความอีกฝ่ายอาจร้องต่อศาลขอตรวจดูบันทึกทบทวนความจำของพยานดังกล่าวได้เมื่อพยานเบิกความเสร็จ และหากศาลเห็นสมควร อาจรวมบันทึกทบทวนความจำของพยานนั้นไว้ในสำนวนก็ได้

การเสนอบันทึกถ้อยคำในการสืบพยานบุคคล

ข้อ ๑๔ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้คู่ความเสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริงหรือความเห็นของผู้ที่ตนประสงค์จะอ้างเป็นพยานแทนการซักถามผู้ให้ถ้อยคำเป็นพยานต่อหน้าศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้

คู่ความที่ประสงค์จะขอเสนอบันทึกถ้อยคำแทนการซักถามพยานตามวรรคหนึ่งจะต้องยื่นคำร้องแสดงความจำนงพร้อมเหตุผลต่อศาลก่อนวันสืบพยานบุคคลนั้น ให้ศาลพิจารณากำหนดระยะเวลาที่คู่ความจะต้องยื่นบันทึกถ้อยคำดังกล่าวต่อศาลและส่งสำเนาบันทึกถ้อยคำนั้นให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่ง เมื่อมีการยื่นบันทึกถ้อยคำต่อศาลแล้ว คู่ความที่ยื่นไม่อาจขอถอนบันทึกถ้อยคำนั้น และให้ถือว่าบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดีแล้ว

ให้ผู้ให้ถ้อยคำมาศาลเพื่อเบิกความตอบคำถามค้านและคำถามดึงของคู่ความ หากผู้ให้ถ้อยคำไม่มาศาล ให้ศาลปฏิเสธที่จะรับฟังบันทึกถ้อยคำของผู้นั้นเป็นพยานหลักฐานในคดี แต่ถ้าศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจะรับฟังบันทึกถ้อยคำที่ผู้ให้ถ้อยคำมิได้มาศาลนั้น ประกอบพยานหลักฐานอื่นก็ได้

ในกรณีที่คู่ความตกลงกันให้พยานไม่ต้องมาศาล หรือคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งไม่ติดใจถามค้านพยาน ให้ศาลรับฟังบันทึกถ้อยคำดังกล่าวเป็นพยานหลักฐานในคดี

ข้อ ๑๕ บันทึกถ้อยคำตามข้อ ๑๔ ให้มีรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อศาล และเลขคดี
- (๒) วัน เดือน ปี และสถานที่ที่ทำการบันทึกถ้อยคำ
- (๓) ชื่อและสกุลของคู่ความ
- (๔) ชื่อ สกุล อายุ ที่อยู่ อาชีพ และความเกี่ยวข้องกับคู่ความของผู้ให้ถ้อยคำ
- (๕) รายละเอียดแห่งข้อเท็จจริง และหรือความเห็นของผู้ให้ถ้อยคำ
- (๖) ลายมือชื่อผู้ให้ถ้อยคำ

ห้ามมิให้แก้ไขเพิ่มเติมบันทึกถ้อยคำที่ได้ยื่นไว้แล้วต่อศาล เว้นแต่เป็นรายการใน (๑) ถึง (๓) หรือเป็นการแก้ไขข้อผิดพลาดหรือผิดหลงเล็กน้อย

บันทึกถ้อยคำแทนการสืบพยานบุคคลของผู้ให้ถ้อยคำซึ่งอยู่ต่างประเทศ

ข้อ ๑๖ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้เสนอบันทึกถ้อยคำยืนยันข้อเท็จจริง หรือความเห็นของผู้ให้ถ้อยคำซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในต่างประเทศต่อศาลแทนการนำผู้ให้ถ้อยคำมาเบิกความ เป็นพยานต่อหน้าศาลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้ ทั้งนี้ บันทึกถ้อยคำดังกล่าวให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑๕ หรือตามกฎหมายหมายของประเทศที่บันทึกถ้อยคำนั้นได้ทำขึ้น

การสืบพยานบุคคลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ

ข้อ ๑๗ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายมีคำขอและศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลอาจอนุญาตให้ทำการสืบพยานบุคคลที่อยู่นอกศาลโดยระบบการประชุมทางจอภาพ (VIDEO CONFERENCE) ได้ โดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย และไม่ให้อีกฝ่ายหนึ่งเป็นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินกระบวนการพิจารณาซึ่งศาลอาจพิพากษาให้คู่ความฝ่ายอื่นรับผิดชอบได้ตามมาตรา ๑๖๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

การสืบพยานตามวรรคหนึ่งให้ถือเสมือนว่าพยานเบิกความในห้องพิจารณาของศาล

การรับฟังข้อมูลคอมพิวเตอร์

ข้อ ๑๘ ศาลอาจรับฟังข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานในคดีได้ หาก

(๑) การบันทึกข้อมูลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือการประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นการกระทำตามปกติในการประกอบกิจการของผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์และ

(๒) การบันทึกและการประมวลผลข้อมูลเกิดจากการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ปฏิบัติงานตามขั้นตอนการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์อย่างถูกต้อง และถ้าหากมีกรณีการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ขัดข้องก็ไม่กระทบถึงความถูกต้องของข้อมูลนั้น

การกระทำตามปกติของผู้ใช้ตาม (๑) และความถูกต้องของการบันทึกและการประมวลผลข้อมูลตาม (๒) ต้องมีคำรับรองของบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือดำเนินการนั้น

ข้อ ๑๙ คู่ความที่ประสงค์จะเสนอข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์จะต้องระบุข้อมูลที่จะอ้างไว้ในบัญชีระบุพยานตามมาตรา ๘๘ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พร้อมยื่นคำแถลงแสดงความจำนงเช่นนั้น และคำรับรองตามข้อ ๑๘ วรรคสอง กับสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นในจำนวนที่เพียงพอเพื่อให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมารับไปจากเจ้าพนักงานศาล เว้นแต่

(๑) สื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นอยู่ในความครอบครองของคู่ความฝ่ายอื่น หรือของบุคคลภายนอก ให้คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงข้อมูลยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลขออนุญาตจัดส่งคำรับรองตามข้อ ๑๘ วรรคสอง และสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูล และขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นมาจากผู้ครอบครองโดยให้คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงข้อมูลนั้นมาแสดงต่อศาลในวันสืบพยานหรือในวันอื่นตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

(๒) ถ้าการทำสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้น จะทำให้กระบวนการพิจารณาล่าช้าหรือเป็นที่เสื่อมเสียแก่คู่ความซึ่งอ้างอิงข้อมูลนั้น หรือมีเหตุผลแสดงว่าไม่อาจส่งสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นให้แล้วเสร็จภายในเวลาตามที่กำหนดได้ ให้คู่ความฝ่ายที่อ้างอิงข้อมูลยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาล ขออนุญาตจัดส่งสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลและขอให้นำสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นมา

(๙๒)

แสดงต่อศาลในวันสืบพยานหรือในวันอื่นตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนด

ถ้าคู่ความฝ่ายที่อ้างอิงไม่สามารถนำสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นมาแสดงต่อศาลได้ ภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง ศาลจะกำหนดให้ทำการตรวจข้อมูลดังกล่าว ณ สถานที่ เวลา และ ภายในเงื่อนไขตามที่ศาลเห็นสมควรแล้วแต่สภาพแห่งข้อมูลนั้น ๆ ก็ได้

ถ้าคู่ความที่ประสงค์จะอ้างอิงข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์หรือ ประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์มิได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามความในวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง ห้ามมิให้ศาลรับฟังข้อมูลนั้นเป็นพยานหลักฐาน แต่ถ้าศาลเห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความ ยุติธรรมจะรับฟังข้อมูลเช่นนั้นเป็นพยานหลักฐานประกอบพยานหลักฐานอื่นด้วยก็ได้

ข้อ ๒๐ คู่ความฝ่ายที่ถูกอีกฝ่ายหนึ่งอ้างอิงข้อมูลที่บันทึกโดยเครื่อง คอมพิวเตอร์หรือประมวลผลโดยเครื่องคอมพิวเตอร์มาเป็นพยานหลักฐานยื่นตนอาจยื่นคำ แดงต่อศาลก่อนการสืบข้อมูลนั้นเสร็จ คัดค้านการอ้างข้อมูลนั้น โดยเหตุที่ว่าข้อมูลดังกล่าวไม่ เข้าเงื่อนไขของการรับฟังตามข้อ ๑๘ หรือสื่อที่บันทึกข้อมูลนั้นปลอมหรือสำเนาสื่อที่บันทึก ข้อมูลนั้นไม่ถูกต้องทั้งหมดหรือบางส่วน เว้นแต่จะแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่ามีเหตุอันสมควร ที่ไม่อาจทราบเหตุแห่งการคัดค้านได้ก่อนเวลาดังกล่าว คู่ความฝ่ายนั้นอาจยื่นคำร้องขออนุญาต คัดค้านการอ้างข้อมูลหรือสื่อหรือสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลเช่นนั้นต่อศาลไม่ว่าเวลาใด ๆ ก่อน พิพากษาคดีและถ้าศาลเห็นว่าคู่ความฝ่ายนั้นไม่อาจยกข้อคัดค้านได้ก่อนนั้นและคำร้องนั้นมี เหตุผลฟังได้ ก็ให้ศาลอนุญาตตามคำร้อง ในกรณีที่มีการคัดค้านดังกล่าวนี้ ให้นำมาตรา ๑๒๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าคู่ความซึ่งประสงค์จะคัดค้านไม่คัดค้านการอ้างข้อมูลดังกล่าวเสียก่อนการ สืบข้อมูลนั้นเสร็จ หรือศาลไม่อนุญาตให้คัดค้านภายหลัง ห้ามมิให้คู่ความฝ่ายนั้นคัดค้านการ อ้างอิงข้อมูลนั้นเป็นพยานหลักฐาน แต่ทั้งนี้ไม่ตัดอำนาจของศาลในการที่จะได้สวนและชี้ขาด ในเรื่องเงื่อนไขของการรับฟังข้อมูลนั้นตามข้อ ๑๘ หรือในเรื่องความแท้จริงหรือถูกต้องของสื่อ หรือสำเนาสื่อที่บันทึกข้อมูลเช่นนั้น ในเมื่อศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

ข้อ ๒๑ ให้นำข้อกำหนด ข้อ ๑๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับแก่การรับฟังข้อมูลที่ บันทึกไว้ในหรือได้มาจากไมโครฟิล์ม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประเภทอื่นโดยอนุโลม

การรับฟังพยานบอกเล่า

ข้อ ๒๒ ศาลอาจรับฟังพยานบอกเล่าเป็นพยานหลักฐานประกอบ พยานหลักฐานอื่นได้เมื่อศาลเห็นว่า

(๑) ตามสภาพ ลักษณะ แหล่งที่มา และข้อเท็จจริงแวดล้อมการบอกเล่าพยาน บอกเล่านั้นมีความน่าเชื่อถือได้ว่าจะพิสูจนความจริงได้ หรือ

(๒) มีเหตุจำเป็น เนื่องจากไม่สามารถนำบุคคลซึ่งเป็นผู้ที่ได้เห็น ได้ยินหรือ ทราบข้อความในเรื่องที่จะให้การเป็นพยานนั้นมาด้วยตนเองโดยตรงมาเบิกความเป็นพยานได้ และมีเหตุผลสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมที่จะรับฟังพยานบอกเล่านั้น

(๑๓)

ข้อความซึ่งเป็นการบอกเล่าที่พยานบุคคลใดเบิกความต่อศาลก็ดี หรือที่บันทึกไว้ในเอกสารหรือวัตถุอื่นใดซึ่งอ้างเป็นพยานหลักฐานต่อศาลก็ดี หากนำเสนอเพื่อพิสูจน์ความจริงแห่งข้อความนั้น ให้ถือเป็นพยานบอกเล่า

การวินิจฉัยซึ่งนำนักพยานหลักฐาน

ข้อ ๒๓ ในการวินิจฉัยว่าบันทึกถ้อยคำที่ผู้ให้ถ้อยคำมิได้มาศาลตามข้อ ๑๔ วรรคสามหรือวรรคสี่ บันทึกถ้อยคำตามข้อ ๑๖ หรือพยานบอกเล่าตามข้อ ๒๒ มีน้ำหนักให้เชื่อฟังได้หรือไม่และเพียงใดนั้น ศาลต้องกระทำด้วยความระมัดระวังโดยคำนึงถึงสภาพ ลักษณะ และแหล่งที่มาของบันทึกถ้อยคำหรือพยานบอกเล่านั้นด้วย

หมวด ๔

คำพิพากษาและคำสั่งของศาล

รายการในคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย

ข้อ ๒๔ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายที่จะต้องทำเป็นหนังสือนั้น จะไม่กล่าวหรือแสดงรายละเอียดแห่งคำฟ้อง คำร้องขอ คำร้อง คำให้การ คำคัดค้านและทางนำสืบของคุณความก็ได้ตามความเหมาะสม แต่ต้องกล่าวหรือแสดงไว้โดยชัดแจ้งซึ่งเหตุผลแห่งคำวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในประเด็นแห่งคดี ตลอดทั้งค่าฤชาธรรมเนียม

หมวด ๕

แบบพิมพ์

แบบพิมพ์

ข้อ ๒๕ อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางอาจกำหนดแบบพิมพ์ใด ๆ เพื่อใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีล้มละลายได้

เมื่อมีกรณีที่จะต้องใช้แบบพิมพ์ตามวรรคหนึ่ง คุณความอาจจัดทำเอกสารตามรูปแบบแห่งแบบพิมพ์นั้นด้วยวิธีการใด ๆ โดยไม่จำเป็นต้องใช้กระดาษแบบพิมพ์ตามที่ศาลจัดไว้ให้ก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๒

สุนทร สิทธิเวชวิจิตร

ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา

ช่วยทำงานในตำแหน่ง

อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลาง

:

**ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและ
วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว**

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๖๔๑๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เลขรับ.....๖๖
วันที่.....26 ต.ค. 2547
เวลา.....12.30 น.

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งคณะรัฐมนตรีและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ ฉะนั้น จึงส่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมาเพื่อนำเสนอต่อวุฒิสภาพิจารณาต่อไป ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๔

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสมศักดิ์ ปรีศนันทกุล)

รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง รักษาราชการแทน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๘

๐ ๒๒๔๔ ๒๐๙๙

กลุ่มงานบริหารทั่วไป

รับที่ ๖๖๖/๙๙ วันที่ ๒๖/๑๐/๙๗

เวลา 12:00 น. ส่ง ๗๖๖.....

สำนักการประชุม

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่ ๕๕ / ๒๕๕๗

วันที่ ๒๖ / ต.ค. / ๕๗

เวลา ๑๓.๑๕ น.

สำนักการประชุม

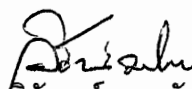
สารบบ

เรื่อง การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบแล้ว

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย
และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิจิต ปลั่งศรีสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับนี้ ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๙ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗
และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา โดยถือร่างของคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก
ในการพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้วจึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ)
วันพุธที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๗ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับ
ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญฯ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้สภาผู้แทนราษฎรส่งให้วุฒิสภาเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗

(นายวิจักขณ์ นาควัชระ)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๔๗)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒
ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีไซคดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้น สมควรกำหนดให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

- (๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ ทวิ มาตรา ๗ ตี และมาตรา ๑๔)
- (๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)
- (๓) เพิ่มเติมหลักเกณฑ์การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย กรณีต้องห้ามอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา และการพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายในศาลฎีกา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ ทวิ มาตรา ๒๕ ตี มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีไซคดีอาญาทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอื่น ดังนั้น เพื่อให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..)
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทและบทใดบทหนึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

✓ ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ศาลล้มละลายจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่าการพิจารณาคดีอาญาตามวรรคสามต่อไปในศาลล้มละลายจะไม่สะดวกหรือไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลหรือพยานหลักฐานต่อศาลล้มละลายขอให้แยกฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจ เมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษากับรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกา จะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้"

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลาย ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใดๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๔/๑ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก
- (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้
- (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้"

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๖/๑ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก มาใช้บังคับแก่คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ โดยอนุโลม"

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

"มาตรา ๒๘/๑ ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีการอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๑ ในศาลฎีกาโดยอนุโลม"

มาตรา ๑๒ บรรดาคดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์หรืออยู่ระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกาในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ดำเนินคดีดังกล่าวต่อไปโดยถือว่าคดีนั้นมิใช่คดีล้มละลายตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ถูกต้องตามมติของสภาผู้แทนราษฎร

(นายธงชัย ดุยสุข)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานพระราชบัญญัติและนิติ ๑

สำนักงานประชุม

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

:

**รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย
และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. สภาผู้แทนราษฎร
(พร้อมใบแทรกแก้ไขเพิ่มเติมรายงานของ
คณะกรรมการฯ)**

ด่วนที่สุด

ที่ ๕๖๕๕/๒๕๕๗

(๑๐๕)

(ถ้าเนา)

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน กทม. ๑๐๓๐๐

๖๖ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิจิตต์ ปลืงศรีสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาซึ่งกรรมาธิการวิสามัญคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายเกษม สรศักดิ์เกษม	๒. นายไกรสร บารมีอวยชัย
๓. นายเจริญ จรรย์โกมล	๔. นายชัย ชิดชอบ
๕. นายชาญณรงค์ ปราณีจิตต์	๖. นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์
๗. นายเทิดภูมิ ใจดี	๘. นายชนน วรรณวิมลรักษ์
๘. ว่าที่ร้อยตรี ธนู จงเพิ่มคำรงค์ชัย	๑๐. นายนพคุณ รัฐพไท
๑๑. นายประชาติปไต่ย์ คำสิงห์นอก	๑๒. นายประสงค์ บูรณ์พงศ์
๑๓. นายปัญญา จินาคำ	๑๔. นายพรชัย อัสววัฒนาพร
๑๕. นายพร้อม พรหมพันธุ์	๑๖. นายพิชัย นิลทองคำ
๑๗. นายพินิจ จันทร์สมบูรณ์	๑๘. นายพินิจ จันทร์สุรินทร์
๑๙. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	๒๐. นางสาวเพชร ศิริวิวัฒน์
๒๑. นายรุ่งเรือง พิทยศิริ	๒๒. นายเรวัต แสงวิจิตร
๒๓. นางลาวัลย์ ตันติกุลพงศ์	๒๔. นายวรรณชัย บุญบำรุง
๒๕. นายวิชาญ มินชัยนันท์	๒๖. นายวิจิตต์ ปลืงศรีสกุล
๒๗. นายวินัย เสนเนียม	๒๘. นายวิศิษฐ์ วิศิษฐ์สรอรรถ

๒๕. นายสัมพันธ์ เป้นพัฒนา	๓๐. นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์
๓๑. นายสิทธิรัตน์ รัตนวิจารณ์	๓๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น
๓๓. นายสุวิช บุรณ์เจริญ	๓๔. นายอริสมันต์ พงศ์เรืองรอง
๓๕. นายอานนท์ สิงห์สมบุญ	

บัดนี้ คณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภาพิจารณาคืบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิชิต ปลั่งศรีสกุล

(นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล)

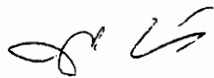
ประธานคณะกรรมการวิสามัญ

สำนักกรรมการ ๓

โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๓๕๗

สำเนาถูกต้อง

(นางพรณิภา เสริมศรี)

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

นุชจรี / ร่าง
อุทุมพร / พิมพ์
วรกนก / ทาน ๑
กรุณ / ทาน ๒
พรณิภา / ทาน ๓

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๑ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๗ ได้ลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (นายวิจิต ปลั่งศรีสกุล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา กำหนดการแปรญัตติ ภายใน ๗ วัน โดยให้ถือเอาร่างพระราชบัญญัติของคณะรัฐมนตรีเป็นหลักในการพิจารณา นั้น

บัดนี้ คณะกรรมาธิการวิสามัญได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการได้มีมติเลือกตั้ง

(๑) นายวิจิต ปลั่งศรีสกุล	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายเกษม สรศักดิ์เกษม	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายไกรสร บารมีอวยชัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
(๕) นายชาญณรงค์ ปราณีจิตต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๖) นายวรรณชัย บุญบำรุง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
(๗) นายนพคุณ รัฐผไท	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
(๘) นายไชยวัฒน์ ไตรยสุนันท์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติแต่งตั้ง นายประมาธ ตียะไพบูลย์สิน ประธานแผนกคดีล้มละลายในศาลฎีกา และนายจรูญ ภักดีธนากุล เลขานุการประธานศาลฎีกาเป็นที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ

๓. ที่ประชุมคณะกรรมการมีมติแต่งตั้ง นายอรุณ ดายพ่องแผ้ว ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง สำนักกรรมาธิการ ๓ สำนักงานเลขานุการสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๔
ข้อ ๑๐๕

๔. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้มาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

สำนักงานศาลยุติธรรม

นางสาวนุชนาท บุญแท้

นิติกร ๓

สำนักวิชาการศาลยุติธรรม

๕. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้เสนอคำแปรญัตติ

๖. ผลการพิจารณา

ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

คำปรารภ

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยาม คำว่า

มีการแก้ไข

“คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓

มาตรา ๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๗

มีการแก้ไข

มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๑๒

มีการแก้ไข

มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

ไม่มีการแก้ไข

<u>มาตรา ๘</u> แก้ไขมาตรา ๑๕	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๑๕</u>	ไม่มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๙</u> แก้ไขมาตรา ๒๔	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๔</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๑๐</u> เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และ มาตรา ๒๔/๓	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔/๑</u>	มีการแก้ไข
<u>มาตรา ๒๔/๒</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๔/๓</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๑๑</u> แก้ไขมาตรา ๒๖	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๖</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๑๑/๑</u> เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๖/๑	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๖/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๒</u> แก้ไขมาตรา ๒๘	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๒๘</u>	คณะกรรมการธิการตัดออก
<u>มาตรา ๑๒/๑</u> เพิ่มความเป็น มาตรา ๒๘/๑	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๒๘/๑</u>	คณะกรรมการธิการเพิ่มขึ้นใหม่
<u>มาตรา ๑๓</u>	มีการแก้ไข

มาตรา ๑๔

คณะกรรมการธิการตัดออก

มาตรา ๑๕

ไม่มีการแก้ไข

๗. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชาญณรงค์ ปราณจิตต์)

เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
พ.ศ.๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ และเพิ่มมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีโชคคดีอาญา ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้น สมควรกำหนดให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คดีล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““คดีล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกันกับคดีดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองที่สามวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดอกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่ในข้อหาที่ฟ้องคดีเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในข้อหาที่ฟ้องคดีเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายจะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม แต่ในกรณีที่มีข้อสงสัยว่าสมควรหรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลายกรรมที่ไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสะดวกและเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมแล้ว ศาลสั่งให้ไปฟ้องทุกกรรมในศาลที่มีเขตอำนาจที่ได้ในกรณีเช่นนั้น ให้ศาลตั้งคำสั่งมีข้อหาที่ฟ้องคดีอาญาต่อผู้ต้องหาด้วยคำสั่งตั้งคำสั่งฟ้องคดีเป็นสำคัญ

ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่า การพิจารณาคดีอาญาตามวรรคสามต่อไปในศาลล้มละลายจะไม่สะดวกหรือไม่ได้เป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลหรือพยานหลักฐานต่อศาลล้มละลายขอให้แยกฟ้องไปยังศาลที่มีอำนาจ เมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควรจะมีคำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม โดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มียกเว้น และข้อกำหนดดังกล่าวให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ภาคใต้บังคับมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายให้ชั่วคราวมีผลตั้งแต่วันที่ออกคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔/๑ ศีลสิ่งผิดประเภทในส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ห้ามมิให้อุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย เว้นแต่

(๑) คำพิพากษาชดเชย

(๒) คำสั่งชดเชยหรือขอให้ฟื้นฟูนิติกรรม หรือคำสั่งหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย

(๓) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เข้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่ทั่วทั้งหมดหรือแต่บางส่วน

(๔) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้

คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น

คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

(๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก

(๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้

(๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

มาตรา ๒๔/๒ ศีลสิ่งผิดประเภทในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ถึงที่สุดไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้ถึงที่สุดอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

(๑) ถึงที่สุดต้องคำพิพากษาให้ถึงโทษถึงที่สุดหรือถึงโทษกักขังแทนโทษถึงที่สุด

(๒) ถึงที่สุดต้องคำพิพากษาให้ถึงโทษถึงที่สุด แต่ศาลรอกการลงโทษไว้

(๓) ศาลพิพากษาว่าถึงที่สุดมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

ใบแทรก
แก้ไขเพิ่มเติม

รายงานของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย
และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

หน้า ๕ มาตรา ๑๒ บรรทัดสุดท้าย เป็นดังนี้

มาตรา ๑๒ ให้ชื่อคดีที่ควบคุมในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย
และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ./๒๕๕๒ และให้ใช้ควบคุมต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๒ ให้นำขบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาคดีในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓
วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา ว่าด้วยคดีพิจารณาคดีพิพาทและคดีล้มละลายที่ขึ้นสู่ทนายและชั้นผู้ทนายและชั้นผู้ทนายใช้บังคับคดี
คดีพิจารณาคดีพิพาทและคดีล้มละลายที่ขึ้นสู่ทนายในศาลชั้นอุทธรณ์และชั้นผู้ทนายใช้บังคับคดี

กลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

:

**ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย
และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.
คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ**

(๑๒๑)

(สำเนา)

เลขที่รับ ๖/๒๕๕๗ วันที่ ๒๐ ก.พ. ๒๕๕๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ที่ นร ๐๕๐๓/๒๖๒๒

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ต่อรัฐสภาเป็นเรื่องด่วน เพื่อให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย รวมทั้งให้มีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย จึงสมควรดำเนินการเพื่อประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยด่วน

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเป็นเรื่องด่วน หากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรดนำเสนอวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาการแทน

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔

๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวรุ่งนภา ชันธิโชติ)

วิทยากร ๗ กลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักงานการประชุม

พิมพ์
ตรวจ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมโดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกากำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ และมาตรา ๑๒)

(๓) กำหนดให้การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญาต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๘ และเพิ่มมาตรา ๒๕/๑ มาตรา ๒๕/๒ และมาตรา ๒๕/๓)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาเฉพาะคดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีเขตอำนาจ ทำให้คดีอาญาที่เกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งต้องอาศัยผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลธรรมดา ดังนั้น สมควรกำหนดให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชั้นอุทธรณ์สามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๔ มาตรา ๒๓๗ และมาตรา ๒๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “คติล้มละลาย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คติล้มละลาย” หมายความว่า คดีตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและให้หมายความรวมถึงคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย ให้ศาลล้มละลายรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม แต่ในกรณีที่ศาลล้มละลายเห็นสมควรเมื่อคำนึงถึงความสะดวกและประโยชน์แห่งความยุติธรรมแล้ว ศาลล้มละลายจะเข้าไปฟ้องทุกกรรมในศาลที่มีเขตอำนาจก็ได้ ในกรณีเช่นนั้น ให้ศาลดังกล่าวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายดังกล่าวด้วย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายกลางและศาลล้มละลายภาค ให้มีอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน กับให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลละหนึ่งคน และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในทางราชการ คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม โดยความเห็นชอบของประธานศาลฎีกาจะกำหนดให้มีรองอธิบดีผู้พิพากษามากกว่าหนึ่งคนแต่ไม่เกินสามคนก็ได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาลล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายและข้อกำหนดตามมาตรา ๑๙ ในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติ และข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว และเที่ยงธรรม อธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลางมีอำนาจออกข้อกำหนดใด ๆ เกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้รับความเห็นชอบจากประธานศาลฎีกาและประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔/๑ และมาตรา ๒๔/๒ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลายให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔/๑ มาตรา ๒๔/๒ และมาตรา ๒๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔/๑ คดีล้มละลายในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับคดีอาญา ห้ามมิให้อุทธรณ์ คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย เว้นแต่

- (๑) คำพิพากษายกฟ้อง
- (๒) คำสั่งยกคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ หรือคำร้องหรือคำร้องขอให้ล้มละลาย
- (๓) คำสั่งอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ได้รับชำระหนี้ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน
- (๔) คำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้

มาตรา ๒๔/๒ คดีล้มละลายในส่วนที่เกี่ยวกับคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก
- (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้
- (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

มาตรา ๒๔/๓ ในคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔/๒ ถ้าผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษารับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ หรือในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์อุทธรณ์และอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายรับรองในอุทธรณ์ว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาลล้มละลายสิ่งไม่รับอุทธรณ์เพราะเหตุต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมาย คู่ความอาจยื่นคำขอต่อศาลฎีกาเพื่อขออนุญาตอุทธรณ์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาก็ได้ ถ้าคู่ความได้ยื่นคำขอตกลงแล้ว จะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับอุทธรณ์ไม่ได้

ในกรณีที่ศาลล้มละลายสิ่งรับอุทธรณ์ไว้โดยชอบ แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้ออุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกา จะยกอุทธรณ์ดังกล่าวเสียก็ได้

ความในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับกับคดีอาญาที่ศาลล้มละลายเป็นผู้พิจารณา”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติของส่วนที่ ๑ วิธีพิจารณาในศาลชั้นต้น ในหมวด ๓ วิธีพิจารณาคดีล้มละลาย และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่าด้วยการพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในชั้นอุทธรณ์และชั้นฎีกามาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาและการชี้ขาดตัดสินคดีในศาลฎีกาโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๓ คดีอาญาที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลชั้นต้นในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลชั้นต้นนั้นคงมีอำนาจพิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคriminalความอาญาหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคriminalความอาญาในศาลแขวง แล้วแต่กรณี

การอุทธรณ์คดีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคriminalล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ คดีล้มละลายที่ค้างพิจารณาอยู่ในศาลอุทธรณ์ ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลอุทธรณ์พิจารณาพิพากษาต่อไปจนเสร็จ และให้คู่ความมีสิทธิฎีกาต่อไปได้ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคriminalล้มละลายหรือกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคriminalความอาญาแล้วแต่กรณี ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่คู่ความยื่นอุทธรณ์แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่ศาลยังมีคำสั่งรับอุทธรณ์ ให้ถือว่าอุทธรณ์นั้นเป็นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคriminalล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีจำเป็น ศาลจะสั่งให้คู่ความแก้ไขอุทธรณ์นั้นให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

ในกรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ได้พิพากษาหรือมีคำสั่งไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ แต่คดียังอยู่ในระหว่างอายุอุทธรณ์หรือฎีกา และคู่ความยังมีได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกา ให้คู่ความยื่นอุทธรณ์ต่อศาลฎีกาตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคriminalล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

:

ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย

และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

นายวิฑิต ปลั่งศรีสกุล เป็นผู้เสนอ

(๑๒๙)

(ส่วน)

เลขที่ ๒๓/๒๕๕๖ วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๕๖

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ... พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบมาเพื่อให้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา และหากสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว ก็ขอได้โปรด
นำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิชิต ปลั่งศรีสกุล ผู้เสนอ

(นายวิชิต ปลั่งศรีสกุล)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

(ลงชื่อ) สุพจน์ ฤกษ์พันธุ์ ผู้เสนอ (ลงชื่อ) สยามภร แก้วมีชัย ผู้เสนอ

(นายสุพจน์ ฤกษ์พันธุ์)

(นายสยามภร แก้วมีชัย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พรรคไทยรักไทย ได้พิจารณาแล้ว มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้

(ลงชื่อ) ประมวล รุจนเสรี

(นายประมวล รุจนเสรี)

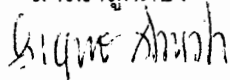
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

โปรดพิจารณา

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรรับรอง (ร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...)พ.ศ.)

๑. นายจินดา วงศ์สวัสดิ์	๒. พันตำรวจเอก ปรีดี เจริญศิลป์
๓. นายยุทธศิลป์ ฐาปนะกุล	๔. นาย योगยศ อติเรกสาร
๕. นายนพคุณ รัฐผไท	๖. นายสุรนนท์ เวชชาชีวะ
๗. นายพฤตชัย ดำรงรัตน์	๘. นายวิทยา ทรงคำ
๙. นายสมบุญ ไพรวัลย์	๑๐. นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร
๑๑. ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง	๑๒. นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ
๑๓. นายอดิศักดิ์ โภคกุลกานนท์	๑๔. นายชาติตรี ทิริยะกิจไพบูลย์
๑๕. นายทองดี มนิษฐาร	๑๖. นายปกิต พัฒนกุล
๑๗. นายบุญพันธ์ แซ่วัฒนะ	๑๘. พลเอก เศรษฐา สุวานะจาโร
๑๙. นายชาญชัย ปทุมารักษ์	๒๐. พลเอก รัตนะ เฉลิมแสนยากร

สำเนาถูกต้อง

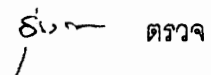
(นายประยุทธ อักษรมัต)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานระเบียบวาระ

สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์

 ทาน

 ตรวจ

บันทึกข้อตกลงและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย
(ฉบับที่ ...) พ.ศ. ...

หลักการ

(๑) กำหนดให้ศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้นำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาคดีอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีดังกล่าวโดยอนุโลม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓ มาตรา ๘ ทวิ มาตรา ๑๑ ตี และมาตรา ๑๔)

(๒) กำหนดให้ ประธานศาลฎีกาเป็นผู้รักษาการตามกฎหมาย และให้คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนดจำนวนรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลล้มละลาย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔ และมาตรา ๑๒)

(๓) เพิ่มบทหลักเกณฑ์การออกข้อสั่งการเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการรับฟังพยานหลักฐานในส่วนของคดีอาญา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ วัตถุประสงค์สำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย กรณีต้องห้ามอุทธรณ์ปัญหาข้อเท็จจริงที่ในคดีแพ่งและคดีอาญา และการพิจารณาพิพากษาคดีล้มละลายในศาลฎีกา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๔ ทวิ มาตรา ๒๔ ตี มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๒๘)

เหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันศาลล้มละลายมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายที่มีใช้คดีอาญาทำให้ลือเลื่องเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยล้มละลายซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้พิพากษาที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวกับกฎหมายล้มละลายอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลอื่น ดังนั้น เพื่อให้ศาลล้มละลายซึ่งเป็นศาลชำนาญพิเศษสามารถพิจารณาพิพากษาคดีอาญาดังกล่าวได้ รวมทั้งมีวิธีพิจารณาพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะของคดีล้มละลาย อันจะเป็นผลให้การดำเนินคดีล้มละลายมีความถูกต้องและเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง

พระราชบัญญัติ

จัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย (ฉบับที่ ...) พ.ศ."

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความหมายของคำว่า "คดีล้มละลาย" ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"คดีล้มละลาย" หมายความว่า คดีแห่งและคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และให้รวมถึงคดีแห่งที่เกี่ยวพันกับคดีดังกล่าวด้วย"

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้"

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗ ทวิ และมาตรา ๗ ตริ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นกรรมเดียวเป็น ความผิดต่อกฎหมายหลายบท และบทใดบทหนึ่งอยู่ในอำนาจของศาลล้มละลายให้ศาลล้มละลาย รับพิจารณาพิพากษาข้อหาความผิดบทอื่นไว้ด้วย

มาตรา ๑๗ ตี ในการฟ้องคดีอาญาสำหรับการกระทำอันเป็นความผิดหลายกรรม ต่างกันในความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และบางกรรมไม่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย ศาลล้มละลาย จะรับพิจารณาพิพากษาทุกกรรม หรือไม่รับพิจารณาพิพากษาเฉพาะกรรมใดกรรมหนึ่งหรือหลาย กรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจของศาลล้มละลาย โดยให้โจทก์แยกฟ้องเป็นคดีใหม่ยังศาลที่มีอำนาจก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความสะดวกและที่ประ โยชน์แห่งความยุติธรรมเป็นสำคัญ

ก่อนเริ่มต้นสืบพยาน หากจำเลยเห็นว่ากรพิจารณาคดีต่อไปในศาลนั้นจะไม่ สะดวก หรือจำเลยอาจไม่ได้รับความเป็นธรรม จำเลยอาจยื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลต่อศาลที่ โจทก์ได้ยื่นคำฟ้องไว้ขอให้แยกฟ้องไปยังศาลอื่นที่มีอำนาจได้ เมื่อศาลล้มละลายเห็นสมควรจะมี คำสั่งอนุญาตตามคำร้องนั้นก็ได้

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๒ ในศาลล้มละลายยกวางและศาลล้มละลายภาค ให้อธิบดีผู้พิพากษา ศาลละหนึ่งคน และมีรองอธิบดีผู้พิพากษาตามจำนวนที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริหารศาล ยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม แต่ไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๔ นอกจากที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ กระบวนพิจารณาในศาล ล้มละลายให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย และข้อกำหนดตามมาตรา ๑๘ ในกรณีที่ไม่มี บทบัญญัติและข้อกำหนดดังกล่าว ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หรือประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณา ความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลาย และวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

มาตรา ๑๕ เพื่อให้การดำเนินกระบวนพิจารณาเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็วและ เพียงธรรม ประสานศาลฎีกามีอำนาจออกข้อสั่งห้ามใด ๆ เกี่ยวกับกาดำเนินกระบวนพิจารณา

และการรับฟังพยานหลักฐานใช้บังคับในศาลล้มละลายได้ แต่ข้อกำหนดดังกล่าวจะต้องไม่ทำให้สิทธิในการต่อสู้คดีอาญาของจำเลยต้องลดน้อยกว่าที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย

ข้อกำหนดนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ภายใต้มงับแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลล้มละลาย ให้อุทธรณ์ไปยังศาลฎีกาภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้อ่านคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๔ ทวิ และมาตรา ๒๔ ตรี แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๔ ทวิ ในคดีอาญาที่มีอัตราโทษอย่างสูงตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้จำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายในปัญหาข้อเท็จจริง เว้นแต่กรณีต่อไปนี้ให้จำเลยอุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริงได้

- (๑) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุกหรือลงโทษกักขังแทนโทษจำคุก
- (๒) จำเลยต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก แต่ศาลรอกการลงโทษไว้
- (๓) ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิด แต่ศาลรอกการกำหนดโทษไว้

มาตรา ๒๔ ตรี ในคดีที่ฟ้องห้ามอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๔ ทวิ ถ้าผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษาหรือทำความเห็นแย้งรับรองว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ หรือในคดีที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์อุทธรณ์และอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการซึ่งอัยการสูงสุดมอบหมายรับรองในอุทธรณ์ว่ามีเหตุอันควรอุทธรณ์ได้ ก็ให้รับอุทธรณ์นั้นไว้พิจารณาต่อไป”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลล้มละลายและวิธีพิจารณาคดีล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ ฉติดตามมาตรา ๒๔ ที่ศาลล้มละลายรับอุทธรณ์ส่งมาให้ศาลฎีกานั้น หากศาลฎีกาพิจารณาเห็นว่าอุทธรณ์ดังกล่าวต้องห้ามตามกฎหมายให้ยกอุทธรณ์ แต่ถ้าศาลฎีกาพิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมจำเป็นต้องแก้ไขข้อผิดพลาดจะรับพิจารณาพิพากษาคดีที่ต้องห้ามอุทธรณ์ดังกล่าวนั้นก็ได้ และในกรณีที่อุทธรณ์ดังกล่าวไม่ต้องห้ามตามกฎหมาย แต่ศาลฎีกาเห็นว่าข้อที่อุทธรณ์นั้นไม่สมควรได้รับการวินิจฉัยจากศาลฎีกา จะยกอุทธรณ์ดังกล่าวเสียก็ได้”

